

ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ผู้วิจัย นางสาวไพลิน จิตเจริญสมุทร **ปริญญา** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ หาญพล (2) รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์
จินดานุรักษ์ (3) รองศาสตราจารย์ พวาท พันธุ์เมฆา **ปีการศึกษา** 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วยอาจารย์จำนวน 137 คน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่า กลุ่มอาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศที่สำคัญ คือ เพื่อการค้นคว้าในการสอนและการปฏิบัติงาน ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้สูงสุดคือ หนังสือตำรา ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ คือ สำนักหอสมุดกลางมีหนังสือตำราหลักต่อชื่อเรื่องน้อยฉบับ ความต้องการบริการสารสนเทศสูงสุด คือ บริการแจ้งรายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักหอสมุดกลาง ในส่วนการเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามกลุ่มคณะและประสบการณ์โดยรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพบว่า มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศที่สำคัญ คือ เพื่อการค้นคว้าประกอบการเรียนรายวิชา ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้สูงสุด คือ หนังสือตำรา ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศระดับสูงสุด คือ สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ล่าช้า ความต้องการบริการสารสนเทศสูงสุด คือ บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชา การเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศจำแนกตามกลุ่มคณะโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและคณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มีการใช้สารสนเทศมากกว่ากลุ่มคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและกลุ่มคณะวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนการเปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศและการเปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำแนกตามกลุ่มคณะโดยรวมพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ: การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ความต้องการบริการสารสนเทศ

Thesis title: Information Use by Faculty Members and Graduate Students of King Mongkut's Institute of Technology, North Bangkok

Researcher: Miss. Pilin Jitjaroensamut; **Degree:** Master of Arts (Information Science)

Thesis advisors: (1) Dr. Tassana Hanpol, Associate Professor; (2) Dr. Tweesak Chindanurak, Associate Professor; (3) Pawa Panmekha, Associate Professor; **Academic year:** 2004

ABSTRACT

The purpose of this survey research was to study and compare the use of information resources, problems in the use of, the needs for information services of faculty members and graduate students of King Mongkut's Institute of Technology, North Bangkok.

One-hundred and thirty seven faculty members and 181 graduate students of the Institute were given self-administered questionnaires. The statistics used were descriptive statistics and one-way analysis of variance.

It was found the faculty's main use of information was for teaching and work; textbooks were reportedly used the most; the highest reported problem was the insufficient copies of main text books; and, the information service most requested by the faculty members was the distribution of the new acquisitions list. No significant difference was found between different faculties and levels of experience with regard to their information use, problems faced and information service needs. In terms of the graduate students, their main objective of information use was coursework related; text books were reportedly used the most; the problem most reported was the delay in new acquisitions; and, the information service most requested by the students was bibliographic compilations. The graduate students from the Faculties of Applied Science, Information Technology and the Applied Liberal Arts significantly used more information than those from the Faculties of Industrial Education and Engineering ($p < .05$). No significant difference was found among the graduate students of different faculties with regard to the problems faced and information service needs.

Keywords: Use of information resources, Problems of information service use, Information service needs

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก รศ.ดร.ทัศนีย์ หาญพล ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์ รศ.พว. พันธุ์เมฆา กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณอาจารย์ศรีอร เจนประภาพงศ์ นางวิไลย สดงคุณห์ และนางจิราพรรณ อินทรศิริพงษ์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และตรวจสอบแก้ไข เพื่อการปรับปรุงให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพสูงสุด

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ผู้เป็นที่เคารพรักยิ่ง รวมทั้งพี่น้องทุกคนที่ได้ให้ความรัก ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุนและความช่วยเหลือทุกด้านตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนๆ และบุคคลที่ผู้วิจัยไม่ได้กล่าวไว้ในที่นี้ ที่ให้การสนับสนุนตลอดจนให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าและความสำเร็จนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อ คุณแม่ และอาจารย์ทุกคนด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

ไพรัตน์ จิตเจริญสมุทร

พฤษภาคม 2548

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายของสารสนเทศ.....	9
ความสำคัญของสารสนเทศ.....	9
คุณลักษณะของสารสนเทศ.....	11
แหล่งสารสนเทศ.....	12
การใช้สารสนเทศ.....	14
ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด.....	23
ประวัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.....	24
ประวัติสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.....	25
บริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลาง	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ตอนที่ 1 อาจารย์	
ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	59
การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์	60
เปรียบเทียบปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์	
จำแนกตามกลุ่มคณะ ประสิทธิภาพการทำงาน.....	65
ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์	80
เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์	
จำแนกตามกลุ่มคณะ ประสิทธิภาพการทำงาน.....	83
ความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์.....	93
เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตาม	
กลุ่มคณะ ประสิทธิภาพการทำงาน.....	94
ตอนที่ 2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	
ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	98
การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	99
เปรียบเทียบปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	
จำแนกตามกลุ่มคณะ.....	104
ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	118
เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	
จำแนกตามกลุ่มคณะ.....	121

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ความต้องการบริการทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	128
เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามกลุ่มคณะ.....	129
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	131
สรุปการวิจัย.....	131
อภิปรายผล.....	138
ข้อเสนอแนะ.....	149
บรรณานุกรม.....	150
ภาคผนวก.....	156
ก. ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม).....	157
ข. แบบสอบถาม.....	159
ประวัติผู้วิจัย.....	181

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 3.1	กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
ตารางที่ 4.1	ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ จำแนกตาม เพศ กลุ่มคณะ ประสบการณ์การทำงาน.....	59
ตารางที่ 4.2	ความถี่ในการเข้าใช้บริการในสำนักหอสมุดกลางของอาจารย์.....	60
ตารางที่ 4.3	วิธีการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์.....	60
ตารางที่ 4.4	วัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์.....	61
ตารางที่ 4.5	วัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์.....	61
ตารางที่ 4.6	ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางของอาจารย์.....	62
ตารางที่ 4.7	เปรียบเทียบปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกตามกลุ่มคณะ.....	65
ตารางที่ 4.8	เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์ที่สังกัดกลุ่มคณะวิชา เป็นรายคู่ที่พบความแตกต่าง.....	72
ตารางที่ 4.9	เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน.....	73
ตารางที่ 4.10	ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางของ อาจารย์.....	80
ตารางที่ 4.11	เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกกลุ่มคณะ...	83
ตารางที่ 4.12	เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกประสบการณ์การทำงาน.....	88
ตารางที่ 4.13	ความต้องการบริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางของอาจารย์.....	93
ตารางที่ 4.14	เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกกลุ่มคณะ.....	94
ตารางที่ 4.15	เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกประสบการณ์การทำงาน.....	96
ตารางที่ 4.16	ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตาม เพศ กลุ่มคณะ ชั้นปี.....	98
ตารางที่ 4.17	ความถี่ในการใช้บริการในสำนักหอสมุดกลาง ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	99
ตารางที่ 4.18	วิธีการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.19	วัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา..... 100
ตารางที่ 4.20	การเข้าใช้บริการสารสนเทศจากห้องสมุดใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา..... 100
ตารางที่ 4.21	ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลาง ของนักศึกษาระดับบัณฑิต..... 101
ตารางที่ 4.22	เปรียบเทียบปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามกลุ่มคณะ..... 104
ตารางที่ 4.23	เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่สังกัดกลุ่มคณะ เป็นรายชื่อที่พบความแตกต่าง..... 112
ตารางที่ 4.24	ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลาง ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา..... 118
ตารางที่ 4.25	เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกกลุ่มคณะ..... 121
ตารางที่ 4.26	เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาที่สังกัดกลุ่มคณะ เป็นรายชื่อที่พบความ แตกต่าง..... 126
ตารางที่ 4.27	ความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา..... 128
ตารางที่ 4.28	เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิต จำแนกกลุ่มคณะ 129

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
ภาพที่ 1.2	แผนภูมิการใช้สารสนเทศ.....	15
ภาพที่ 1.3	ประเภทปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศ.....	22
ภาพที่ 1.4	แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.....	28

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้เน้นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดและสนับสนุนการจัดการศึกษา รวมทั้งการระดมทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา ด้วยการให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้หลากหลายอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ต่อไป

การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาในระดับสูง สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และรับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ สติปัญญา คุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาจะศึกษาปฏิบัติ 4 ประการ คือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (ทบวงมหาวิทยาลัย 2541: 1-2) ปัจจุบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษานอกจากนักศึกษาจะมุ่งศึกษาและแสวงหาความรู้จากผู้สอนแล้ว นักศึกษายังต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองจากหนังสือ ตำรา และเอกสารต่างๆ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจึงถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญในการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังนั้นการมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาและคุณภาพของบัณฑิต ก็ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพและบริการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ เป็นสำคัญ ถึงแม้ว่าห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะสามารถจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศและให้บริการสารสนเทศประเภทต่างๆ ได้อย่างมากมายเพียงใดก็ตามหากสิ่งต่างๆ ดังกล่าวไม่สามารถตอบสนองกับความต้องการของผู้ใช้บริการ ประโยชน์สูงสุดจากสิ่งเหล่านี้ก็จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับผู้ใช้และความต้องการและการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุด จึงนับได้ว่าเป็นสิ่งที่ยังสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพและบริการสารสนเทศของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มีฐานะเป็นกรม สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการจัดการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีปรัชญาเพื่อพัฒนาคน พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปณิธานที่จะดำเนินนโยบายเชิงรุกในการพัฒนากำลังคน ให้มีขีดความสามารถในระดับสูงขึ้นไปให้สามารถวิจัยพัฒนาได้สร้างผลผลิตได้มาตรฐานแข่งขันกับนานาชาติได้ เพื่อช่วยแก้ปัญหาการขาดบุคลากรค่าของประเทศในปัจจุบัน ดังนั้นเพื่อสนองตอบเจตนารมณ์ดังกล่าว สถาบันจึงมีนโยบายที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสถาบันให้ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเพื่อสนองตอบความต้องการของสังคมและประเทศชาติ ซึ่งในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพนั้นทางสำนักหอสมุดกลางจะต้องศึกษาและเข้าใจถึงสภาพปัญหาและความต้องการและการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบัน

สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จึงจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของผู้ใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานตามนโยบายของสถาบันฯ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ผู้วิจัยได้เห็นความจำเป็นและสนใจที่จะวิจัยเรื่องนี้ เพื่อให้ได้ทราบถึงความต้องการและการใช้สารสนเทศตลอดจนปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพราะผู้มีความแตกต่างกันไปทั้งลักษณะเฉพาะบุคคล และความต้องการใช้สารสนเทศเฉพาะสาขาต่างกัน สำนักหอสมุดจำเป็นต้องทราบวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดหาและเผยแพร่สารสนเทศให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งสำนักหอสมุดกลาง สามารถนำผลจากการศึกษาเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดบริการ ตลอดจนส่งเสริมการใช้ห้องสมุดให้เป็นแหล่งความรู้ที่จะช่วยให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามุ่งวัตถุประสงค์ทางการศึกษา และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการใช้ห้องสมุด

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบรรณารักษ์ สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงบริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้รวมทั้งการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด อันจะส่งผลให้สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ห้องสมุดจะต้องส่งเสริมการสอนของอาจารย์และการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยห้องสมุดจะต้องมีทรัพยากรที่มีคุณค่า ทันสมัย สอดคล้องกับหลักสูตร และตรงกับความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รวมถึงมีปริมาณเพียงพอกับความความต้องการด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

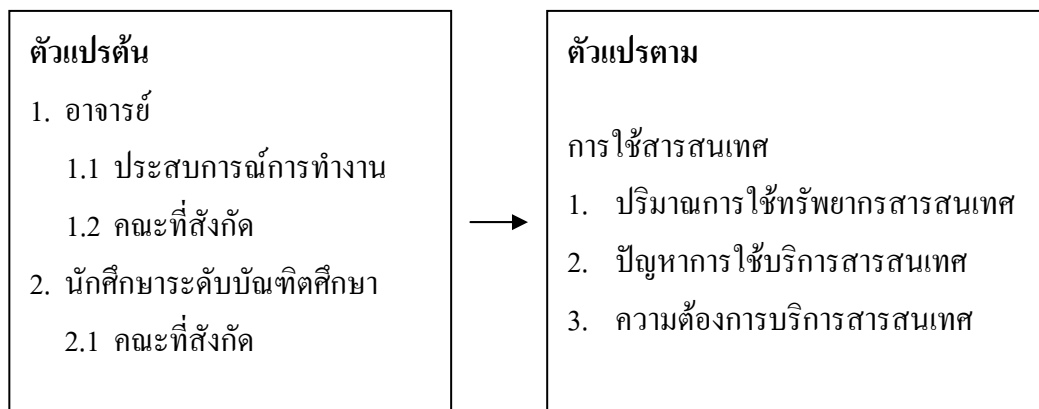
2.1 เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน คณะที่สังกัด

2.3 เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

2.4 เพื่อเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำแนกตามคณะที่สังกัด

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

- 4.1 อาจารย์ที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน
- 4.2 อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน
- 4.3 อาจารย์ที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศแตกต่างกัน
- 4.4 อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศแตกต่างกัน
- 4.5 อาจารย์ที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีความต้องการบริการสารสนเทศแตกต่างกัน
- 4.6 อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการบริการสารสนเทศแตกต่างกัน
- 4.7 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน
- 4.8 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศแตกต่างกัน
- 4.9 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีความต้องการบริการสารสนเทศแตกต่างกัน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ

1.1 ตัวแปรอิสระที่ใช้ศึกษากับอาจารย์ ได้แก่

1.1.1 ประสบการณ์การทำงาน ซึ่งแบ่งเป็น

- 1) 1 ปี - 3 ปี
- 2) 4 ปี - 6 ปี
- 3) 7 ปี - 9 ปี
- 4) 10 ปีขึ้นไป

1.1.2 คณะที่สังกัด ซึ่งแบ่งเป็น

- 1) คณะวิศวกรรมศาสตร์
- 2) วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

- 3) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
- 4) คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 5) คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์
- 6) คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์
- 7) คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม
- 8) คณะอุตสาหกรรมเกษตร

1.2 ตัวแปรอิสระที่ใช้ศึกษากับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่

1.2.1 คณะที่สังกัด ซึ่งแบ่งเป็น

- 1) คณะวิศวกรรมศาสตร์
- 2) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
- 3) คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4) คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์
- 5) คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

- 2.1 การใช้สารสนเทศ
- 2.2 ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ
- 2.3 ความต้องการบริการสารสนเทศ

5. ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาการใช้สารสนเทศปัญหาการใช้บริการสารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ทั้งกรุงเทพฯและปริมณฑล อาจารย์รวมทั้งสิ้นจำนวน 617 คน ที่สังกัดคณะต่างๆ 8 คณะ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษารวมทั้งสิ้นจำนวน 823 คน ที่สังกัดคณะต่างๆ 5 คณะ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การใช้สารสนเทศ หมายถึง การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะครอบคลุมเรื่องความถี่ในการใช้ห้องสมุดเพื่อการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศ วิธีการค้นหาสารสนเทศ วัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศ และปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่างๆที่มีในสำนักหอสมุดกลาง

6.2 ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ หมายถึง ข้อขัดข้อง อุปสรรคของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ประสบในการใช้บริการในสำนักหอสมุดกลาง ได้แก่ในด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านระบบการสืบค้นสารสนเทศ ด้านบุคลากรและการให้บริการ ด้านสถานที่

6.3 ความต้องการบริการสารสนเทศ หมายถึง ความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ทางห้องสมุดยังไม่เคยจัดให้บริการ เช่น บริการแจ้งรายชื่อหนังสือใหม่เฉพาะสาขาวิชาที่สำนักหอสมุดกลางจัดเข้ามาให้ผู้ใช้ง่าย บริการจัดส่งรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์และศูนย์หนังสือส่งทางอีเมลล์เพื่อให้ผู้ใช้คัดเลือก บริการสำเนาข่าวสารบัญชีวารสารในสาขาของผู้ใช้ส่งทางอีเมลล์เพื่อเผยแพร่ให้ผู้ใช้ได้ทราบ บริการตอบคำถามและแจ้งผลการสืบค้นข้อมูลให้ทางอีเมลล์ บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชา บริการให้คำปรึกษาในการเขียนบรรณานุกรม

6.4 คณะวิชาที่อาจารย์สังกัด หมายถึง คณะวิชาที่อาจารย์ปฏิบัติงานอยู่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพ และ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปรายจีนบุรี ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ คณะอุตสาหกรรมการเกษตร

6.5 คณะวิชาที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสังกัด หมายถึง คณะวิชาที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศึกษาอยู่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

6.6 ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ประสบการณ์ในการสอน การทำงานวิชาการ อายุเวลาการทำงานของอาจารย์ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้แบ่งประสบการณ์ทำงานเป็น 4 ช่วง 1-3 ปี 4-6 ปี 7-9 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทำให้ทราบสภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ตลอดจนความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

7.2 เป็นแนวทางในการพิจารณาจัดหาทรัพยากรสารสนเทศรวมทั้งการบริการ และการดำเนินงานของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ให้ตรงกับความต้องการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้งานมากที่สุด

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัย เรื่องการใช้สารสนเทศของ
อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผู้วิจัยแบ่ง
การนำเสนอออกเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความหมายของสารสนเทศ
2. ความสำคัญของสารสนเทศ
3. คุณลักษณะของสารสนเทศ
4. แหล่งสารสนเทศ
5. การใช้สารสนเทศ
6. ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด
7. ประวัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
8. ประวัติสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
9. บริการของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของสารสนเทศ

สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราว ความคิด ข้อเท็จจริง ตลอดจนความรู้ที่ได้จากการสำรวจ การศึกษาหรือการสอนที่มีการบันทึกเรียบเรียง รวบรวม สื่อสาร จัดพิมพ์และเผยแพร่ออกไปอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ (ALA 1983; McGraw-Hill 1978; ชูติมา สัจจามันท์ 2530; นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ 2526) และอยู่ในรูปแบบที่สามารถอ่านหรือรับรู้ให้เข้าใจได้ โดยบันทึกลงบนกระดาษหรือสื่ออื่นๆ ทั้งในรูปของวัสดุพิมพ์และไม่ตีพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร ต้นฉบับตัวเขียน ภาพยนตร์ แผ่นเสียง เทปเสียง ภาพเคลื่อนไหว เทปโทรทัศน์ ไมโครฟิช เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็ก เป็นต้น

2. ความสำคัญของสารสนเทศ

ในยุคปัจจุบันถือว่าเป็นยุคข่าวสาร เพราะในแต่ละวันมีข่าวสาร ความรู้ หรือสารสนเทศ แพร่กระจายออกมามากมายและรวดเร็ว หน่วยงานองค์การต่างๆ ของทั้งรัฐและเอกชน ตลอดจนบุคคลในทุกสาขาวิชาชีพจำเป็นต้องใช้สารสนเทศอยู่ตลอดเวลา แต่จะเป็นสารสนเทศด้านใด มีความลึกซึ้งเพียงใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับลักษณะหน้าที่ ภารกิจของหน่วยงานหรือบุคคลนั้นๆ

สำหรับในสถาบันการศึกษาไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยจะเห็นว่านักเรียน นิสิต นักศึกษา ครูอาจารย์ นักวิจัย ต่างต้องใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน และการวิจัยค้นคว้าอยู่ตลอดเวลา สถาบันการศึกษาทุกแห่งจึงจำเป็นต้องสร้างสถานที่เก็บสารสนเทศที่เรียกว่า ห้องสมุดหรือศูนย์สารสนเทศขึ้น เพื่อรวบรวมสารสนเทศต่างๆ ในรูปแบบที่หลากหลายไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้ (พวา พันธุ์เมฆมา 2539: 2)

สารสนเทศในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญคือ ช่วยให้มีมหาวิทยาลัยมีข้อมูลในอันที่จะทำหน้าที่ 4 ประการ ให้ครบถ้วนทั้งด้านการเรียนการสอน การวิจัยส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและบริการทางวิชาการแก่ชุมชน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2538: 10-11) ดังนี้

1. ในด้านการเรียนการสอน ผู้สอนใช้สารสนเทศในการเตรียมการสอน นิสิตนักศึกษาที่ขยันขันแข็งก็สามารถเตรียมการเรียนไป เป็นการสร้างพื้นฐานในการเรียนในชั่วโมงนั้นๆ แก่ตนเอง การค้นหาสารสนเทศก่อนและหลังการเรียน รวมทั้งการได้รับความรู้จากผู้สอนในชั่วโมงเรียนจะช่วยให้การเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยนั้นสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมาย

2. ในด้านการวิจัย ผู้วิจัยสามารถใช้สารสนเทศมาช่วยให้งานวิจัยแต่ละขั้นตอน ประสบผลสำเร็จ ผลการวิจัยสามารถช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้สอนในชั้นเรียน เป็นพื้นฐานในการวิจัยเรื่องต่อไปของนักวิชาการอื่นๆ และนำไปแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนปัญหาในด้านอื่นๆของประเทศชาติได้อีกด้วย

3. ในด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย สารสนเทศในด้านนี้ช่วยให้มหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ทั้งอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม หน้าที่ดังกล่าวกระทำได้ทั้งการจัดกิจกรรมและการเผยแพร่เอกสารทางศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้สารสนเทศในห้องสมุดจะช่วยในการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้องและสมบูรณ์

4. ในด้านบริการทางวิชาการแก่ชุมชน สารสนเทศที่ใช้ในการนี้มีสองประเภทด้วยกัน คือ สารสนเทศที่ให้ความรู้ในด้านวิชาการที่มหาวิทยาลัยประสงค์จะเผยแพร่แก่ชุมชน และ สารสนเทศที่เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับชุมชนนั้นๆ ผู้ที่เกี่ยวข้องจะเลือกสารสนเทศทั้งสองประเภทไปใช้ประโยชน์ ทำให้การบริการชุมชนของมหาวิทยาลัยผลดีมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของสารสนเทศได้เป็นแบ่ง 3 ส่วน คือ ความสำคัญของสารสนเทศต่อบุคคล และความสำคัญของสารสนเทศต่อสังคม และความสำคัญต่อสถาบันบริการสารสนเทศ โดยมีรายละเอียดดังนี้ (แม้นมาศ ขวลิขิต 2532: 6-9)

1. ความสำคัญต่อบุคคล การรู้จักใช้สารสนเทศ ที่ถูกต้องจะช่วยให้บุคคลเกิดการ เรียนรู้ในสิ่งที่ไม่รู้ ทำให้เกิดความคิดอ่านและมีความเจริญงอกงามทางปัญญา สามารถนำความรู้ มาใช้เป็นประโยชน์ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดี นอกจากนี้สารสนเทศจะเป็นเครื่องมือในการ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่างๆที่จะเกิดขึ้น

2. ความสำคัญต่อสังคม ปัจจุบันเป็นยุคแห่งสังคมสารสนเทศ ที่มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งด้านเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและอุตสาหกรรม จำเป็นต้องถ่ายทอดและรักษาความ เจริญและความรู้เหล่านี้ให้คงอยู่เพื่อถ่ายทอดไปยังอนุชนรุ่นหลังโดยการบันทึกไว้ เช่น การบันทึก บนกระดาษบนแผ่นฟิล์ม หรือบนซีดีรอม เป็นต้น ล้วนทำให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและสร้าง ความเข้าใจในสังคม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยมีทรัพยากรสารสนเทศ เป็นสื่อ

3. ความสำคัญต่อสถาบันบริการสารสนเทศ สถาบันบริการสารสนเทศ มีหน้าที่หลัก ในการสะสม จัดเก็บและให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทต่างๆ ทั้งในสาขาวิชาทั่วไปและ เฉพาะสาขาวิชาตามนโยบายของสถาบันบริการสารสนเทศ มีลักษณะต่างๆ ได้แก่ ห้องสมุด สถาบันบริการสารสนเทศ ที่มีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ในด้านปริมาณและคุณภาพตาม

ความต้องการของผู้ใช้ ย่อมทำให้ผู้ใช้ได้รับสารสนเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทั้งต่อตนเอง
ต่อบุคคลอื่น และต่อสังคมส่วนรวม

3. คุณลักษณะของสารสนเทศ

สารสนเทศเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญ อย่างยิ่งต่อวงการการศึกษาต่อเนื่องจาก
การศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมอยู่เสมอ การเลือกใช้
สารสนเทศที่มีคุณค่าต่อการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เนื่องจากสารสนเทศในปัจจุบันมีมากมาย
หลายหลายรูปแบบและลักษณะการนำเสนอ ดังนั้นสารสนเทศที่ดีควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

นันทา วิฑูตติกค์ (2536: 2-3) ได้กล่าวว่าสารสนเทศจะมีคุณค่าหรือไม่ขึ้นอยู่กับ
ปัจจัย 4 ประการ คือ

1. เวลา สารสนเทศที่ได้รับอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ย่อมมีคุณค่าในการใช้
ประโยชน์ สารสนเทศบางอย่างจะลดคุณค่าลงเมื่อเวลาผ่านไปหรือสารสนเทศที่ช้าเกินไปก็ไม่ได้
เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้

2. ความถูกต้อง สารสนเทศที่ถูกต้องให้คุณค่าในแง่ของความน่าเชื่อถือของ
สารสนเทศ สารสนเทศที่รวดเร็ว แต่ไม่ถูกต้องก็ไม่มีค่าเช่นกัน

3. ความครบถ้วน สารสนเทศที่มีคุณค่าจะต้องเป็นสารสนเทศที่มีความครบถ้วนไม่
หยาบและไม่ถูกบิดเบือน สารสนเทศที่รวดเร็วและถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วนก็มีคุณค่าลดลงหรือไม่
มีคุณค่าเลย เนื่องจากไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างสมบูรณ์และมั่นใจ

4. ความต่อเนื่อง สารสนเทศที่มีคุณค่านั้นจะต้องมีลักษณะการสะสมของข้อมูล
ต่อเนื่อง สามารถประสานเป็นเนื้อหาเดียวกัน ไม่กระจัดกระจายสารสนเทศที่รวดเร็วถูกต้องและ
ครบถ้วน

เทอร์เนอร์ (Turner 1992) กล่าวถึงคุณลักษณะและความพร้อมของสารสนเทศไว้ คือ
สารสนเทศที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความสะดวกต่อการใช้
2. อ่านแล้วเข้าใจง่าย
3. หาได้ง่าย
4. เข้าถึงง่าย
5. ทันต่อเวลา

นอกจากนี้สารสนเทศที่ดีจะต้องมีความพร้อม กล่าวคือ

1. มีความสมบูรณ์

2. มีความถูกต้อง
3. มีความสัมพันธ์ตรงกับความต้องการ
4. ถูกกาลเทศะ
5. มีปริมาณเพียงพอ
6. เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป
7. เป็นสารสนเทศที่มีคุณค่า

4. แหล่งสารสนเทศ

วิลสัน (Wilson 1981: 8) ได้ชี้ให้เห็นว่าเมื่อผู้ใช้ตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศของตน ผู้ใช้อาจหาสารสนเทศจากระบบทางการ อันได้แก่ ระบบสารสนเทศ เช่น ห้องสมุด บริการออนไลน์ ศูนย์สารสนเทศ หรือใช้ระบบอื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับสารสนเทศเพิ่มเติมจากหน้าที่อื่นอันเป็นหน้าที่หลัก เช่น หน่วยสารสนเทศของรัฐบาลและหน่วยงานอื่นๆที่ทำหน้าที่เป็นสื่อหรือถ้าผู้ใช้ต้องการสารสนเทศจากบุคคล ซึ่งจะได้ข้อเท็จจริง คำแนะนำ ความเห็นและสารสนเทศที่ได้กลับมาอาจจะอยู่ในรูปคำบอกหรือตัวเขียน

ซาราซีวิก และวูด (Saracevic and Wood 1981: 16) ได้พิจารณาแหล่งสารสนเทศในแนวคิดที่แคบกว่า Wilson โดยจำแนกแหล่งสารสนเทศเป็น 2 ประเภท

1. แหล่งที่เป็นเอกสาร
2. แหล่งที่ไม่เป็นเอกสาร

4.1 แหล่งที่เป็นเอกสาร จะประกอบไปด้วย

4.1.1 เอกสารปฐมภูมิ ได้แก่ วารสาร สิ่งพิมพ์รัฐบาล สิทธิบัตร วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย

4.1.2 เอกสารทุติยภูมิ ได้แก่ วรรณกรรมวารสารและสารสังเขป หนังสืออ้างอิง พจนานุกรม สารานุกรม หนังสือรายปี

4.1.3 เอกสารตติยภูมิ ได้แก่ บรรณานุกรม หนังสือชีวประวัติ นามานุกรม

4.2 แหล่งที่ไม่ใช่เอกสาร ประกอบด้วย เพื่อนร่วมงานในองค์กร เพื่อนนอกองค์กร ทั้งในและนอกประเทศ ที่ปรึกษา ผู้ให้คำแนะนำและแนะแนว ตัวแทนจำหน่าย

นอกจากนี้แล้วสารสนเทศอาจนำเสนอหรือแลกเปลี่ยนในการบรรยาย อภิปราย สัมมนา การประชุม การพบปะ การร่วมนิทรรศการ จึงสรุปได้ว่าแหล่งหรือผู้ให้สารสนเทศมีไม่จำกัด ซึ่งผู้ใช้งานสามารถหาสารสนเทศได้ตลอดเวลาและทุกหนทุกแห่ง โดยการใช้ประสบการณ์ ความคิดของตนเอง ของคนอื่น ของกลุ่ม หรือของสถาบันในฐานะเป็นผู้ให้สารสนเทศหรืออาจใช้บริการแนะนำแหล่งอื่นที่มีผู้ชี้แนะ

แหล่งสารสนเทศ หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิต รวบรวม หรือเผยแพร่สารสนเทศรวมถึงบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ (ประภาวดี สืบสนธิ์, 2532) ดังนี้

4.3 แหล่งสารสนเทศภายในตัวบุคคล ผู้แสวงหาสารสนเทศแต่ละคนสามารถสร้างสารสนเทศขึ้นเองได้ โดยการประมวลความคิด ความรู้ ความจำ ประสบการณ์ของตนเอง หรืออาจแสวงหาสารสนเทศโดยการสังเกตอย่างมีระบบ มีเป้าหมายอย่างเด่นชัด หรืออาจสังเกตโดยไม่มีระบบไม่ได้คาดการณ์มาก่อน แต่เมื่อเห็นอะไรแล้วนำผลที่ได้จากการสังเกตมาประมวลในภายหลัง นอกจากนี้ผู้แสวงหาสารสนเทศยังสามารถหาสารสนเทศจาก ไฟล์ข้อมูล เอกสาร ที่ได้รวบรวมและเก็บสะสมไว้เพื่อใช้ประโยชน์ส่วนตัว ไฟล์ข้อมูลเอกสารเหล่านี้เป็นผลสืบเนื่องมาจาก การเก็บรวบรวมสารสนเทศ ซึ่งเป็นพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศที่เกิดจากความต้องการสารสนเทศที่ไม่รีบด่วน

4.4 แหล่งสารสนเทศภายนอก หมายถึง แหล่งสารนิเทศที่มีใช้ตัวผู้แสวงหาสารสนเทศแหล่งประเภทนี้สามารถจำแนกได้เป็น

4.4.1 แหล่งสารสนเทศบุคคล บุคคลเป็นช่องทางการสื่อสาร และแสวงหาข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมอาชีพเดียวกัน เพื่อนบ้าน สมาชิกในครอบครัวบุคคลที่เป็นผู้รู้ ตัวกลางในการเผยแพร่สารสนเทศ ที่ปรึกษา ฯลฯ แหล่งบุคคลหรือการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นแหล่งสารสนเทศภายนอกที่เป็นที่นิยมใช้ เพื่อค้นหาสารสนเทศที่ต้องการมาก เป็นอันดับแรกและเป็นอันดับสองรองจากการใช้ประสบการณ์ความคิดของตนเอง

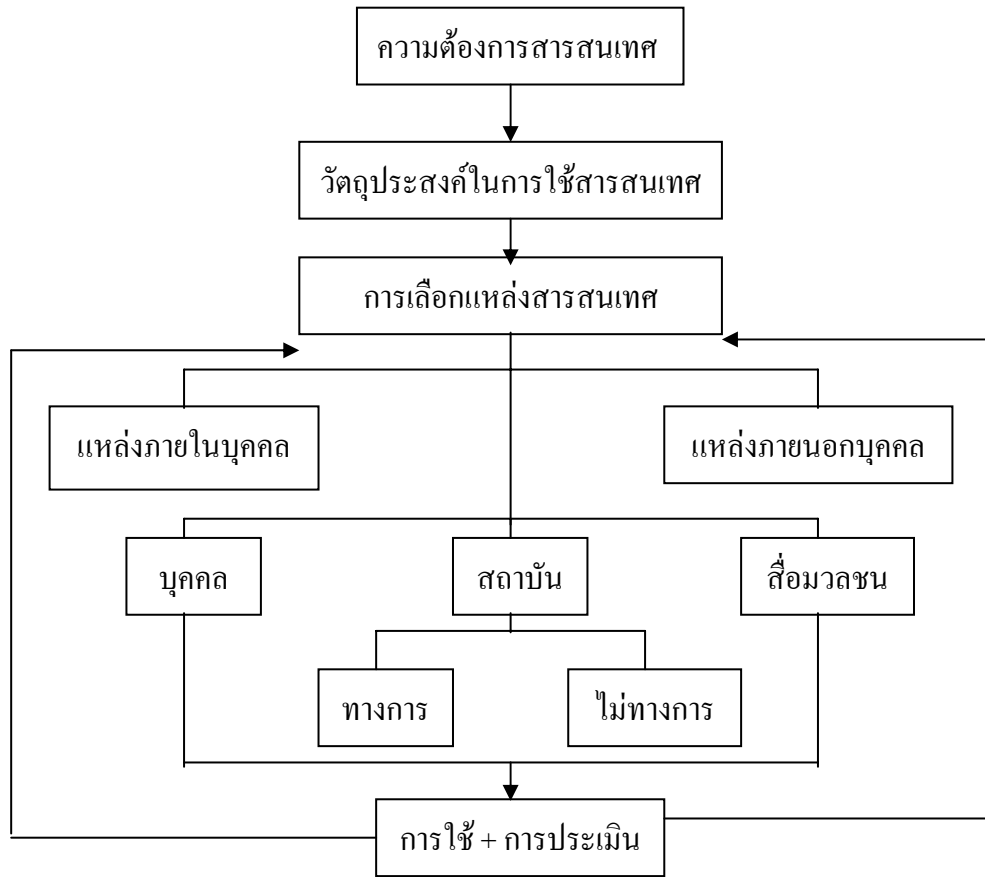
4.4.2 แหล่งสารสนเทศสถาบัน หมายถึง สถาบันต่างๆที่ให้บริการสารสนเทศช่วยตอบคำถามหรือให้ข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราวที่เป็นที่ต้องการได้ แหล่งสารสนเทศประเภทนี้รวมถึงตัวบุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น บรรณารักษ์ อาจารย์ นักวิชาการ ฯลฯ

5. การใช้สารสนเทศ

5.1 ความหมาย

การใช้สารสนเทศ หมายถึง กิจกรรมที่กระทำเพื่อให้ได้สารสนเทศมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งการใช้สารสนเทศเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้น หลังจากที่ผู้ใช้แสวงหาสารสนเทศที่ต้องการและได้รับสารสนเทศนั้น การใช้สารสนเทศจะทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจก็ได้ นอกจากนี้ การใช้สารสนเทศยังมีผลต่อความต้องการสารสนเทศในครั้งต่อไปด้วย คือ หากผู้ใช้ได้รับประโยชน์จากการใช้สารสนเทศจะทำให้ยิ่งตระหนักถึงความสำคัญของสารสนเทศ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดความต้องการสารสนเทศนั้นมากขึ้น

ดังนั้นการใช้สารสนเทศจึงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้สารสนเทศ แหล่งและวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ การใช้และการประเมินสารสนเทศ ดังแสดงในภาพที่ 1.2 ซึ่งเริ่มต้นจากผู้ที่มีความต้องการสารสนเทศ เพื่อจะได้นำสารสนเทศไปใช้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยจะต้องทำการเลือกแหล่งและวิธีการเข้าถึงสารสนเทศที่เหมาะสม เมื่อได้รับสารสนเทศก็จะประเมินดูว่าสารสนเทศที่ได้รับ สามารถนำไปใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ ถ้าตรงกับความต้องการ วงจรการใช้สารสนเทศก็จะจบลง แต่ถ้าสารสนเทศที่ได้รับไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ ผู้ใช้ต้องเริ่มค้นหาสารสนเทศตามที่ต้องการใหม่ จนกว่าจะได้รับสารสนเทศตามที่ต้องการ วงจรการใช้สารสนเทศจึงจะจบ

ภาพที่ 1.2 แผนภูมิการใช้สารสนเทศ

ที่มา: ประภาวดี สืบสนธิ์ (2532) *พฤติกรรมการใช้สารสนเทศ* กรุงเทพมหานคร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน้า 24

การใช้สารสนเทศขึ้นอยู่กับพฤติกรรมความต้องการของมนุษย์ ซึ่งมี 5 ประการคือ บัวซ์ซ่า (Bouazza 1989: 145-146) กล่าวถึงความคิดและหลักของการใช้สารสนเทศ ข้อแตกต่างระหว่างการใช้สารสนเทศขึ้นอยู่กับพฤติกรรมความต้องการของมนุษย์ ซึ่งมี 5 ประการ คือ

1. แต่ละบุคคลต้องการประโยชน์อะไรก็ตาม ตามความเป็นจริง
2. มีความต้องการอย่างแท้จริง โดยจะขาดเสียมิได้ซึ่งหากขาดแล้วจะทำให้เกิดความเสียหาย
3. ความต้องการตามความจำเป็นเป็นความต้องการใช้ เป็นการใช้ที่เป็นไปได้

4. ความต้องการเนื่องจากขาดแคลน เนื่องจากไม่มี และเนื่องจากบกพร่อง

5. ความต้องการสิ่งที่เป็นเพื่อให้ครบถ้วนตามคุณสมบัติ

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2532: 84) จำแนกวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศไว้ดังนี้

1. การใช้เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เช่น แก้ปัญหาประจำวันในเรื่องเกี่ยวกับทางเดินอาหาร ความปลอดภัย ฯลฯ เพื่อรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบันเพื่อความบันเทิง นันทนาการ

2. การใช้เพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ บุคคลทั่วไปจะต้องมีการศึกษาค้นคว้าอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต เพื่อตนเองเป็นผู้รอบรู้โดยการแสวงหาสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา

3. การใช้เพื่อการประกอบอาชีพ การที่จะปฏิบัติงานได้นั้นบุคคลที่ทำงานนั้นจะต้องเป็นผู้ที่แสวงหาสารสนเทศต่างๆ เพื่อช่วยในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

4. การใช้เพื่อการถ่ายทอดสารสนเทศไปยังบุคคลอื่น สารสนเทศที่ได้เก็บรวบรวมไว้นั้นจะต้องมีการถ่ายทอดสารสนเทศออกไป เช่น นักเขียนได้เก็บรวบรวมเรื่องราวต่างๆ แล้วนำมาเรียบเรียงออกมาเป็นตัวหนังสือให้ผู้อื่นได้รับรู้สารสนเทศต่างๆ

วิธีการเข้าถึงสารสนเทศ หมายถึง วิธีการที่ได้มาซึ่งสารสนเทศตามที่ต้องการ โดยจะต้องมีความสัมพันธ์กับแหล่งสารสนเทศ ดังต่อไปนี้ แหล่งสารสนเทศภายในตัวบุคคล จะมีวิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยการใช้ความรู้ของตัวเองที่ได้เก็บรวบรวมไว้แล้ว แหล่งสารสนเทศภายนอกตัวบุคคล เช่น สนทนากับเพื่อนร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการ แหล่งสารสนเทศสถาบันแบ่งออกเป็น โดยใช้เครื่องมือช่วยค้น เช่น บัตรรายการหนังสือ วรรณคดีและสาระสังเขป ที่ห้องสมุดจัดไว้ให้ เช่น ฐานข้อมูลต่างๆ (ฐานข้อมูลระบบออนไลน์ Internet ฐานข้อมูลสำเร็จรูป ซีดีรอม ฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุด (OPAC)

นอกจากนั้นยังใช้วิธีการเข้าถึงสารสนเทศ จากการเลือกหยิบหนังสือจากชั้นโดยตรง ไม่ใช่เครื่องช่วยค้น เป็นต้น

การประเมินสารสนเทศจะเกิดขึ้นหลังจากที่ผู้ใช้สารสนเทศได้รวบรวมและแสวงหาจากแหล่งต่างๆแล้วนำมาใช้งาน ผู้ใช้สามารถที่จะประเมินว่าสารสนเทศนั้นจะช่วยลดความต้องการสารสนเทศของตนหรือไม่ การประเมินจึงเป็นการประเมินสารสนเทศที่ได้รับ ในขณะเดียวกันก็ประเมินแหล่งสารสนเทศที่ใช้ด้วย ผลการประเมินอาจปรากฏในลักษณะดังนี้ กรณีที่ได้สารสนเทศที่ลดความไม่รู้ ความไม่แน่ใจ หรือได้สารสนเทศที่สามารถนำไปใช้งานได้ตรงตามความต้องการ ถ้าเป็นเช่นนั้นจริงของการใช้สารสนเทศจะจบลง แต่ถ้าไม่ได้รับสารสนเทศที่ต้องการนั้น ผู้ใช้จะต้องปรับปรุงข้อคำถามหรือหัวเรื่องที่ต้องการใหม่เพื่อให้ได้

สารสนเทศต่างๆ ที่ต้องการ

เมื่อพิจารณาปัญหาต่างๆ ของการใช้สารสนเทศแล้ว สามารถจำแนกปัญหาออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ (เปล่งศรี อิงคินันท์ 2533 และพิมพ์ราไพ เปรมสมิทธิ 2533) กลุ่มที่ 1 ปัญหาเกี่ยวกับผู้ใช้ได้แก่ ไม่มีแหล่งสารสนเทศที่ต้องการ ไม่ทราบแหล่งสารสนเทศ คือ ผู้ใช้ไม่ทราบว่า จะหาสารสนเทศจากที่ใด เนื่องจากไม่มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้น กลุ่มที่ 2 ความไม่สะดวกในการใช้แหล่งสารสนเทศ เช่น ผู้ใช้ยุ่งไกลหรือใช้เวลามากในการสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการและกลุ่มที่ 3 สารสนเทศที่ต้องการเสียค่าใช้จ่าย ซึ่งการเสียค่าใช้จ่ายนั้นเป็นสิ่งที่ผู้ใช้ไม่คุ้นเคย จึงทำให้มีความรู้สึกว่าการเสียค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศสูงไป

ความต้องการใช้สารสนเทศ

ความต้องการสารสนเทศเป็นคำที่ใช้แทนแนวคิดที่ว่าทำไมคนจึงแสวงหาและใช้สารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลนั้นพบว่าตนเองตกอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ หากคำตอบ ข้อเท็จจริง แก้ปัญหา หรือแม้แต่ทำความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความต้องการสารสนเทศจึงเกิดขึ้นได้ทุกเรื่องและทุกขณะในชีวิตประจำวัน (ประภาวดี สืบสนธิ 2541: 307) สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ความต้องการสารสนเทศ หมายถึงการใช้สารสนเทศในรูปแบบต่างๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละบุคคล ดังนั้นห้องสมุดในฐานะที่เป็นสถานบริการสารสนเทศจึงต้องพยายามสนองตอบความต้องการใช้สารสนเทศที่หลากหลายของผู้ใช้ให้ได้มากที่สุด

นางพาง จิตรกร (2533: 87) ได้กล่าวว่า ความต้องการของผู้ใช้จะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ดังนี้

1. ความเร็วในการให้บริการ การใช้เวลาในการตอบคำถามหรือจัดหาสารสนเทศ
2. อัตราส่วนระหว่างคำถามที่ถาม และคำตอบที่ได้รับ ซึ่งเป็นที่พอใจของผู้ใช้
3. ความถูกต้องแน่นอนของสารสนเทศและตรงต่อความต้องการของผู้ใช้
4. ความแปลกใหม่ของสารสนเทศ ซึ่งเป็นสารสนเทศที่ผู้ใช้ยังไม่เคยทราบมาก่อน
5. ความละเอียดในการค้นคืนสารสนเทศได้คำตอบ ซึ่งครอบคลุมปัญหาที่ต้องการทราบทั้งหมด
6. ความยากง่ายของวิธีการเผยแพร่ เวลาที่ใช้ ค่าใช้จ่าย และความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจ

แม้นมาส ชวลิต (2541: 17-18) ได้ความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ไว้ ดังนี้

1. ต้องการวัสดุสารสนเทศเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นความสนใจโดยเฉพาะ
2. ต้องการทราบแหล่งสารสนเทศทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ
3. ต้องการเข้าถึงเนื้อหาสาระในเรื่องนั้นๆ เพื่อจะได้นำมาใช้ทันที
4. ต้องการเข้าถึงเนื้อหาสาระในเรื่องนั้นๆ ที่ผลิตขึ้นในต่างประเทศ
5. ต้องการเข้าถึงเนื้อหาสาระในเรื่องนั้นๆ อย่างหลากหลาย ถูกต้อง และครบถ้วน
6. ต้องการวัสดุสารสนเทศและเนื้อหาสารสนเทศอย่างรวดเร็วทันเวลา

ลินและการ์วี (Lin and Garvey 1972: 8-10) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดความต้องการสารสนเทศไว้ 6 ประการ คือ

1. แหล่งสารสนเทศนั้นหาง่าย ทั้งแหล่งที่เป็นทางการ เช่น หนังสือ วารสาร รายงานการวิจัย สไลด์ เทปบันทึกเสียง ฟิล์ม และแหล่งที่ไม่เป็นทางการ เช่น การอภิปราย การประชุม การติดต่อทางจดหมาย เป็นต้น
2. ประโยชน์หรือคุณค่าที่สารสนเทศมีอยู่ เช่น ประโยชน์ในการแก้ปัญหาต่างๆ
3. ลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้ใช้ ได้แก่ ประสบการณ์ อายุ ระดับการศึกษา กิจกรรมทางวิชาการ ลักษณะเหล่านั้นจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ
4. ระบบสังคม การเมือง และเศรษฐกิจรอบตัวผู้ใช้ โดยเฉพาะตำแหน่งทางสังคมจะเป็นตัวกำหนดความต้องการและการใช้สารสนเทศได้
5. ผลของการใช้สารสนเทศครั้งที่ผ่านๆ มา ว่าได้รับสารสนเทศตามความต้องการหรือไม่
6. ประเภทของงานที่ทำก่อให้เกิดความต้องการสารสนเทศ

แนวคิดในการใช้สารสนเทศทางสาขาวิชาต่างๆ

ทางด้านสังคมศาสตร์/มนุษยศาสตร์ บัวซ์ซ่า (Bouazza 1989: 150-159) ได้กล่าวถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศทางสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ไว้ว่า การใช้สารสนเทศจะขึ้นอยู่กับแหล่งการใช้ที่เป็นทางการมากกว่าการใช้แหล่งที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้สารสนเทศทางด้านวิทยาศาสตร์ จะมีความคล้ายคลึงกันคือมีการใช้แหล่งสารสนเทศในด้านวิชาการ และปัญหา มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งสารสนเทศที่นักสังคมศาสตร์

ใช้ส่วนใหญ่ได้แก่ สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง หรือวารสารที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด ส่วนแหล่งที่ไม่เป็นทางการของพวกเขาคือการพบปะระหว่างกลุ่มนักสังคมศาสตร์ด้วยกัน

ทางด้านวิทยาศาสตร์ การวิจัยเกี่ยวกับการค้นหาสารสนเทศทางด้านวิทยาศาสตร์ของนักวิชาการ เช่น เมนเซล (Menzel 1966) และ เพสลีย์ (Paisley 1968) ได้ชี้ถึงปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใช้ โดยได้สรุปไว้ดังนี้คือมีการใช้เทคนิคที่สัมพันธ์กันน้อย ความแตกต่างของผู้ใช้ ความแตกต่างและความคลุมเครือของภาษาที่ใช้ในการอภิปรายถึงเทคนิคและผล ขาดนวัตกรรมใหม่ๆ ความล้มเหลวในการใช้ประโยชน์จากข้อบกพร่องในอดีตขาดการออกแบบการทดลองที่เที่ยงตรง

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สารสนเทศของนักสังคมศาสตร์/มนุษยศาสตร์ และนักวิทยาศาสตร์ นักจิตวิทยาได้คาดคะเนไว้ว่า พฤติกรรมของมนุษย์โดยทั่วไป คือ พฤติกรรมในการกำหนดการใช้บางประการ กำหนดปัจจัยต่างๆและมีการทำการศึกษาผู้ใช้ เนื่องจากการใช้สารสนเทศเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่ง อาทิเช่น คุณภาพ ประโยชน์ การเข้าถึงและการใช้วัสดุสารสนเทศที่สะดวกต่อการใช้ล้วนแต่มีความสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ในขณะที่ปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น ประสิทธิภาพในการทำงาน ระดับการศึกษาและอาชีพ เป็นตัวกำหนดตามธรรมชาติตามสภาพของผู้ใช้ โดยฟอร์ด (Ford 1973: 85-106) ได้วิจารณ์งานวิจัยในพฤติกรรมของผู้ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และพบว่าวิธีการเข้าถึงสารสนเทศของผู้ใช้

สารสนเทศในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจึงนับได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง คือ ช่วยให้มีมหาวิทยาลัยมีข้อมูลในอันที่จะทำหน้าที่ 4 ประการ ให้ครบถ้วนทั้งด้านการเรียน การสอน การวิจัย ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และบริการทางวิชาการแก่ชุมชน

1. ในด้านการเรียนการสอน ผู้สอนใช้สารสนเทศในการเตรียมการสอน และยังสามารถบอกได้ว่าข้อมูลใดจะค้นได้จากทรัพยากรห้องสมุดประเภทใดบ้าง ตลอดจนแนะนำรายละเอียดอื่นๆให้แก่ผู้เรียนในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้นจากการสอนของครู อาจารย์ที่ได้มีการเตรียมการสอน เป็นการสร้างพื้นฐานในการเรียนชั่วโมงนั้นๆ แก่ตนเอง ค้นหาสารสนเทศก่อนและหลังการเรียนรวมทั้งการได้รับความรู้จากผู้สอนในชั่วโมงเรียนจะช่วยให้การเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยนั้นสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมาย

2. ในด้านการวิจัย ผู้วิจัยสามารถใช้สารสนเทศมาช่วยให้งานวิจัยแต่ละขั้นตอนประสบความสำเร็จนับตั้งแต่การแสวงหาความรู้พื้นฐานในเรื่องที่ต้องการวิจัย การค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การศึกษาวิธีการดำเนินการวิจัยตลอดจนสถิติที่มีใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผล และการนำสารสนเทศที่เป็นผลการวิจัยที่กระทำไว้แล้ว มาอ้างอิงในการอภิปรายผลเป็นประการสุดท้าย ผลการวิจัยต่อไปของนักวิชาการอื่นนำไป

แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนปัญหาด้านอื่นๆ ของประเทศชาติได้อีกด้วย

3. ในด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย สารสนเทศในด้านนี้จะช่วยให้มหาวิทยาลัยทำหน้าที่ทั้งอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม หน้าที่ดังกล่าวกระทำได้ทั้งการจัดกิจกรรมและเผยแพร่เอกสารทางศิลปวัฒนธรรมทั้งนี้สารสนเทศในห้องสมุดจะช่วยให้การอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้องและสมบูรณ์ เอกสารที่เป็นผลผลิตในการนี้ จะได้เป็นสารสนเทศสำหรับสาขาศิลปวัฒนธรรมต่อไปอีกด้วย

4. ในด้านบริการทางวิชาการแก่ชุมชน สารสนเทศที่ใช้ในการนี้มี 2 ประเภทด้วยกัน คือ สารสนเทศที่ให้ความรู้ทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยประสงค์จะเผยแพร่แก่ชุมชน เช่น การศึกษา การสาธารณสุข กับสารสนเทศที่เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับชุมชนนั้น ๆ ได้แก่ พื้นฐานการศึกษา ภาษาดั้ง ความเป็นอยู่ ประเพณี ผู้ที่เกี่ยวข้องจะเลือกสารสนเทศทั้ง 2 ประเภทไปใช้ประโยชน์ ทำให้การบริการชุมชนของมหาวิทยาลัยได้ผลดีมีประสิทธิภาพ

ปัญหาการใช้สารสนเทศ

ผู้ใช้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในระบบการเผยแพร่สารสนเทศ การที่ผู้ใช้ไม่รู้จักรู้จักใช้สารสนเทศหรือใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่เท่าที่ควร จะทำให้ขาดความรู้ที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อแผนงานศึกษาและวิจัยเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศปัญหาในการใช้สารสนเทศของผู้ใช้มีความแตกต่างกันไป โดยจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆประการ ดังที่มีผู้กล่าวไว้ต่างๆ กัน คือ

นางพาง จิตรกร (2533: 85-87) ได้กล่าวถึงปัญหาในการใช้สารสนเทศ ดังนี้

1. ผู้ใช้ขาดความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ ไม่ทราบว่าจะติดต่อหาสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้จากที่ใดบ้าง ทำให้เกิดความล่าช้าในการหาเอกสารอ้างอิงเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องได้อย่างรวดเร็ว

2. ปริมาณสารสนเทศในแต่ละเรื่องมีมากเกินไปทำให้ต้องเสียเวลามาก เพื่อเลือกรายการเฉพาะที่เป็นประโยชน์จริงๆ

3. สารสนเทศเรื่องที่ต้องการอาจมีปรากฏอยู่ในภาษาอื่นเท่านั้น ซึ่งผู้ใช้ไม่สามารถอ่านเข้าใจได้

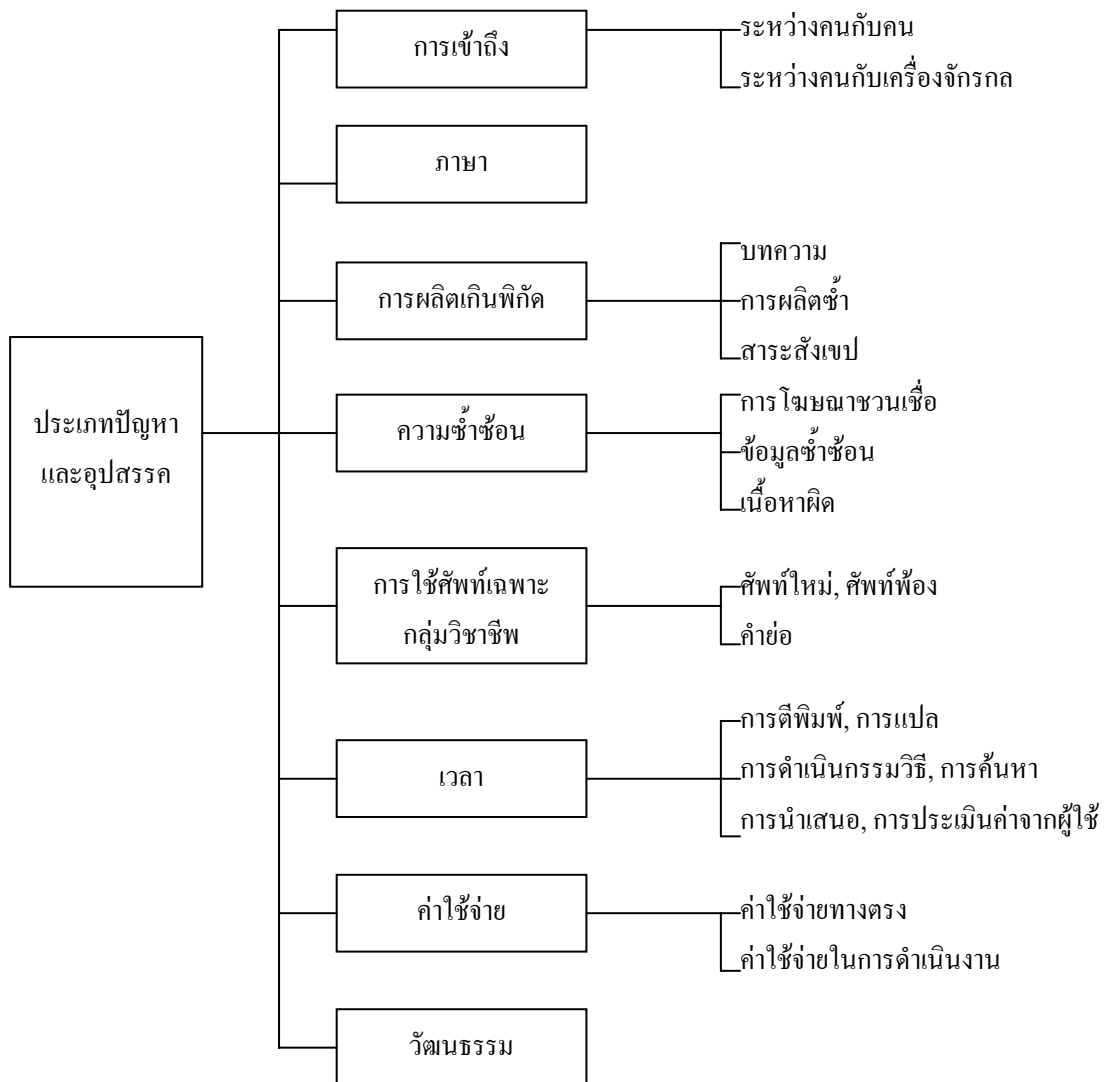
4. การถ่ายทอดความรู้โดยศัพท์บัญญัติและสัญลักษณ์เฉพาะทางวิชาการมากเกินไปทำให้ใช้ประโยชน์ได้จำกัดอยู่ในกลุ่มของนักวิชาการในสาขาวิชาเดียวกันเท่านั้น

5. คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่เข้ามามีบทบาทในกระบวนการจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ ผู้ใช้ควรพัฒนาทักษะในการใช้อุปกรณ์เหล่านี้

6. ค่าบริการในการใช้สารสนเทศ อาจเป็นปัญหาสำหรับผู้ใช้จ่ายโดยเฉพาะถ้าในโครงสร้างของการคิดค่าบริการนั้นมีการนำต้นทุนกำไรมาคิดรวมด้วย เพราะอาจเป็นราคาที่สูงมากเกินไปเกินกำลังที่ผู้ใช้จ่ายค่าบริการได้ และจะทำให้ความต้องการใช้บริการลดลงไป

แอทเธอร์ตัน (Atherton 1977: 11-14) ได้ประมวลปัญหาในการใช้และเข้าถึงสารสนเทศไว้ดังนี้

1. ภาษา การใช้สารสนเทศที่ได้รับการเผยแพร่ในภาษาที่ผู้ใช้ไม่สันทัดเป็นเรื่องไม่ง่าย จำเป็นต้องใช้ทั้งเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่ายในการแปล
2. การนำเสนอ รูปแบบการนำเสนอมีผลต่อการรับรู้และการทำความเข้าใจในสารสนเทศ การนำเสนอในบางรูปแบบต้องอาศัยเครื่องมือและอุปกรณ์พิเศษ หากขาดอุปกรณ์ประเภทฮาร์ดแวร์หรืออยู่ในสถานที่ที่ไม่มีไฟฟ้า ผู้ใช้ก็จะไม่สามารถนำสารสนเทศที่เก็บอยู่ในสื่อเหล่านี้ออกมาใช้ประโยชน์ได้
3. การผลิตเกิดพิภักดิ์ การขยายการผลิตสารสนเทศก่อให้เกิดภาวะการทะเลาะกันแห่งสารสนเทศ ทั้งในรูปของบทความ และการตีพิมพ์ซ้ำ อันเป็นผลให้มีสารสนเทศให้เลือกจำนวนมากและยากแก่การติดตามค้นคว้าได้อย่างทั่วถึง
4. ความซ้ำซ้อน เกิดจากการผลิตสารสนเทศเพื่อการโฆษณาชวนเชื่อ การให้ข้อมูลที่ซ้ำซ้อนกับสิ่งที่ปรากฏอยู่แล้ว ตลอดจนการให้ความรู้ที่ผิดพลาด ทำให้ผู้ใช้สารสนเทศต้องทุ่มเทแรงงาน ค่าใช้จ่าย และเวลามากยิ่งขึ้น ในการกลั่นกรองเอาเฉพาะสารสนเทศที่เป็นประโยชน์
5. การใช้ศัพท์เฉพาะกลุ่มอาชีพ ศัพท์เฉพาะกลุ่มอาชีพ มักจะรู้กันในหมู่นักวิชาการหรือนักวิจัยศัพท์เหล่านี้ไม่ปรากฏในพจนานุกรมใด จึงก่อให้เกิดปัญหาแก่การค้นคว้าอย่างยิ่ง
6. เวลา การใช้สารสนเทศโดยทั่วไปมีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาการได้รับสารสนเทศโดยตรง สารสนเทศที่ได้รับอาจจะไม่มีความหมายถ้าได้รับในเวลาที่ไม่เหมาะสม
7. ค่าใช้จ่าย การเข้าถึงสารสนเทศมีค่าใช้จ่ายทั้งทางตรงและค่าใช้จ่ายดำเนินการ
8. วัฒนธรรม ความแตกต่างด้านวัฒนธรรมจัดเป็นอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งในการเรียนรู้และทำความเข้าใจสารสนเทศที่มาจากต่างวัฒนธรรมกัน

ภาพที่ 1.3 ประเภทปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศ

ที่มา: Atherton, Pauline. (1977). *Handbook for information systems and services*. Paris: Unesco.

6. ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด

ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ วัสดุตีพิมพ์ และวัสดุไม่ตีพิมพ์ (พว พันธ์เมฆา 2525: 18)

6.1 วัสดุตีพิมพ์ แบ่งออกดังนี้

6.1.1 หนังสือ หมายถึง วัสดุสารสนเทศที่ตีพิมพ์ตัวอักษร บอกกล่าวถึงเรื่องราว เหตุการณ์วิชาความรู้ต่างๆ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาสำหรับการศึกษาในระดับปริญญาตรีจะมีหนังสือเป็นทรัพยากรสารสนเทศหลักและมีวัตถุประสงค์หลักในการจัดหาเพื่อสนับสนุนการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรและสารสนเทศที่เพิ่มพูนสติปัญญาของนักศึกษา หนังสือในห้องสมุดแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

6.1.2 หนังสือสารคดี ได้แก่ หนังสือความรู้ทั่วไป

6.1.3 หนังสืออ้างอิง ได้แก่ หนังสือประเภทต่างๆ อาทิ วรรณกรรมสารบรรณานุกรม นามานุกรม พจนานุกรม สารานุกรม หนังสือคู่มือ หนังสือรายปี อักษรานุกรมชีวประวัติ เป็นต้น

6.1.4 หนังสือบันเทิงคดี ได้แก่ นวนิยาย รวมเรื่องสั้น

6.1.5 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง เป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกต่อเนื่องกันตามกำหนดเวลา ได้แก่ วารสาร นิตยสาร และหนังสือพิมพ์

6.1.6 วารสาร นิตยสาร เป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกต่อเนื่องกันตามกำหนด วารสารเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีความสำคัญมาก เป็นแหล่งความรู้ที่ทันสมัยและเป็นส่วนเพิ่มเติมทรัพยากรหนังสือของห้องสมุด ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามักจัดหาวารสารที่มีการทำกรรมวิธีและสาระสังเขปเพื่อให้เข้าถึงง่ายและบางแห่งจัดหาวารสาร นิตยสารที่มีเนื้อหาเพื่อความบันเทิง หย่อนใจ และตรงกับความต้องการของนักศึกษา วารสารและนิตยสารมีความแตกต่างกันทางด้านเนื้อหาสาระ กล่าวคือ วารสารจะเน้นหนักทางวิชาการ ส่วนนิตยสารจะมุ่งทางสารคดีและบันเทิงคดี

6.1.7 หนังสือพิมพ์ เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ให้ข่าวสารที่ทันสมัยทันเหตุการณ์

6.1.8 จุลสาร เป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้เรื่องราวสั้นๆ เล่มบาง กะทัดรัดเป็นแหล่งความรู้เฉพาะด้าน

6.1.9 กฤตภาค เป็นบทความที่ตัดจากหนังสือพิมพ์ หรือวารสารแล้วผนึกลงในกระดาษขนาด A4 จัดเก็บใส่แฟ้มเรียงตามหัวเรื่อง

6.1.10 เอกสารสถานประกอบการ เป็นเอกสารที่ผลิตจากแหล่งข้อสนเทศสถานประกอบการ มีประโยชน์ในการศึกษาทางด้านช่างเทคนิค

6.2 วัสดุไมติพิมพ์ ประกอบด้วย โสตทัศนวัสดุและสื่ออิเล็กทรอนิกส์

6.2.1 โสตทัศนวัสดุ เป็นสื่อทัศนวัสดุที่ทั้งภาพและเสียงจะเป็นวัสดุที่มีความสำคัญ และมีรูปแบบหลากหลาย โสตทัศนวัสดุที่ให้บริการในห้องสมุด ได้แก่ แผ่นเสียง แอบบันทิกเสียง หรือเทปบันทิกเสียง รูปภาพ แผนที่ ภาพเคลื่อนไหว หรือฟิล์มสตริป ภาพนิ่ง หรือสไลด์ ภาพแผ่นใส หุ่นจำลอง ของจริง ของตัวอย่าง ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช วิดิทัศน์ เป็นต้น

6.2.2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการผสมผสานเทคโนโลยีด้านการจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศเข้าไว้ด้วยกันในสื่อชนิดใหม่ที่ไม่ใช่กระดาษ อาจมีรูปแบบเป็นแผ่นดิสก์ เทป ฟิล์ม จานแม่เหล็ก ซีดีรอม แอบบแม่เหล็ก ฐานข้อมูลออนไลน์

7. ประวัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ตั้งอยู่ที่เลขที่ 1518 ถนนพินุดสงคราม เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800 ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2502 มีฐานะเป็นโรงเรียนในสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนเทคนิคพระนครเหนือ” เป็นที่รู้จักกันทั่วไปในนาม “เทคนิคไทย - เยอรมัน”

ใน พ.ศ. 2507 ได้เปิดทำการสอนในระดับที่สูงขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศยกฐานะโรงเรียนเทคนิคพระนครเหนือขึ้นเป็น “วิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ” (ไทย-เยอรมัน)

ใน พ.ศ. 2514 ได้มีการรวมวิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาลัยเทคนิคธนบุรี และวิทยาลัยโทรคมนาคมธนบุรี จัดตั้งเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูง ได้รับพระราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชว่า “สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า” สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ การบริหารงานของสถาบันแบ่งออกเป็น 3 วิทยาเขต ตามสถานที่ตั้งจนถึงปี 2517 มีพระราชบัญญัติ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าแก้ไขเพิ่มเติมตามประกาศพระจอมเกล้าทั้ง 3 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตพระนครเหนือและ วิทยาเขตธนบุรีมาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2529 มีประกาศพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และสถาบันเทคโนโลยีพระ

จอมเกล้าพระนครเหนือ พ.ศ. 2528 กำหนดให้แต่ละวิทยาเขตแยกเป็นสถาบันอุดมศึกษาอิสระ เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงานทางการศึกษาของแต่ละสถาบัน ให้มีฐานะเป็นกรมเทียบเท่ามหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง โดยวิทยาเขตพระนครเหนือ ใช้ชื่อว่า “สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ” มีหน้าที่จัดการศึกษาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อผลิตทรัพยากรบุคคล ทำหน้าที่เป็นช่างเทคนิค นักวิทยาศาสตร์ นักเทคโนโลยี วิศวกร ครูช่างและผู้บริหาร ในสถาบันการศึกษา ธุรกิจ และอุตสาหกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนในการพัฒนาประเทศ

ใน พ.ศ.2538 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้ขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ภูมิภาคที่จังหวัดปราจีนบุรี โดยได้จัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปราจีนบุรี มีคณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม

ปัจจุบันสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้จัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (เตรียมวิศวกรรมศาสตร์) จนถึงระดับปริญญาเอก รวมทั้งสิ้น 93 หลักสูตร มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา 9 หน่วยงาน ได้แก่ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะอุตสาหกรรมเกษตร คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและบัณฑิตวิทยาลัย นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่สนับสนุนการศึกษาและบริการวิชาการ 6 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี สำนักพัฒนาเทคนิคศึกษา สำนักหอสมุดกลาง สำนักพัฒนาเทคโนโลยีเพื่ออุตสาหกรรม สำนักคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและศูนย์นวัตกรรมเทคโนโลยีไทย-ฝรั่งเศส ทั้งนี้ได้แบ่งสถานศึกษาออกเป็น 2 วิทยาเขต คือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพฯ เปิดสอน 6 คณะ ได้แก่ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปราจีนบุรี เปิดสอน 4 คณะ ได้แก่ คณะอุตสาหกรรมเกษตร คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม

8. ประวัติสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

สำนักหอสมุดกลาง เดิมเป็นห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ สังกัดกองธุรการ ในปี พ.ศ. 2502 – 2510

พ.ศ. 2515 เป็นห้องสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตพระนครเหนือ มีฐานะเป็นแผนก สังกัดกองบรรณารักษะ

พ.ศ. 2519 ย้ายห้องสมุดไปอยู่ที่อาคาร 46 ชั้น 3 เนื้อที่ 900 ตารางเมตร

พ.ศ. 2522 ห้องสมุดได้เปลี่ยนมาสังกัดกองบริการการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตพระนครเหนือ

พ.ศ. 2523 ห้องสมุดได้เปลี่ยนแปลงระบบการจัดหมู่หนังสือจากระบบทศนิยมดิวอี้ (D.D.C) เป็นระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (L.C.)

พ.ศ. 2529-2530 ได้ขยายห้องสมุด จึงมีเนื้อที่เพิ่มขึ้นเป็น 2,700 ตารางเมตร และเริ่มโครงการจัดตั้งสำนักหอสมุดกลาง พร้อมกับการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศแบบบูรณาการ โดยใช้โปรแกรม CDS/ISIS ในการสร้างฐานข้อมูลภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

พ.ศ. 2531 โครงการจัดตั้งสำนักหอสมุดกลาง ห้องสมุดได้รับการยกฐานะเทียบเท่าคณะเป็น “สำนักหอสมุดกลาง” สังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2531 ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 105 ตอนที่ 97, 2531) แบ่งส่วนราชการในสำนักหอสมุดกลาง ดังนี้

1. สำนักงานผู้อำนวยการ
2. ฝ่ายบริการ
3. ฝ่ายวารสารและข้อสนเทศพิเศษ
4. ฝ่ายวิเคราะห์และพัฒนา

พ.ศ. 2534 ได้มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้กับงานห้องสมุด โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ 2 โปรแกรม คือ

1. โปรแกรมงานให้บริการได้นำมาใช้กับงานยืม-คืน การต่อกรยืม การจองหนังสือ การดูแลฐานข้อมูล งานตรวจสอบและงานอื่น ๆ เช่น ออกใบทวงหนังสือ เปลี่ยน Password ดัดสิทธิ์สมาชิกหนังสือ งดบริการ ยกเลิกหนังสือ และเปลี่ยน Config เป็นต้น
2. โปรแกรมสนับสนุน ซึ่งนำมาใช้กับงานการสร้างฐานข้อมูล งานพิมพ์ Barcode พิมพ์สันหนังสือ เป็นต้น

พ.ศ. 2535 ได้มีประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเรื่องการแบ่งส่วนราชการในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ข้อ 10 ให้แบ่งส่วนราชการในสำนักหอสมุดกลาง ดังนี้

1. สำนักงานผู้อำนวยการ

2. ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา
3. ฝ่ายบริการ
4. ฝ่ายวารสารและข้อสนเทศพิเศษ
5. ฝ่ายวิเคราะห์และพัฒนา

พ.ศ. 2536 สำนักหอสมุดกลางมีโครงการสำคัญเพิ่มอีก 3 โครงการ ได้แก่ โครงการหอประวัติ สจพ. โครงการเครือข่ายสารสนเทศ โครงการส่งเสริมการจัดทำผลงานวิชาการเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ชำนาญการและเชี่ยวชาญ

พ.ศ. 2537 สำนักหอสมุดกลาง ได้พัฒนางานด้านอื่นๆ ให้อยู่ในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยนำเอาคอมพิวเตอร์ในระบบเครือข่ายมาใช้จนกลายเป็นศูนย์ระบบสารสนเทศที่ทันสมัยแห่งหนึ่ง จัดให้บริการต่างๆ ดังนี้

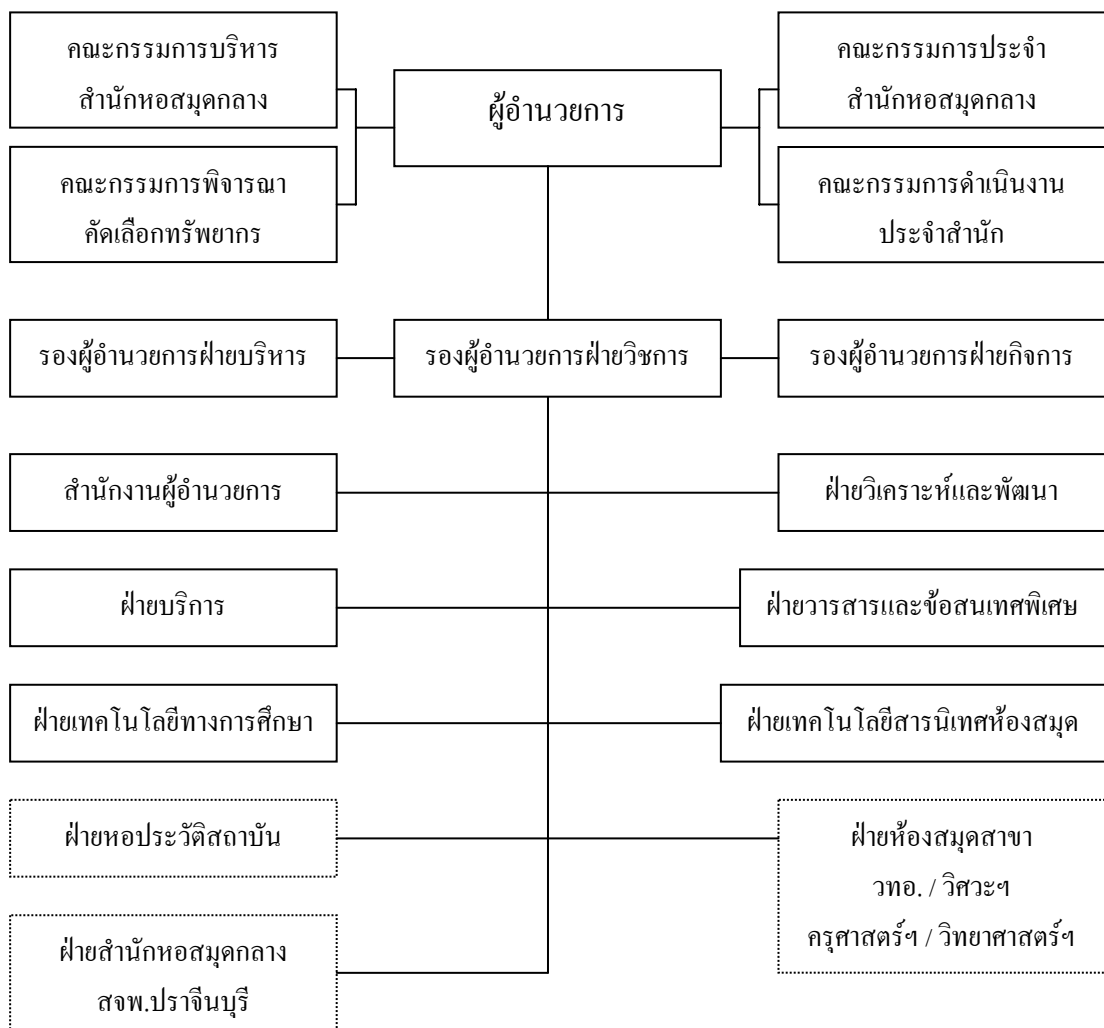
1. บริการยืม – คืน หนังสือด้วยระบบรหัสแถบ (Barcode)
2. บริการยืมระหว่างห้องสมุด (Interlibrary Loan)
3. บริการหนังสือสำรอง (Reserved Books)
4. บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลบรรณานุกรมทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
5. บริการสารสนเทศและการสืบค้นข้อมูลจากซีดีรอม
6. บริการเครือข่ายสารสนเทศโดยเชื่อมระบบออนไลน์กับศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยีและบริการอินเทอร์เน็ต เพื่อการสืบค้นข้อมูลทั้งในและต่างประเทศ

พ.ศ. 2540 สถาบันมีนโยบายปรับระบบการบริหารห้องสมุดใหม่ เพื่อพัฒนางานบริการวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐานและเป็นหน่วยงานบริการวิชาการ ที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ศึกษาค้นคว้าอย่างสูงสุด มีรูปแบบในลักษณะศูนย์รวมที่มีสำนักหอสมุดกลางและห้องสมุดสาขาอีก 4 แห่ง คือ ห้องสมุดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์ ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ห้องสมุดวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

พ.ศ. 2541 สำนักหอสมุดกลางนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติโปรแกรม INNOPAC โดยจัดหาระบบย่อย 6 ระบบ คือ Cataloging Module (ระบบการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศ) Serial Control Module (ระบบควบคุมสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง) Circulation Module (ระบบการยืม – คืน) OPAC Module (ระบบการสืบค้นสารนิเทศออนไลน์) System Management Module (ระบบการจัดการระบบ) ระบบย่อยดังกล่าวนำมาในการบริหารจัดการสารนิเทศตาม “โครงการพัฒนาระบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐส่วนกลาง (THAILINET) พ.ศ. 2538 – 2540 เพื่อสร้างเครือข่ายสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐส่วนกลาง โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

และโปรแกรมสำเร็จรูปในการพัฒนาฐานข้อมูล เพื่อให้บริการสืบค้นสารสนเทศผ่านเครือข่าย INTERNET”

พ.ศ. 2545 สำนักหอสมุดกลางได้ย้ายจากอาคารสำนักงานหอสมุดกลาง ตึก 46 มายัง อาคารนวมินทรราชินี โดยมีการแบ่งส่วนการบริหาร

ภาพที่ 1.4 แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการสำนักหอสมุดกลางสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ที่มา: สำนักหอสมุดกลาง รายงานประจำปี 2546 กรุงเทพมหานคร สำนักหอสมุดกลาง

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

จำนวนบุคลากร จำแนกตามตำแหน่ง

1. บรรณารักษ์ชำนาญการ	1	คน
2. บรรณารักษ์	19	คน
3. นักวิชาการเงินและบัญชี	1	คน
4. นักวิชาการ โสตทัศนศึกษา	4	คน
5. นักวิชาการคอมพิวเตอร์	1	คน
6. นักเอกสารสนเทศ	2	คน
7. นักวิชาการพัสดุ	1	คน
8. เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	2	คน
9. เจ้าหน้าที่บุุคคล	1	คน
10. นักวิชาการช่างศิลป์	1	คน
11. พนักงานธุรการ	3	คน
12. พนักงานห้องสมุด	15	คน
13. พนักงาน โสตทัศนศึกษา	1	คน
14. นายช่างศิลป์	1	คน
15. เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	6	คน
16. นักการภารโรง	3	คน

(แหล่งที่มา : สำนักหอสมุดกลาง : รายงานการประเมินตนเอง)

จำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง

1. หนังสือภาษาไทย	90,049	เล่ม
2. หนังสือภาษาต่างประเทศ	56,297	เล่ม
3. สิ่งพิมพ์รัฐบาล	4,257	เล่ม
4. รายงานการวิจัย	3,676	เล่ม
5. วิทยานิพนธ์	15,729	เล่ม
6. วิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์	6,307	เล่ม
7. ซีดีรอม	408	แผ่น

8. หนังสืออ้างอิง	9,913	เล่ม
9. หลักสูตรสถาบันการศึกษา	61	เล่ม
10. เอกสารศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น	1,712	ชิ้น
11. หนังสือสำรอง	3,248	เล่ม

(แหล่งที่มา : สำนักหอสมุดกลาง : รายงานประจำปี 2546)

สำนักหอสมุดกลางในปัจจุบัน ตั้งอยู่ที่อาคารนวมินทรราชินี ชั้นที่ 2-9 ขนาดพื้นที่ 7,981.70 ตรม. มีรายละเอียดในการจัดบริการดังนี้

เวลาเปิด – ปิดบริการ

ภาคการศึกษาปกติ

วันจันทร์-ศุกร์ 08.00 – 19.30 น.

วันเสาร์ 08.00 – 16.00 น.

ภาคฤดูร้อน

วันจันทร์-ศุกร์ 08.00 – 16.00 น.

ปิดบริการวันอาทิตย์และวันหยุดราชการประจำปี

ผู้มีสิทธิใช้บริการห้องสมุด

- นักศึกษา
- คณาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ อาจารย์พิเศษ พนักงานมหาวิทยาลัย และพนักงานพิเศษ
- บุคคลภายนอกต้องเสียค่าบริการ (ยืมทรัพยากรสารสนเทศไม่ได้ นอกจากขอลายเอกสาร)

ค่าบริการรายวัน วันละ 10 บาท

ค่าบริการรายปี ปีละ 200 บาท

การเป็นสมาชิก

นักศึกษา อาจารย์ ข้าราชการ อาจารย์พิเศษ พนักงานในมหาวิทยาลัย พนักงานพิเศษ ในสังกัด สจพ. สามารถสมัครเป็นสมาชิกห้องสมุดเพื่อใช้บริการและขอยืมทรัพยากรสารสนเทศได้ โดยมีหลักฐานดังต่อไปนี้

- นักศึกษาใช้ใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมภาคการศึกษาปัจจุบัน หรือใบลงทะเบียนภาคการศึกษาปัจจุบัน (สมาชิกห้องสมุด จะมีอายุ 1 ภาคการศึกษา ดังนั้นนักศึกษาจะต้องทำการต่ออายุการเป็นสมาชิกทุกภาคการศึกษา)

- คณาจารย์/ข้าราชการ/อาจารย์พิเศษ/พนักงานมหาวิทยาลัย/พนักงานพิเศษ ใช้รูปถ่ายหน้าตรง ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 1 รูป และบัตรข้าราชการ/บัตรประจำตัวพนักงานมหาวิทยาลัย และบัตรประชาชนและต้องทำการต่ออายุสมาชิกทุกภาคการศึกษา

ระยะเวลาในการให้ยืม

- นักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี ยืมสิ่งพิมพ์และสื่อโสตฯ ได้รวม 5 รายการ ระยะเวลาไม่เกิน 7 วัน

- นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ยืมสิ่งพิมพ์และสื่อโสตฯ ได้รวม 10 รายการ ระยะเวลาไม่เกิน 14 วัน (สำหรับสื่อโสตฯไม่เกิน 7 วัน)

- อาจารย์ยืมสิ่งพิมพ์ได้ รวม 15 รายการ ระยะเวลาไม่เกิน 1 ภาคการศึกษา (สำหรับสื่อโสตฯไม่เกิน 7 วัน)

- ข้าราชการของสถาบัน พนักงานในมหาวิทยาลัย พนักงานพิเศษ ยืมสิ่งพิมพ์ได้ 5 รายการ ระยะเวลาไม่เกิน 1 ภาคการศึกษา (สำหรับสื่อโสตฯไม่เกิน 7 วัน)

- อาจารย์พิเศษยืมสิ่งพิมพ์และสื่อโสตฯได้ 5 รายการ ระยะเวลาไม่เกิน 1 เดือน

การปรับ

ผู้ยืมสิ่งพิมพ์และสื่อโสตฯ จะต้องคืนเมื่อครบกำหนด มิฉะนั้นจะต้องชำระค่าปรับตามอัตราที่กำหนดไว้

- หนังสือทั่วไปและสื่อโสตฯ ปรับรายการละ 5 บาท/วัน

- หนังสือสารอง ปรับรายการละ 10 บาท/วัน

ในกรณีที่สิ่งพิมพ์และสื่อโสตฯ เกิดการชำรุดเสียหายหรือสูญหายจนไม่อาจจะซ่อมหรือเรียกคืนมาได้ ผู้ยืมจะต้องรับผิดชอบตามระเบียบของห้องสมุดทุกกรณี และผู้ค้างค่าปรับจะถูกระงับการยืมจนกว่าจะนำเงินมาชำระให้เป็นที่เรียบร้อย

9. บริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

บริการห้องสมุดในระดับอุดมศึกษาโดยทั่วไป มีดังนี้ บริการยืม-คืนสิ่งพิมพ์ เป็นบริการโดยทั่วไปของห้องสมุด ให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการนำสิ่งพิมพ์บางประเภทไปใช้ประโยชน์นอกห้องสมุด

บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ บริการโดยตรง ได้แก่
ตอบคำถามทั่วไปในทันทีที่ถาม ส่วนบริการทางอ้อม คือ การช่วยค้นหาหนังสือ หรือวัสดุอื่นๆตาม
ความต้องการของผู้ใช้

บริการจัดทำสารระสังเขป คือ การทำเรื่องย่อของบทความทางวิชาการตามที่ผู้
ต้องการ

บริการจัดทำบรรณานุกรมในวารสาร จัดทำรายชื่อบทความวารสารในรูปแบบของ
บัตรรายการหรือสิ่งพิมพ์

บริการรวบรวมบรรณานุกรม คือ จัดทำรายชื่อหนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือวัสดุการอ่านอื่น
สำหรับใช้ประกอบการค้นคว้า วิจัยของนักศึกษา อาจารย์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

บริการข่าวสารทันสมัย เป็นบริการที่ช่วยให้ผู้ใช้ได้ทราบข้อเท็จจริง ข่าวสาร หรือ
ความก้าวหน้าใหม่ๆ ในวิชาการที่เกี่ยวข้องโดยเร็วที่สุด ได้แก่ ถ่ายสำเนาสารบัญเรื่องในวารสารเล่ม
ใหม่ แจกจ่ายรายการสิ่งพิมพ์ใหม่ หมุนเวียนวารสารเล่มใหม่ให้ผู้ใช้จัดส่งต่อกันไปตามชื่อผู้ใช้ ออก
สิ่งพิมพ์ที่เสนอรายชื่อ รายงานข่าว ความเคลื่อนไหวของห้องสมุด

บริการถ่ายสำเนาสิ่งพิมพ์ต่างๆ ประหยัดเวลาในการคัดลอก ผู้ใช้ต้องเสียค่าบริการ

บริการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด อาจอยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์ หรือ โสตทัศนวัสดุ

บริการหนังสือจอง เป็นหนังสือที่ผู้สอนกำหนดให้นักศึกษาใช้อ่านค้นคว้าและแจ้งให้
ห้องสมุดทราบ เพื่อจัดหนังสืออื่นๆแยกไว้บริการต่างหาก

บริการยืมระหว่างห้องสมุด เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดยืมหนังสือ หรือวัสดุที่ไม่มีจาก
ห้องสมุดอื่นๆ เพื่อนำมาให้บริการแก่ผู้ใช้ที่ต้องการใช้

นอกจากนี้ในปัจจุบันห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยได้นำระบบการ
จัดเก็บสารสนเทศด้วยรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือคอมพิวเตอร์มาใช้ในฐานข้อมูล ทำให้
ห้องสมุดสามารถจัดสารสนเทศได้ตรงกับความต้องการมากขึ้น ได้เนื้อหาครอบคลุม ได้สารสนเทศ
ที่ใหม่ ทันสมัยและบริการผู้ใช้ได้รวดเร็ว การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานบริการของห้องสมุดมี
ลักษณะต่างๆ ดังนี้ (จารุพร พงศ์ศรีวิวัฒน์ และประภาวดี สืบสนธิ์ 2534: 11-17)

สร้างฐานข้อมูลหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยและฐานข้อมูลเฉพาะวิชา

บริการสืบค้นฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น ฐานข้อมูลซีดี-รอมที่ห้องสมุดแต่ละแห่ง
บอกรับ

สร้างข่ายงานเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศด้วยระบบออนไลน์ เช่น ข่ายงานห้องสมุดใน
สถาบันอุดมศึกษาโดยวางระบบออนไลน์กับห้องสมุดคณะต่างๆ ข่ายงานระหว่างสถาบันเป็น
โครงการร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อให้เกิด

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ในห้องสมุดแต่ละแห่งให้เกิดประโยชน์สูงสุด เข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่มีหลายรูปแบบและหน้าที่ องค์กรเอกชนและรัฐเป็นผู้ผลิตและให้บริการ ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้จากเทอร์มินัลซึ่งอยู่ห่างไกล (นงลักษณ์ ไม่น่ายักจิก 2526: 27)

บริการของสำนักหอสมุดกลาง สจพ.

สำนักหอสมุดกลาง สจพ. ให้บริการยืม – คืน ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดด้วยระบบห้องสมุดอัตโนมัติ อินโนแพค (INNOPAC) โดยแบ่งการให้บริการตามชั้นต่างๆดังนี้

ชั้น 2

บริการยืม - คืนหนังสือด้วยระบบอัตโนมัติ บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการหนังสือสำรอง บริการฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM บริการฐานข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ online บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการสืบค้นสารสนเทศภายในห้องสมุดด้วยระบบคอมพิวเตอร์โดยผ่านเครือข่ายภายในสถาบันและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต บริการรับฝากของด้วยระบบตู้ล็อกเกอร์อิเล็กทรอนิกส์ บริการตรวจสอบการยืมและผู้เข้าใช้บริการห้องสมุด บริการถ่ายเอกสาร

การบริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอม มีดังนี้

1. ฐานข้อมูล APPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY เป็นฐานข้อมูลบทความวารสารทางด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ลักษณะข้อมูลเป็นรายละเอียดทางบรรณานุกรมและสาระสังเขป และบางเรื่องมีข้อมูลทั้งฉบับ (Full Text) ปีที่มีให้บริการ 1994-ปัจจุบัน
2. ฐานข้อมูล Ei COMPENDEX PLUS เป็นฐานข้อมูลทางด้านวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี ลักษณะข้อมูลเป็นรายละเอียดทางบรรณานุกรมและสาระสังเขป ปีที่มีให้บริการ 1992-1977
3. ฐานข้อมูล COMPUTER SELECT เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมบทความจากวารสารทางด้านคอมพิวเตอร์ ลักษณะข้อมูลเป็นรายละเอียดทางบรรณานุกรมและสาระสังเขป และข้อมูลทั้งฉบับ (Full Text) ปีที่มีให้บริการ May 1998-April 1999
4. ฐานข้อมูล DAO (Dissertation Abstracts Ondisc) เป็นฐานข้อมูลทางด้านงานวิจัยในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ลักษณะข้อมูลเป็นรายละเอียดทางบรรณานุกรมและสาระสังเขป ปีที่มีให้บริการ 1994-ปัจจุบัน

5. ฐานข้อมูล ESPACE – ASENPAT เป็นฐานข้อมูลทางด้านสิทธิบัตร การประดิษฐ์ และการออกแบบผลิตภัณฑ์ในแถบเอเชีย ลักษณะข้อมูลประกอบด้วยชื่อเจ้าของสิทธิบัตร หมายเลขสิทธิบัตร และสาระสังเขป ปีที่มีให้บริการ 1997

6. ฐานข้อมูล ESPACE-THAILAND เป็นฐานข้อมูลทางด้านสิทธิบัตร การประดิษฐ์ และการออกแบบผลิตภัณฑ์ในประเทศไทย ลักษณะข้อมูลประกอบด้วยชื่อเจ้าของสิทธิบัตร หมายเลขสิทธิบัตร และสาระสังเขป ปีที่มีการให้บริการ 1992

7. ฐานข้อมูล NATIONAL GEOGRAPHIC เป็นฐานข้อมูลของบทความวารสาร ภาษาต่างประเทศชื่อ NATIONAL GEOGRAPHIC ลักษณะข้อมูลเป็นเนื้อหาทั้งฉบับ (Full Text) ปีที่ให้บริการ 1930–1995

8. ฐานข้อมูล PERIODICAL ABSTRACTS เป็นฐานข้อมูลบทความวารสาร ทางด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ บริหารธุรกิจ และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ลักษณะข้อมูลเป็น รายละเอียดทางบรรณานุกรมและสาระสังเขป ปีที่มีให้บริการ 1996–ปัจจุบัน

9. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย เป็นฐานข้อมูลงานวิจัยในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศไทย ลักษณะข้อมูลเป็นรายละเอียดทางบรรณานุกรม และสาระสังเขป ปีที่มีให้บริการ 2540–ปัจจุบัน

การบริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แบบออนไลน์ มีดังนี้

1. Applied Science and Technology เป็นฐานข้อมูลบทความวารสารทางด้าน วิทยาศาสตร์ประยุกต์และเทคโนโลยี ลักษณะข้อมูลเป็นรายละเอียดทางบรรณานุกรมและ สาระสังเขปพร้อมเอกสารฉบับเต็ม ครอบคลุมข้อมูลตั้งแต่ปี 1989 – ปัจจุบัน

2. ABI/Inform Full Text เป็นฐานข้อมูลบทความวารสารด้านธุรกิจ การบริหาร จัดการการสื่อสารโทรคมนาคม คอมพิวเตอร์อุตสาหกรรม จากวารสารทั่วโลกกว่า 1,000 ชื่อ ลักษณะข้อมูลเป็นรายละเอียดทางบรรณานุกรมและสาระสังเขป ครอบคลุมข้อมูลตั้งแต่ปี 1971 – ปัจจุบัน และมีเอกสารฉบับเต็มจากวารสารประมาณ 500 ชื่อ ตั้งแต่ปี 1991 เป็นต้นมา

3. Dissertation Abstracts เป็นฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาในระดับปริญญาเอก ปริญญาโทของมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ ทั่วโลก ลักษณะข้อมูลเป็น รายละเอียดทางบรรณานุกรมและสาระสังเขป ครอบคลุมข้อมูลตั้งแต่ปี 1861 – ปัจจุบัน

4. ERIC เป็นฐานข้อมูลสิ่งพิมพ์ด้านการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวบรวมจาก วารสาร บทความ งานวิจัย รายงานการศึกษา คู่มือการศึกษาต่าง ๆ ลักษณะข้อมูลเป็นรายละเอียด ทางบรรณานุกรมและสาระสังเขป ครอบคลุมข้อมูลตั้งแต่ปี 1966 – ปัจจุบัน

5. MEDLINE เป็นชุดฐานข้อมูลสิ่งพิมพ์ด้านวิทยาศาสตร์ การแพทย์ และ สาธารณสุขทั่วโลก ลักษณะข้อมูลเป็นรายละเอียดทางบรรณานุกรมและสาระสังเขป ชุด ฐานข้อมูลนี้ประกอบด้วย ฐานข้อมูล MEDLINE ครอบคลุมวารสารสาขาชีวการแพทย์กว่า 3,800 ชื่อ และครอบคลุมข้อมูลตั้งแต่ปี 1966 – ปัจจุบัน AIDSLINE ครอบคลุมสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับโรค เอ็ดส์ ตั้งแต่ปี 1980 – ปัจจุบัน และ TOXLINE ครอบคลุมสิ่งพิมพ์ด้านพิษวิทยา ตั้งแต่ปี 1966 – ปัจจุบัน

6. IEEE/IEE เป็นฐานข้อมูลครอบคลุมเนื้อหาทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยี สารสนเทศและวิทยาศาสตร์ ซึ่งรวบรวมจากวารสาร นิตยสาร รายงานการประชุม มาตรฐานฯ มีการปรับปรุงข้อมูลมากกว่า 25,000 หน้าต่อเดือน ลักษณะข้อมูลเป็นรายละเอียดทางบรรณานุกรม และสาระสังเขป พร้อมเอกสารฉบับเต็ม ครอบคลุมข้อมูลตั้งแต่ปี 1988 – ปัจจุบัน

7. Education Abstracts Full Text (H.W. Wilson) เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมเนื้อหา ทางด้านการศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ครอบคลุมหลายสาขาวิชา เช่น การศึกษา ระดับประถม มัธยม อาชีวศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาพิเศษ คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา บรรณารักษศาสตร์ การกีฬา เป็นต้น ลักษณะข้อมูลประกอบด้วย บรรณานุกรม (ปีที่มีให้บริการ 1983) บรรณานุกรมและบทคัดย่อ (ปีที่มีให้บริการ 1994) เอกสารฉบับเต็ม (ปีที่มีให้บริการ 1996)

8. MIT CogNet เป็นฐานข้อมูลทางด้านการแพทย์ ที่รวบรวมความรู้ในสาขาวิชา Cognitive and Brain Science รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ รายงานการประชุม วารสาร เอกสาร บทบรรณาธิการ เอกสารประกอบการสอน ลักษณะข้อมูลประกอบด้วย บรรณานุกรม บทคัดย่อ และเอกสารฉบับเต็ม

9. ScienceDirect เป็นฐานข้อมูลทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ลักษณะข้อมูลประกอบด้วย บรรณานุกรม บทคัดย่อ และเอกสาร ฉบับเต็ม มีข้อมูลจากบทความวารสารมากกว่า 4 ล้านรายการ และเป็นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ฉบับ เต็มมากกว่า 1,700 ชื่อ

10. SpringerLink เป็นฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ฉบับเต็ม ครอบคลุมสาขาวิชา ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ กฎหมาย เป็นต้น

ชั้น 3 บริการหนังสือทั่วไป หมวด A – หมวด P

ชั้น 4 บริการหนังสือทั่วไป หมวด Q – หมวด Z

ชั้น 5 บริการวารสาร หนังสือพิมพ์ กฤตภาค จุลสาร มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ราชกิจจานุเบกษา บริการข่าวสารทันสมัย บริการสืบค้นสารสนเทศภายในห้องสมุดด้วย ระบบคอมพิวเตอร์โดยผ่านเครือข่ายภายใน สถาบันและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ชั้น 6 บริการหนังสืออ้างอิง ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สิ่งพิมพ์

รัฐบาล รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์/ปริญญาานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ คู่มือการศึกษา หนังสือ
 อนุสรณ์งานศพ บริการแนะนำหลักสูตรการเรียนต่อในสถาบันด้วยระบบคอมพิวเตอร์ บริการ
 หนังสือรายงานประจำปีของคณะและสถาบันต่างๆ โครงการหอประวัติสถาบันฯ บริการค้นคว้า
 เอกสาร/ประวัติบุคคลสำคัญที่เกี่ยวกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ บริการ
 สำเนาภาพถ่ายในหอประวัติฯ บริการนำชมวัตถุ พิพิธภัณฑ์ภายในหอประวัติฯ บริการประวัติ
 สถาบันด้วยระบบมัลติมีเดีย ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ บริการแนะนำหลักสูตรการเรียน
 ต่อในสถาบันด้วยระบบคอมพิวเตอร์ หนังสืออนุสรณ์ของหน่วยงานต่างๆ หนังสือรายงาน
 ประจำปีของหน่วยงานต่างๆ รายงานการไปดูงาน ณ ต่างประเทศของคณาจารย์ในสถาบัน รูปภาพ
 กิจกรรมของสถาบันฯ ของที่ระลึกที่สถาบันฯ จัดทำเนื่องในโอกาสต่างๆ บริการบันทึกจดหมาย
 เหตุ สจพ. บนเว็บแพค (WEB PAC) บริการจัดนิทรรศการในโอกาสด้านสำคัญต่างๆ เช่น วัน
 สถาปนาสถาบันฯ สัปดาห์วิทยาศาสตร์

ชั้น 7 บริการยืม – คืน สื่อโสตทัศนฯ บริการเรียนด้วยตนเอง บริการซีดีรอมมัลติมีเดีย
 บริการห้องโสตทัศนศึกษา

งบประมาณในการจัดซื้อฐานข้อมูล

ปีงบประมาณ	ชื่อฐานข้อมูล	งบประมาณ
ปี 2546	1. ฐานข้อมูลSpringer LINK	294,969 บาท
	2. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย	27,820 บาท
ปี 2547	1. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย	27,820 บาท
	2. ASCE	49,387 บาท
	3. ASME	59,265 บาท
	4. EndNoet	51,800 บาท
	5. ฐานข้อมูลSpringer LINK	188,165 บาท
ปี 2548	1. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย	27,820 บาท
	2. ASCE	49,387 บาท
	3. ASME	59,265 บาท
	4. EndNoet	51,800 บาท
	5. ฐานข้อมูลSpringer LINK	382,856 บาท

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

เทอร์เนอร์ (Turner 1992) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารนิเทศ การประเมินคุณค่าสารนิเทศ คุณลักษณะของสารนิเทศ ประโยชน์ของสารนิเทศและความคิดเห็นตลอดจนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสารนิเทศ โดยการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารนิเทศจากประสบการณ์การใช้สารนิเทศ และจากการศึกษาการใช้สารนิเทศด้านคุณลักษณะของสารนิเทศจะต้องมีความสะดวกต่อการใช้อ่านและเข้าใจได้ง่าย เข้าถึงง่ายทันต่อเวลา ด้านความพร้อมของสารนิเทศ จะต้องมีความถูกต้องมีความสัมพันธ์กัน ถูกกาลเทศะมีจำนวนที่พอเพียง มีการยอมรับโดยทั่วไปและเป็นสารนิเทศที่มีคุณค่า ผลกระทบของสารนิเทศมีผลเพิ่มขึ้น มีความสัมพันธ์กับก้าวหน้าของงาน เป็นความรู้ที่ได้รับการยอมรับเป็นสิ่งกระตุ้นในการทำงานและอื่นๆ ประโยชน์ของสารนิเทศ ช่วยให้มีการถ่ายทอดความรู้ การอ่านและการจัดเก็บสารนิเทศอื่นๆ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของสารนิเทศ

แฟนนิน (Fannin 1993) ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติและความพึงพอใจของผู้ใช้ที่ต้องใช้วิธีการแนะนำการใช้โอแพก (Online Public Access Catalog OPAC) ที่จัดให้กับห้องสมุดประชาชนขนาดกลางในรัฐโอไฮโอผู้ใช้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเลือกค้นคำค้นในกลุ่มวิธีการแนะนำการใช้ ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เรียนรู้วิธีการแนะนำการใช้โอแพก (OPAC) จากคู่มือการทดลองใช้ห้องสมุด การให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่และจากผู้ใช้คนอื่น ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ใช้ครั้งแรกจะให้ความสำคัญกับคำแนะนำของเจ้าหน้าที่มากกว่าผู้ใช้โอแพก (OPAC) เป็นประจำ

สตรอว์ (Straw 1993) ศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างในพฤติกรรมการแสวงหาสารนิเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาประวัติศาสตร์และสาขาวิชารัฐศาสตร์ ได้ศึกษากับนักศึกษา โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชา ใช้สารนิเทศและมีวิธีการเข้าถึงสารนิเทศแตกต่างกัน โดยนักศึกษสาขาวิชาประวัติศาสตร์ ใช้สารนิเทศที่เป็นข้อเท็จจริงในอดีตมากกว่า ส่วนนักศึกษสาขาวิชารัฐศาสตร์ ใช้สารนิเทศที่เป็นปัจจุบันและทันสมัยตลอดเวลา เช่น ซีดี – รม และฐานข้อมูลออนไลน์

ไซมอน (Simon 1995) ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคในการแสวงหาสารนิเทศ ความแตกต่างในกลยุทธ์ของการรับรู้ และพฤติกรรมการแสวงหา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ได้ศึกษากับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของนักศึกษาที่กำลังทำวิจัย มีความต้องการให้ห้องสมุดรวบรวมสารนิเทศทางด้าน

กฎหมาย และทางด้านวิศวกรรมมากกว่าสารสนเทศทั่วไป นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะรวบรวมกลยุทธ์ในการค้นหา และนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการผลการสืบค้นสารสนเทศที่ให้ข้อมูลครบถ้วนตรงตามต้นฉบับ และไม่ต้องการผลการสืบค้นที่เป็นเพียงบรรณานุกรม และเนื้อหาโดยสรุปเท่านั้น และต้องการให้มีบริการยืมระหว่างห้องสมุด เพราะเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการทำวิจัย

สแนเบลลีและคูเปอร์ (Snaveley and Cooper 1997) ศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการสืบค้นสารสนเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่านักศึกษาสามารถสืบค้นสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้แนวทางในการสอน เนื้อหาที่จะสอนนักศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้กลยุทธ์ในการค้นหาสารสนเทศไว้ เช่น นักศึกษาต้องรู้ว่าเมื่อไรที่เขาต้องการใช้สารสนเทศ สามารถกำหนดกรอบความต้องการสารสนเทศให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาได้ มีความสามารถในการค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการประเมินค่าสารสนเทศ มีความสามารถในการวิเคราะห์สารสนเทศหรือการจัดการความรู้ทางสารสนเทศได้ สามารถใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาหรือดำเนินงานตามความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มัวร์ (Moore 1997) ศึกษาเรื่อง “ห้องสมุดในประเทศนิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา” ผลการวิจัยพบว่าในหลักสูตรได้กำหนดการสอนความรู้ทางสารสนเทศ ซึ่งเป็นการฝึกฝนทักษะอย่างง่ายในการสอนวิชาการใช้ห้องสมุด และบรรณารักษ์ต้องรู้วิธีสอนให้นักศึกษามีความเข้าใจรอบรู้ทางสารสนเทศ และสามารถเลือกแหล่งสารสนเทศที่ต้องการ สามารถค้นหาสารสนเทศมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลุยส์ (Louise 1998) ศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์การค้นหาและการเรียนรู้ทางสารสนเทศ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาประสบการณ์การค้นหาสารสนเทศและความรู้ทางสารสนเทศของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ถ้าผู้มีความรู้เข้าใจพื้นฐานในการค้นหาและเรียนรู้ทางสารสนเทศจะสามารถค้นหาสารสนเทศนำไปใช้ประโยชน์ได้ดีกว่าผู้ไม่มีประสบการณ์การใช้ห้องสมุดและไม่ได้รับการเรียนรู้เรื่องสารสนเทศ

ฟิดซานี (Fidzani 1998) ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการใช้สารสนเทศและลักษณะการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยบอตสวานา (Botswana) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการแสวงหาสารสนเทศและความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและความรู้สึกที่มีต่อบริการของห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่า การแนะนำการใช้ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด ตลอดจนวิธีการใช้บริการต่างๆเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาใช้มากที่สุดคือ วารสาร และหนังสือตำรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการเรียนและการศึกษาค้นคว้าวิจัย นักศึกษาต้องการให้มีการสอนการใช้ห้องสมุด

เรเดอร์ (Rader 1999) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสอนการใช้ห้องสมุด ตั้งแต่ปี 1973 ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากสารสนเทศมีการเผยแพร่ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มปริมาณมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นบรรณารักษ์จึงตระหนักถึงความจำเป็นในการสอนการใช้ห้องสมุดให้แก่ผู้ใช้บริการอย่างต่อเนื่อง

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง

มาลี เสียงไทย (2534) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” ได้ศึกษากับคณาจารย์ โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความต้องการสารนิเทศประเภทหนังสือวิชาการรายงานการวิจัยและวารสารทางวิชาการภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทย ส่วนรายงานการวิจัยในภาษาไทยและภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง และใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาเฉพาะสาขาวิชามากที่สุด ส่วนความทันสมัยของสารนิเทศคณาจารย์ต้องการสารนิเทศปีพิมพ์ หรือฉบับพิมพ์ล่าสุดและที่อยู่ในระหว่าง 1-5 ปี ที่ผ่านมา โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อการสอนมากที่สุด นอกจากนี้ปัญหาที่คณาจารย์ประสบคือความล่าช้าและจำนวนที่ไม่เพียงพอของสารนิเทศ

สุรภี ปิตะเสน (2535) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร” ศึกษาแก่นักศึกษา โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร มีความต้องการใช้สารนิเทศแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ตามวิธีการศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรในช่วงที่เข้ารับการศึกษ โดยทั่วไปพบว่า สารนิเทศสาขาวิชาที่ต้องการใช้มากที่สุดคือ สังคมศาสตร์และรัฐศาสตร์ รูปแบบที่ต้องการใช้มากที่สุดคือ คำบรรยายและเอกสารประกอบคำบรรยายและหนังสือและตำรา ภาษาของสารนิเทศที่ต้องการใช้มากที่สุดคือ ภาษาไทย และ ต้องการใช้สารนิเทศใหม่ล่าสุดมากกว่าสารนิเทศในช่วงเวลาอื่น ส่วนแหล่งสารนิเทศที่ใช้มากที่สุดคือ ห้องสมุดวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร เมื่อเปรียบเทียบความต้องการใช้แล้วโดยทั่วไปพบว่า นักศึกษา ฝ่ายทหารต้องการใช้สารนิเทศมากกว่านักศึกษาฝ่ายพลเรือนเฉพาะในเรื่องสาขาวิชาและรูปแบบของสารนิเทศเท่านั้น ส่วนในเรื่องของภาษา ความทันสมัย และแหล่งสารนิเทศที่ต้องการใช้นั้น ไม่พบความแตกต่างกันระหว่างนักศึกษาทั้ง 2 ฝ่าย

อุไรวรรณ พะมณี (2535) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ” ศึกษาแก่นักศึกษาและนิสิต โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มาใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 1

ครั้ง ส่วนนิสิตมาใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ทั้งอาจารย์และนิสิตใช้บัตรรายการ โดย อาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์ และเอกสารเพื่อประกอบการสอน นิสิตใช้เพื่อทำรายงานประกอบการเรียนและ อาจารย์ให้ความสำคัญกับหนังสือภาษาอังกฤษส่วนนิสิตให้ความสำคัญกับหนังสือภาษาไทย ทั้งนี้ ภาษาของสิ่งพิมพ์ที่ผู้ใช้ใช้มากที่สุดคือภาษาไทย ปัญหาการใช้ห้องสมุดของอาจารย์และนิสิตที่จัด อยู่ในระดับมากคือหนังสือทั่วไปอยู่ในสภาพเก่าและชำรุด เนื้อหาไม่ทันสมัย หนังสืออ้างอิงมี เนื้อหาไม่ทันสมัย วารสารฉบับใหม่จัดบริการล่าช้ามาก เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับค้นฐานข้อมูลมี จำนวนน้อย และขาดบรรณารักษ์ประจำงานบริการตอบคำถาม ช่วยการค้นคว้า ความพึงพอใจและความต้องการผู้ใช้บริการทุกกลุ่มพึงพอใจต่อบริการยืม-คืนสูงกว่าบริการอื่น ๆ นอกจากนี้ผู้ใช้ทุก กลุ่มมีความต้องการบริการสืบค้นฐานข้อมูลต่าง ๆ บริการข่าวสารการศึกษา รวมทั้งฐานข้อมูล ซีดีรอม บริการอื่น ๆ ที่ผู้ใช้ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการคือ บริการหมุนเวียนวารสารให้อาจารย์ ในภาควิชา บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง บริการพิมพ์รายชื่อวิทยานิพนธ์และการขยาย เวลาเปิดบริการถึง 21.00 น.

อุไร สรรพเศรษฐ (2536) ศึกษาเรื่อง “การสอนการใช้ห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน” ผลการวิจัยพบว่า การสอนการใช้ห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 12 แห่ง ใช้ วิธีจัดสอนเป็นรายวิชาในหลักสูตร สอนเป็นส่วนหนึ่งของวิชาใดวิชาหนึ่ง และวิธีปฐมนิเทศ ห้องสมุด เนื้อหาในการปฐมนิเทศห้องสมุด ในการสอนการใช้ห้องสมุดพบว่า ผู้สอนมี วัตถุประสงค์ เพื่อให้สามารถ เขียนรายงานทางวิชาการและเพื่อให้สามารถใช้ห้องสมุดได้ด้วย ตนเองมากที่สุด เนื้อหาในการสอนการใช้ห้องสมุดพบว่า เนื้อหาที่ผู้สอนเน้นความสำคัญ ในระดับ มาก ได้แก่ ทรัพยากรห้องสมุด การจัดหมวดหมู่ทรัพยากรและการจัดเก็บ บัตรรายการ หนังสือ อ้างอิงและวิธีใช้หนังสืออ้างอิง การเขียนรายงานทาง วิชาการ การเขียนบรรณานุกรมและเชิงอรรถ ในขณะที่นักศึกษาเห็นว่าควรเน้น ความสำคัญของเนื้อหาในเรื่อง บริการของห้องสมุด และการ เขียนรายงาน ทางวิชาการ ปัญหาในการสอนการใช้ห้องสมุดพบว่า ผู้สอนและนักศึกษาประสบ ปัญหา ในด้าน เนื้อหามากเกินไป ขาดอุปกรณ์การสอน บุคลากรมีจำนวนน้อย และ เวลา มีน้อยเกินไป

ลำพิ่ง พ่วงบางโพ (2537) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของ อาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ในมหาวิทยาลัยเอกชน” ได้ศึกษากับอาจารย์และนักศึกษา โดยการ ใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศเพื่อการทำรายงาน อาจารย์และนักศึกษาต้องการสารนิเทศใน รูปแบบตำราวิชาการที่เป็นภาษาไทยในระดับค่อนข้างมาก อาจารย์ใช้วิธีการค้นจากบัตรรายการ นักศึกษาใช้วิธีการค้นจากบัตรรายการ การหยิบหนังสือเอกสารจากชั้น โดยไม่ได้ใช้บัตรรายการ

และบัตรครรชนีวารสารในระดับค่อนข้างมาก ปัญหาที่พบในการแสวงหาสารนิเทศของทั้งอาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ คือ ไม่มีสารนิเทศที่ต้องการเพราะมีผู้ยืมหรือหายไป สำหรับแหล่งสารนิเทศพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ทรัพยากรส่วนตัวและใช้ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยในระดับค่อนข้างมาก ในขณะที่นักศึกษาใช้ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยในระดับค่อนข้างมาก การใช้บริการสารนิเทศอาจารย์ทุกคนใช้บริการยืม-คืน ส่วนนักศึกษาใช้บริการอ่านในห้องสมุด ปัญหาในการใช้บริการสารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษาคือพบว่าสารนิเทศในสาขาที่ต้องการมีไม่เพียงพอ เก่าและล้าสมัยตลอดจนระบบการจัดเก็บทรัพยากรห้องสมุดไม่มีประสิทธิภาพพอทำให้ยากแก่การค้นหา

อรุณี ทรงพัฒนา (2537) ศึกษาเรื่อง “การใช้หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อ การศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา” ได้ศึกษากับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้หอสมุดมหาบัณฑิตและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะอักษรศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ เห็นความสำคัญของห้องสมุดที่มีต่อการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์มากที่สุด นักศึกษาระดับปริญญาตรีเข้าใช้มากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ วัตถุประสงค์ของการใช้เพื่อต้องการใช้วิทยานิพนธ์ บทคัดย่อ วิทยานิพนธ์ ส่วนวิธีการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ มหาบัณฑิตและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้ง 2 คณะ ใช้วิธีค้นหาจากตู้บัตรรายการ สำหรับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศจากแหล่งอื่น จะค้นหาจากสถาบันวิทยบริการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและห้องสมุดคณะต่าง ๆ ปัญหาการใช้ทรัพยากรห้องสมุด มหาบัณฑิตและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ความต้องการของการบริการของหอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ พบว่า มหาบัณฑิตและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะอักษรศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์มีความต้องการการบริการประเภทต่าง ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

กรรณิการ์ มุลทวิ (2538) ศึกษาเรื่อง “การใช้สารนิเทศของอาจารย์สถาบันราชภัฏ” ได้ศึกษากับอาจารย์ โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า การใช้เนื้อหาสารนิเทศของอาจารย์แตกต่างกัน อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารใช้เนื้อหาสารนิเทศเรื่องการบริหารงานทุกด้าน การใช้เนื้อหาสารนิเทศจำแนกตามเขตภูมิศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามคณะที่สังกัดแตกต่างกัน สารนิเทศที่ใช้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในคณะ การใช้สารนิเทศ อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารใช้มากกว่าและแตกต่างจากอาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารและสอน 5 รายการ คือ หนังสือพิมพ์ วารสารวิชาการ รายงานประจำปีกรมการฝึกหัดครูข่าวสารทันสมัย และรายงาน การประชุมส่วนอาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารและสอนใช้มากกว่า คือ หนังสือ ตำรา/วิชาการ ความรู้ พจนานุกรม/สารานุกรม/คู่มือ บรรณานุกรม นิตยสาร ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ การใช้รูปแบบสารนิเทศจำแนกตาม

เขต ภูมิศาสตร์แตกต่างกัน คือ อาจารย์ในเขตกรุงเทพมหานครใช้วารสารวิชาการ และรูปแบบสารนิเทศทุกรายการมากกว่าอาจารย์นอกเขตกรุงเทพ การใช้จำแนกตามคณะไม่แตกต่างกัน การใช้ภาษาของสารนิเทศ อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารใช้สารนิเทศ ภาษาไทยระดับมาก ภาษาอังกฤษระดับปานกลาง เช่นเดียวกับอาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารและสอน ความทันสมัยของสารนิเทศที่ใช้ไม่แตกต่างกัน อาจารย์ในเขต กรุงเทพมหานครใช้สารนิเทศที่มีอายุ 1-6 เดือน 6-12 เดือน ระดับมาก การใช้แหล่งสารนิเทศและปัญหาการใช้สารนิเทศของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน

ระเบียบ สุภวีรี (2538) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร” ได้ศึกษากับคณาจารย์ โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ใช้สารนิเทศเพื่อการสอนมากที่สุด ด้านรูปแบบใช้มากที่สุด คือ หนังสือตำราและสิ่งพิมพ์ไม่ตีพิมพ์ คือ วิดีทัศน์ ส่วนฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ใช้ฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM มากที่สุด ลักษณะของสารนิเทศที่ใช้มากที่สุด คือ สารนิเทศที่เสนอเนื้อหาในเรื่องที่ต้องการทั้งหมดอย่างละเอียดครบถ้วนทุกด้านในด้านภาษาของสารนิเทศใช้มากที่สุด คือ ภาษาอังกฤษ ความทันสมัยของสารนิเทศใช้ปีใหม่ล่าสุดมากที่สุด สำหรับแหล่งสารนิเทศใช้มากที่สุดคือ เอกสารและหนังสือส่วนตัว

ดวงจันทร์ พยัคพันธุ์ (2539) ศึกษาเรื่อง “การใช้สารนิเทศของคณาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” ได้ศึกษากับคณาจารย์ โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อการเรียน การสอน โดยคณาจารย์ใช้สารนิเทศในรูปแบบวัสดุตีพิมพ์ในระดับมาก คือ หนังสือ ตำราเรียน หนังสือเฉพาะเรื่อง และ วารสารวิชาการ ส่วนวัสดุไม่ตีพิมพ์ที่คณาจารย์ใช้ในระดับมากคือ แผ่นใส สำหรับแหล่งสารนิเทศบุคคลที่คณาจารย์ใช้ ในระดับมาก คือ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา นอกจากนี้ คณาจารย์ยังใช้แหล่งสารนิเทศที่เป็นสถาบันในระดับมาก คือ ห้องสมุดคณะ ภายในหน่วยงาน และสำนักหอสมุดกลาง ส่วนปัญหาในการใช้สารนิเทศที่คณาจารย์ประสบมากที่สุด คือ สารนิเทศมีจำนวนน้อยและไม่เพียงพอ ผลการศึกษาความแตกต่างในการใช้สารนิเทศของคณาจารย์ พบว่า คณาจารย์ใช้สารนิเทศไม่แตกต่างกันตาม ตำแหน่งวิชาการ แต่แตกต่างกันบางส่วนตามสาขาวิชาและ ประสบการณ์ในการสอน

อมรรัตน์ เชาวลิต (2541) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับมหบัณฑิตต่อระบบการจัดบริการสารนิเทศของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกริก” ได้ศึกษากับนักศึกษาโดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เคยใช้ห้องสมุดมีภูมิหลังในการใช้ห้องสมุด ในระดับปริญญาตรี มีความถี่ในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาคือ 3 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่ออ่าน หนังสือ เพื่อหาข้อมูลประกอบการเขียนรายงาน เพื่อยืม-

คืนหนังสือและเอกสารต่างๆ ประเภทสิ่งพิมพ์ที่ใช้มากคือหนังสือตำรา นักศึกษาค้นหาสิ่งพิมพ์ที่ต้องการด้วยการใช้บัตรรายการและบัตรครรชนิต่างๆ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อระบบการจัดบริการสารนิเทศ ในด้านระบบการให้บริการมาก ได้แก่ เวลาเปิดทำการของสำนักหอสมุด ระยะเวลาในการให้ยืมสิ่งพิมพ์ ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาประสบมาก ได้แก่ อาคารสถานที่คับแคบ บรรยากาศไม่เป็น แหล่งวิชาการ ทรัพยากรสารนิเทศในสาขาวิชา และที่เกี่ยวข้องไม่หลากหลายมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอแก่ความต้องการ

दनัยศักดิ์ โกวิทวิบูล (2543) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและลักษณะการใช้สารนิเทศของนักศึกษาสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง” ได้ศึกษากับนักศึกษา โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อศึกษาค้นคว้า มีความต้องการและลักษณะการใช้สารนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ใช้บริการสารนิเทศของฝ่ายบริการทั่วไปประเภทสารนิเทศที่ใช้ คือ ตำราและเอกสารประกอบคำบรรยาย เครื่องมือช่วยค้นสารนิเทศส่วนใหญ่ใช้อินเตอร์เน็ต จากการเปรียบเทียบความต้องการและลักษณะการใช้สารนิเทศพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ต่างคณะกันมีความต้องการและลักษณะการใช้สารนิเทศแตกต่างกัน นักศึกษาต่างชั้นปีกันมีความต้องการใช้สารนิเทศแตกต่างกัน แต่มีลักษณะการใช้สารนิเทศไม่แตกต่างกัน ปัญหาและข้อเสนอแนะพบว่า ด้านบุคลากรคอยแนะนำการใช้ห้องสมุดคณะ โดยเฉพาะการใช้ระบบอัตโนมัติควรมีการประชาสัมพันธ์ที่ดี ปรับปรุงคุณภาพบุคลากร และการบริการในด้านอาคารและอุปกรณ์ ควรมีการปรับปรุงพื้นที่ใช้สอยโดยเฉพาะห้องน้ำ เครื่องปรับอากาศ เพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ ที่นั่งอ่านหนังสือและควรจัดหาประเภทสารนิเทศที่ทันสมัยไว้บริการ

กานต์รวี โกมลดิษฐ์ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวัสดุห้องสมุด ด้านครุภัณฑ์ ด้านบุคลากร ด้านการบริการ และด้านอาคารสถานที่ จำแนกตามลักษณะของหลักสูตร และลักษณะของกลุ่มวิชา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มีความพึงพอใจในการใช้ห้องสมุด ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาปริญญาตรีที่เรียนหลักสูตรต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้ห้องสมุด ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน นักศึกษาปริญญาตรีที่เรียนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้ห้องสมุด

ขนิษฐา พละการ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการสารสนเทศและปัญหาของผู้ใช้บริการในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา” วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศและปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของผู้ใช้บริการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตาม อาจารย์ นิสิตปริญญาตรี และนิสิตบัณฑิตศึกษา ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ใช้บริการยืมคืนหนังสือมากที่สุด นิสิตปริญญาตรีใช้บริการอินเทอร์เน็ตมากที่สุด และนิสิตบัณฑิตศึกษาใช้บริการอ่านหนังสือมากที่สุด ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศพบว่า อาจารย์เห็นว่าหนังสือภาษาอังกฤษมีจำนวนน้อยเป็นปัญหามากที่สุด นิสิตปริญญาตรีเห็นว่าระยะเวลาในการให้บริการอินเทอร์เน็ตน้อยเป็นปัญหามากที่สุด และนิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศในสำนักหอสมุดมีจำนวนน้อยเป็นปัญหามากที่สุด

ดวงใจ ตีระประเสริฐสิน (2545) ศึกษาเรื่อง “การใช้สารสนเทศเพื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” ได้ศึกษากับอาจารย์ 5 สำนักวิชา ได้แก่ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ และสำนักวิชาแพทยศาสตร์ โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีการใช้สารสนเทศเพื่อการสอนในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศที่มีขอบเขตเนื้อหาแคบจำกัด เฉพาะเรื่องที่มีเนื้อหาละเอียดและสมบูรณ์ สารสนเทศที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ หนังสือตำรา ฐานข้อมูลในระบบออนไลน์ ภาษาของสารสนเทศที่ใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในระดับมาก ความทันสมัยของสารสนเทศอาจารย์ทุกสำนักวิชามีการใช้สารสนเทศที่มีความทันสมัย 1 ปี แหล่งสารสนเทศอาจารย์มีการใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล โดยใช้สารสนเทศจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างในระดับปานกลาง อาจารย์มีการใช้สารสนเทศจากศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาในระดับมาก และใช้สารสนเทศจากเว็บไซต์ ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ปัญหาการใช้สารสนเทศ สารสนเทศในสาขาวิชาที่ต้องการมีน้อย เนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ สารสนเทศมีกำหนดออกให้บริการไม่ทันความต้องการใช้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งต่างประเทศและภายในประเทศดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น ผลจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัยในต่างประเทศ

พฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารนิเทศ จากงานวิจัยของเทอร์เนอร์ (Turner 1992) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารนิเทศ การประเมินคุณค่าสารนิเทศ คุณลักษณะของสารนิเทศ ประโยชน์ของสารนิเทศและความคิดเห็นของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสารนิเทศ ผลการวิจัยพบว่า

พฤติกรรม การแสวงหาสารนิเทศจากประสบการณ์การใช้สารนิเทศ และจากการศึกษาการใช้สารนิเทศด้านคุณลักษณะของสารนิเทศจะต้องมีความสะดวกต่อการใช้อ่านและเข้าใจได้ง่าย เข้าถึงง่าย ทันต่อเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไซมอน (Simon 1995) ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคในการแสวงหาสารนิเทศ ความแตกต่างในกลยุทธ์ของการรับรู้ และพฤติกรรมแสวงหา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการผลการสืบค้นสารนิเทศที่ให้ข้อมูลครบถ้วนตรงตามต้นฉบับ

การเรียนรู้วิธีการแนะนำการใช้ OPAC กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด การให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ จากงานวิจัยของแฟนนิน (Fannin 1993) ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติและความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีวิธีการแนะนำการใช้โอแพก (Online Public Access Catalog OPAC) ผลการวิจัยพบว่ารู้วิธีการแนะนำการใช้โอแพก (OPAC) จากคู่มือการทดลองใช้ห้องสมุด การให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่และจากผู้ใช้คนอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของของหลุยส์ (Louise 1998) ศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์การค้นหาและการเรียนรู้ทางสารนิเทศ

ความต้องการใช้สารนิเทศ จากงานวิจัยของสตรอว์ (Straw 1993) ศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างในพฤติกรรมการแสวงหาสารนิเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาประวัติศาสตร์และสาขาวิชารัฐศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่าต้องการใช้สารนิเทศที่เป็นปัจจุบันและทันสมัยตลอดเวลา เช่น ซีดี – รม และฐานข้อมูลออนไลน์

บริการยืมระหว่างห้องสมุด จากงานวิจัยของไซมอน (Simon 1995) ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคในการแสวงหาสารนิเทศ ความแตกต่างในกลยุทธ์ของการรับรู้ และพฤติกรรมการแสวงหาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ

บริการการค้นคืนสารนิเทศ อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องรู้ความต้องการและวิเคราะห์ประเมินค่าสารนิเทศที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังปรากฏในงานวิจัยสเนบเวลลีและคูเปอร์ (Snavelly and Cooper 1997) ศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการสืบค้นสารนิเทศ

การกำหนดหลักสูตรการใช้ห้องสมุด แนะนำการใช้ห้องสมุด การค้นหาสารสนเทศ เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจและสามารถค้นหาสารสนเทศแล้วนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากงานวิจัยของมัวร์ (Moore 1997) ศึกษาเกี่ยวกับห้องสมุดในประเทศนิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา” สอดคล้องกับงานวิจัยของฟิดซานิ (Fidzani 1998) ศึกษาเกี่ยวกับ “ความต้องการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัย Botswana งานวิจัยของราเดอร์ (Rader 1999) ศึกษาเกี่ยวกับการแนะนำการใช้สารสนเทศในห้องสมุด

สรุปผลการวิจัยในประเทศ

สภาพการใช้สารสนเทศส่วนใหญ่แล้วผู้วิจัยจะให้ความสนใจที่จะศึกษาถึงเรื่องความถี่ในการใช้ห้องสมุดเพื่อการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ วัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศ ประเภทของสารสนเทศที่ใช้ วิธีการค้นหาสารสนเทศ

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพการใช้สารสนเทศพบว่า

1) **ความถี่ในการใช้ห้องสมุด** ปรากฏในงานวิจัยของอุไรวรรณ พะมณี (2535) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ” ส่วนใหญ่พบว่า อาจารย์มาใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ส่วนนิสิตมาใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรุณี ทรงพัฒนา (2537) ศึกษาเรื่อง “การใช้หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีเข้าใช้มากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ งานวิจัยของอมรรัตน์ เชาวลิต (2541) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตต่อระบบการจัดบริการสารนิเทศของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกริก ผลการวิจัยพบว่า ความถี่ในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา คือ 3 ครั้งต่อสัปดาห์

2) **วัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศ** ปรากฏในงานวิจัยของ อุไรวรรณ พะมณี (2535) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ” ผลการวิจัยพบอาจารย์ใช้เพื่อประกอบการสอน และนิสิตใช้เพื่อทำรายงานประกอบการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลำพึง พ่วงบางโพ (2537) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ในมหาวิทยาลัยเอกชน” ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศเพื่อการทำรายงาน งานวิจัยของอรุณี ทรงพัฒนา (2537) ศึกษาเรื่อง “การใช้หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อ การศึกษา และการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาใช้เพื่อทำวิทยานิพนธ์ งานวิจัยของระเบียบ สุภวีรี (2538) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร” ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ใช้สารนิเทศเพื่อการสอนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงจันทร์ พยัคพันธ์ (2539) ศึกษาเรื่อง “การใช้สารนิเทศของคณาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อการสอน งานวิจัยของอมรรัตน์ เชาวลิต (2541) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตต่อระบบการจัดบริการสารนิเทศของสำนักหอสมุด

มหาวิทยาลัยกรีก ผลการวิจัยพบว่า มีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่ออ่าน หนังสือ เพื่อหาข้อมูลประกอบการเขียนรายงาน

3) *สารสนเทศที่ใช้* ปรากฏในงานวิจัยของมาลี เสียงไทย (2534) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” ผลการวิจัยพบว่าคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความต้องการสารนิเทศประเภทหนังสือวิชาการรายงานการวิจัยและวารสารทางวิชาการภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทย ส่วนรายงานการวิจัยในภาษาไทยและภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง และใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาเฉพาะสาขาวิชามากที่สุด สารสนเทศที่มีเนื้อหาเฉพาะสาขาวิชามากที่สุด หนังสือวิชาการรายงานการวิจัย วารสารทางวิชาการภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทย และใช้สารสนเทศที่มีเนื้อหาเฉพาะสาขาวิชามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ พะมณี (2535) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ” ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ให้ความสำคัญกับหนังสือภาษาอังกฤษส่วนนิสิตให้ความสำคัญกับหนังสือภาษาไทย ทั้งนี้ภาษาของสิ่งพิมพ์ที่ผู้ใช้ใช้มากที่สุดคือภาษาไทย งานวิจัยของสุรภี ปิตะเสน (2535) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร มีความต้องการใช้สารนิเทศแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ตามวิธีการศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรในช่วงที่เข้ารับการศึกษ โดยทั่วไปพบว่า สารนิเทศสาขาวิชาที่ต้องการใช้มากที่สุดคือ สังคมศาสตร์และรัฐศาสตร์ รูปแบบที่ต้องการใช้มากที่สุดคือ คำบรรยายและเอกสารประกอบคำบรรยายและหนังสือและตำรา ภาษาของสารนิเทศที่ต้องการใช้มากที่สุดคือ ภาษาไทย และ ต้องการใช้สารนิเทศใหม่ล่าสุดมากกว่าสารนิเทศในช่วงเวลาอื่น งานวิจัยของอรุณี ทรงพัฒนา (2537) ศึกษาเรื่อง “การใช้หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อ การศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา” ผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ของ การใช้เพื่อต้องการใช้วิทยานิพนธ์ บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ งานวิจัยของอมรรัตน์ เชาวลิต (2541) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตต่อระบบการจัดบริการสารนิเทศของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยกรีก ผลการวิจัยพบ นักศึกษาใช้หนังสือตำรามากที่สุด งานวิจัยของคณัยศักดิ์ โกวิทวิบูล (2543) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและลักษณะการใช้สารนิเทศของนักศึกษานักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาใช้ตำราและเอกสารประกอบคำบรรยาย งานวิจัยของดวงใจ ติรประเสริฐสิน (2545) ศึกษาเรื่อง “การใช้สารสนเทศเพื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” พบว่าอาจารย์ใช้หนังสือตำรา และฐานข้อมูลออนไลน์มาก

4) **การค้นหาสารสนเทศ** ปรากฏในงานวิจัยของลำพิ่ง พ่วงบางโพ (2537)

ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ในมหาวิทยาลัยเอกชน” ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ใช้วิธีการค้นจากบัตรรายการ นักศึกษาใช้วิธีการค้นจากบัตรรายการ การหยิบหนังสือเอกสารจากชั้น โดยไม่ได้ใช้บัตรรายการและบัตรบรรณนิวารสาร ส่วนงานวิจัยของคณิศร์ โกวิทวิบูล (2543) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและลักษณะการใช้สารนิเทศของนักศึกษาสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง” ผลการวิจัยพบ นักศึกษาใช้อินเตอร์เน็ตในการสืบค้นสารนิเทศ

5) **การใช้แหล่งสารนิเทศ** ปรากฏในงานวิจัยของลำพิ่ง พ่วงบางโพ (2537)

ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ในมหาวิทยาลัยเอกชน” ผลการวิจัยพบ อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ทรัพยากรส่วนตัวและใช้ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของระเบียบ สุภวิรี (2538) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร” ผลการวิจัยพบว่า แหล่งสารนิเทศที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือ เอกสารและหนังสือส่วนตัว งานวิจัยของดวงใจ ศิริประเสริฐสิน (2545) ศึกษาเรื่อง “การใช้สารสนเทศเพื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” พบว่าใช้แหล่งสารนิเทศบุคคลจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ

ปัญหาการใช้สารสนเทศ อุปสรรคของการใช้สารสนเทศที่เกิดขึ้นระหว่างการแสวงหาสารสนเทศที่ต้องการ

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการใช้สารสนเทศพบว่า

1) **สารสนเทศเก่า ล้าสมัย ชำรุด** ดังปรากฏในงานวิจัยของมาลี เสียงไทย (2534) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” ผลการวิจัยพบว่าคณาจารย์ต้องการสารนิเทศปีพิมพ์ หรือฉบับพิมพ์ล่าสุดและที่อยู่ในระหว่าง 1-5 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรวรรณ พะมณี (2535) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ” ผลการวิจัยพบว่า สภาพเก่าและชำรุด เนื้อหาไม่ทันสมัย หนังสืออ้างอิงมีเนื้อหาไม่ทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลำพิ่ง พ่วงบางโพ (2537) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ในมหาวิทยาลัยเอกชน” ผลการวิจัยพบว่า สารสนเทศเก่าและล้าสมัย

2) **สารนิเทศมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ** ดังปรากฏในงานวิจัยของมาลี เสียงไทย (2534) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” ผลการวิจัยพบว่าจำนวนสารนิเทศไม่เพียงพอ สอดคล้อง

กับงานวิจัยของลำพิ่ง พ่วงบางโพ (2537) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของ อาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ในมหาวิทยาลัยเอกชน” ผลการวิจัยพบว่าทรัพยากร สารสนเทศสาขาวิชาที่ต้องการไม่เพียงพอ งานวิจัยของดวงจันทร์ พัยคพันธ์ (2539) ศึกษาเรื่อง “การใช้สารนิเทศของคณาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” ผลการวิจัย พบว่าสารนิเทศมีจำนวนน้อยและไม่เพียงพอ งานวิจัยของอมรรัตน์ เชาวลิต (2541) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับมหาลัยติดต่อบริการบริการสารนิเทศของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกริก ผลการวิจัยพบว่าทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาและที่เกี่ยวข้องไม่หลากหลาย และมีน้อย ไม่เพียงพอแก่ความต้องการ งานวิจัยของดวงใจ ติรประเสริฐสิน (2545) ศึกษาเรื่อง “การใช้สารสนเทศเพื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี”

3) เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นฐานข้อมูลมีจำนวนน้อย ปรากฏในงานวิจัยของ อุไรวรรณ พะมณี (2535) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ” สอดคล้องกับงานวิจัย ของขนิษฐา พละการ (2544) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการสารสนเทศและปัญหาของผู้ใช้บริการใน สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา”

4) ไม่มีบรรณารักษ์ที่มีความรู้ความชำนาญในการให้บริการ ปรากฏในงานวิจัยของ อุไรวรรณ พะมณี (2535) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ”

5) ระบบการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศไม่มีประสิทธิภาพ ปรากฏในงานวิจัยของลำ พิ่ง พ่วงบางโพ (2537) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ ในมหาวิทยาลัยเอกชน”

6) อาคารสถานที่ จากงานวิจัยของอมรรัตน์ เชาวลิต (2541) ศึกษาเรื่อง “ความพึง พพอใจของนักศึกษาระดับมหาลัยติดต่อบริการบริการสารนิเทศของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกริก ผลการวิจัยพบ อาคารสถานที่คับแคบ บรรยากาศไม่เป็น แหล่งวิชาการ และ งานวิจัยของดนัยศักดิ์ โกวิทวิบูล (2543) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและลักษณะการใช้สารนิเทศ ของนักศึกษาสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง” ผลการวิจัยพบว่า การบริการในด้าน อาคารและอุปกรณ์ ควรมีการปรับปรุงพื้นที่ใช้สอยโดยเฉพาะห้องน้ำ เครื่องปรับอากาศ เพิ่ม จำนวนคอมพิวเตอร์ ที่นั่งอ่านหนังสือและควรจัดหาประเภทสารนิเทศที่ทันสมัยไว้ให้บริการ

ความต้องการบริการสารสนเทศ ต้องการบริการรูปแบบต่างๆเพื่อนำมาใช้
ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละบุคคล

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการบริการสารสนเทศพบว่าผู้มีความ
ต้องการบริการต่างๆดังนี้

1) *บริการสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ* รวมทั้งฐานข้อมูลซีดีรอม ดังปรากฏในงานวิจัยของ
อุไรวรรณ พะมณี (2535) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะ
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ”

2) *บริการหมุนเวียนวารสาร* ในงานวิจัยอุไรวรรณ พะมณี (2535) ศึกษาเรื่อง
“ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน
การให้บริการห้องสมุดของคณะ”

3) *บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง* ในงานวิจัยอุไรวรรณ พะมณี (2535)
ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ”

4) *บริการพิมพ์รายชื่อวิทยานิพนธ์* ในงานวิจัยอุไรวรรณ พะมณี (2535) ศึกษาเรื่อง
“ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน
การให้บริการห้องสมุดของคณะ”

5) *ให้ขยายเวลาปิดบริการถึง 21.00 น.* ในงานวิจัยอุไรวรรณ พะมณี (2535) ศึกษา
เรื่อง “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ”

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยในบทนี้จะกล่าวถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 อาจารย์

ประชากรอาจารย์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ทั้งหมดในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยแบ่งออกเป็น 8 คณะ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์คณะอุตสาหกรรมเกษตร รวมทั้งสิ้นจำนวน 617 คน กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามคณะวิชา ได้จำนวนรวมทั้งสิ้น 137 คน ซึ่งมากกว่าขั้นต่ำที่คำนวณตามสูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่คำนวณแล้วได้ค่า 102 คน

1.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ประชากรนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งหมดในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยแบ่งออกเป็น 5 คณะ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ รวมทั้งสิ้นจำนวน 823 คน กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามคณะวิชา ได้จำนวนรวมทั้งสิ้น 181 คน ซึ่งมากกว่าขั้นต่ำที่คำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่คำนวณแล้วได้ค่า 138 คน

จำนวนกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์และนักศึกษาปรากฏในตารางที่ 3.1 ดังนี้
 ตารางที่ 3.1 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

คณะ	อาจารย์		นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
คณะวิศวกรรมศาสตร์	160	27	386	65
วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	161	27	-	-
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	131	22	274	46
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	9	8	57	20
คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์	109	19	83	30
คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์	11	10	23	20
คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม	32	20	-	-
คณะอุตสาหกรรมเกษตร	4	4	-	-
รวม	617	137	823	181

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สำหรับอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.2 ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นข้อมูลทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศในเรื่องเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศและความต้องการบริการสารของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

2.3 ศึกษาหลักและวิธีการในการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามจากหนังสือ เอกสาร รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ลำพึง พวงบางโพ (2537) กรรณิการ์ มุลทวิ (2538) ดนัยศักดิ์ โกวิทวิบูล (2543) ดวงใจ ตีรประเสริฐสิน (2545) รวมทั้งรับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.4 สร้างแบบสอบถาม โดยใช้ผลการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นเป็นแนวทางในการดำเนินการ ซึ่งมีทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ

คณะวิชา ชั้นปี ประสบการณ์การทำงาน เป็นการตอบแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ ความถี่ในการใช้บริการ วิธีการค้นหา วัตถุประสงค์ในการใช้ การเข้าใช้บริการสารสนเทศ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เป็นการตอบแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านระบบการสืบค้นสารสนเทศ ด้านบุคลากรและการให้บริการ ด้านสถานที่ เป็นการตอบแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการบริการสารสนเทศ เป็นการตอบแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

2.5 นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้วให้ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการที่ปรึกษาร่วมตรวจสอบเนื้อหาของคำถามเพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระหว่างวันที่ 27 – 28 ธันวาคม 2546 ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศไม่ควรจะแยกลักษณะของทรัพยากรสารสนเทศตามเนื้อหาสาขาวิชาของสารสนเทศแบบระบบการจัดหมวดหมู่ เนื่องจากว่าผู้ใช้สังกัดคณะไหนก็มักจะใช้ทรัพยากรสารสนเทศเนื้อหาเฉพาะคณะนั้น ควรจะปรับข้อคำถามการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเกี่ยวกับประเภททรัพยากรสารสนเทศที่สำนักหอสมุดกลางที่มีให้บริการ และควรจะปรับข้อคำถามให้อธิบายลักษณะของทรัพยากรสารสนเทศให้เข้าใจชัดเจน

2.6 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและความถูกต้องทางภาษา ระหว่างวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2547 ถึงวันที่ 16 มีนาคม 2547 ดังนี้

2.6.1 นางจิราพรรณ อินทศิริพงษ์ วุฒิการศึกษา อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) บรรณารักษ์ระดับ 6 หัวหน้าฝ่ายบริการ สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

2.6.2 นางศรีอร เจนประภาพงศ์ วุฒิการศึกษา อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) อาจารย์ประจำภาควิชาสารนิเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

2.6.3 นางวิไลย สดงคุณท์ วุฒิการศึกษา อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) บรรณารักษ์เชี่ยวชาญระดับ 9 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

นำคำตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC พบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่าเกิน 0.5 ขึ้นไป แต่อย่างไรก็ดีผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะให้ปรับแก้ไขประโยคที่ใช้ในข้อคำถาม

ข้อความให้เหมาะสมชัดเจนสมบูรณ์ขึ้น เช่น วัสดุสารสนเทศเปลี่ยนเป็นทรัพยากรสารสนเทศ สื่อ
ตีพิมพ์เปลี่ยนเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อไม่ตีพิมพ์เปลี่ยนเป็นสื่อโสตทัศน์ และควรมีคำถามปลายเปิด
ห้องสมุดให้ใช้คำว่าสำนักหอสมุดกลางเพื่อไม่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสับสน และเป็นการใช้คำที่
สม่ำเสมออีกด้วย เพิ่มข้อความเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ให้ครอบคลุม
มากขึ้น การจัดเรียงลำดับตอนแบบสอบถาม ให้ย้ายปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ มาอยู่ในตอน
ที่ 3 แทนความต้องการบริการสารสนเทศ

2.7 นำข้อเสนอแนะที่ผู้เชี่ยวชาญมาปรึกษากับประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ
กรรมการที่ปรึกษาหารือ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้

2.8 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือที่ลงทะเบียนเรียนภาคฤดูร้อน ระหว่างวันที่ 1 - 30
เมษายน 2547 จำนวน 30 คน มาคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้ค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่ามีค่าเท่ากับ .98 ซึ่งนับว่ามีความเชื่อถือได้ในระดับสูง ข้อเสนอแนะ
ภาพรวมผู้วิจัยได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะและให้ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการที่
ปรึกษาหารือ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

2.9 ดำเนินการทำสำเนาแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยได้ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ไปยัง
อธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปขอรับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ประจำคณะและ
ห้องสมุดในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามระหว่างวันที่ 10 พฤษภาคม 2547 ถึง 17
สิงหาคม 2547 เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 500 ฉบับ

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้อาจารย์จำนวน 200 ฉบับ ได้กลับคืนมา 149 ฉบับ
ตรวจสอบการตอบแบบสอบถามพบว่าเป็นฉบับสมบูรณ์ 137 ฉบับ

ส่งแบบสอบถามให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 300 ฉบับ ได้กลับคืนมา 184 ฉบับ
ตรวจสอบแบบสอบถามพบว่าเป็นฉบับสมบูรณ์ 181 ฉบับ

ทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างที่ค่ามากกว่าขั้นต่ำของการคำนวณตามสูตรของทาโรยามานะ (Taro
Yamane) ที่กำหนดว่าประชากรอาจารย์ 617 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง 102 คน ประชากรของนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา 823 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง 138 คน รวมแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างได้
318 ฉบับ ซึ่งมากกว่าขั้นต่ำของทาโร ยามานะ (Taro Yamane)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำ ผู้วิจัยได้กำหนดรหัสตัวแปรในแบบสอบถาม เพื่อความสะดวกในการป้อนข้อมูลในโปรแกรมวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์ SPSS for Windows และดำเนินการป้อน ข้อมูลจากแบบสอบถามลงโปรแกรม

4.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยหาค่าสถิติต่างๆดังนี้

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

4.2.2 ข้อคำถามการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ความต้องการบริการสารสนเทศ ซึ่งคำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2.3 กำหนดค่าน้ำหนักของคำตอบดังนี้

ตอบช่องมากที่สุด	ให้ค่าคะแนนเป็น 5
ตอบช่องมาก	ให้ค่าคะแนนเป็น 4
ตอบช่องปานกลาง	ให้ค่าคะแนนเป็น 3
ตอบช่องน้อย	ให้ค่าคะแนนเป็น 2
ตอบช่องน้อยที่สุด/ไม่เคย	ให้ค่าคะแนนเป็น 1

การแปลผลค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	การใช้/ปัญหา/ความต้องการบริการระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	การใช้/ปัญหา/ความต้องการบริการระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	การใช้/ปัญหา/ความต้องการบริการระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	การใช้/ปัญหา/ความต้องการบริการระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	การใช้/ปัญหา/ความต้องการบริการระดับน้อยที่สุด/ไม่เคย

4.2.4 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ
ความต้องการบริการสารสนเทศ ของอาจารย์จำแนกตามคณะที่สังกัด และประสบการณ์การ
ทำงาน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำแนกตามคณะที่สังกัด โดยใช้ค่าสถิติ F-test และถ้าพบ
ความแตกต่างจะทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง และความเรียงเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 กลุ่มอาจารย์

1. ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์
3. เปรียบเทียบปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามกลุ่มคณะ
4. เปรียบเทียบปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามประเภทการ

การทำงาน

5. ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์
6. เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามกลุ่มคณะ
7. เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามประเภทการ

การทำงาน

8. ความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์
9. เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามกลุ่มคณะ
10. เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามประเภทการ

การทำงาน

ตอนที่ 2 กลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
3. เปรียบเทียบปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

จำแนกตามกลุ่มคณะ

4. ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
5. เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

จำแนกตามกลุ่มคณะ

6. ความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
7. เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำแนก

ตามกลุ่มคณะ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 และได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาการกระจายแบบเอฟ (F-distribution)
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์

1. ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ จำแนกตาม เพศ กลุ่มคณะ ประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	เพศ	กลุ่มคณะที่ 1		กลุ่มคณะที่ 2		กลุ่มคณะที่ 3		กลุ่มคณะที่ 4		รวม	
		คณะวิศวกรรม		คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม		คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์		วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม			
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 3 ปี	ชาย					3	2.18	3	2.18	6	4.37
	หญิง	4	2.91	4	2.91	3	2.18	7	5.10	18	13.13
	รวม	4	2.91	4	2.91	6	4.37	10	7.29	24	17.51
4 - 6 ปี	ชาย	3	2.18	8	5.83	1	0.72	5	3.64	17	12.40
	หญิง			3	2.18	5	3.64	3	2.18	11	8.02
	รวม	3	2.18	11	8.02	6	4.37	8	5.83	28	20.43
7 - 9 ปี	ชาย			2	1.45	1	0.72	4	2.91	7	5.10
	หญิง			3	2.18					3	2.18
	รวม			5	3.64	1	0.72	4	2.91	10	7.29
10 ปี ขึ้นไป	ชาย	19	13.86	8	5.83	6	4.37	24	17.51	57	41.67
	หญิง	5	3.64	4	2.91	8	5.83	1	0.72	18	13.13
	รวม	24	17.51	12	8.75	14	10.21	25	18.24	75	54.74
รวม	ชาย	22	16.04	18	13.11	11	7.99	36	26.24	87	63.54
	หญิง	9	6.55	14	10.18	16	11.65	11	8	50	36.46
	รวมทั้งหมด	31	22.59	32	23.29	27	19.64	47	34.24	137	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 63.54) ประสบการณ์การทำงาน 10 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 54.74) สังกัดกลุ่มคณะที่ 4 (ร้อยละ 26.24)

2. การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์

ผลการวิเคราะห์การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์ ปรากฏผลในตารางที่ 4.2-4.6

ตารางที่ 4.2 ความถี่ในการเข้าใช้บริการในสำนักหอสมุดกลางของอาจารย์

ความถี่ในการเข้าใช้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	40	29.2
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	19	13.9
สัปดาห์ละ 2 ครั้ง	37	27.0
สัปดาห์ละ 3 ครั้ง	16	11.7
มากกว่าสัปดาห์ละ 3 ครั้ง	25	18.2
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่าอาจารย์ส่วนใหญ่เข้าใช้บริการในสำนักหอสมุดกลาง ความถี่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 29.2) รองลงมาสัปดาห์ละ 2 ครั้ง (ร้อยละ 27.0)

ตารางที่ 4.3 วิธีการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์

วิธีการ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ค้นจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ (โอแพก)	3.93	0.97	มาก
ดูจากรายชื่อหนังสือใหม่ที่สำนักหอสมุดกลางตีพิมพ์	2.46	0.77	น้อย
ให้บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ช่วยค้น	2.04	0.85	น้อย
เดินสำรวจดูจากชั้นหนังสือ	3.41	0.92	ปานกลาง
ถามจากเพื่อน	2.50	1.11	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่าวิธีการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์คือใช้การค้นจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ (โอแพก) อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.93) รองลงมาเดินสำรวจดูจากชั้นหนังสืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.41)

ตารางที่ 4.4 วัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์

วัตถุประสงค์	\bar{x}	S.D.	แปลผล
เพื่อใช้ในการค้นคว้าในการสอน การปฏิบัติงาน	4.36	0.68	มาก
เพื่อผลิตเอกสารประกอบคำสอนและหนังสือตำรา	4.04	0.99	มาก
เพื่อผลิตผลงานการวิจัย	3.38	1.08	ปานกลาง
เพื่อเขียนบทความวิชาการ	3.58	1.07	มาก
เพื่อติดตามข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้	3.32	0.83	ปานกลาง
เพื่อความบันเทิงและพักผ่อน	2.64	0.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่าอาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในระดับมาก 3 ข้อ คือ เพื่อใช้ในการค้นคว้า ในการสอน การปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 4.36) เพื่อผลิตเอกสารประกอบคำสอนและหนังสือตำรา (ค่าเฉลี่ย 4.04) เพื่อเขียนบทความวิชาการ (ค่าเฉลี่ย 3.58)

ตารางที่ 4.5 การเข้าใช้บริการสารสนเทศจากห้องสมุดในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือของอาจารย์

ห้องสมุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
สำนักหอสมุดกลาง สจพ. กรุงเทพฯ	3.82	0.86	มาก
ห้องสมุดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	2.46	1.27	น้อย
ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์	1.86	0.95	น้อย
ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์	2.43	1.46	น้อย
ห้องสมุดวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	2.36	1.45	น้อย
สำนักหอสมุดกลาง สจพ. ปราณบุรี	1.69	1.48	น้อย

จากตารางที่ 4.5 แสดงว่าอาจารย์เข้าใช้บริการสารสนเทศจากห้องสมุดในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ คือ สำนักหอสมุดกลาง สจพ. กรุงเทพฯ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.82) นอกนั้นเข้าใช้ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.6 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางของอาจารย์

ทรัพยากรสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
<u>สื่อสิ่งพิมพ์</u>			
1. หนังสือตำราในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน	4.15	1.02	มาก
2. หนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป	3.50	0.81	มาก
3. พจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่อาจารย์สอน	2.47	0.91	น้อย
4. สารานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่อาจารย์สอน	2.30	1.01	น้อย
5. วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน	2.78	0.96	ปานกลาง
6. วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน	2.79	1.13	ปานกลาง
7. วารสารความรู้ทั่วไป เช่น สารคดี, National Geographic	2.24	1.12	น้อย
8. วารสารวิเคราะห์ วิจัยข่าว เช่น มติชนสุดสัปดาห์ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เนชั่นสุดสัปดาห์	2.74	1.04	ปานกลาง
9. หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย	2.24	1.08	น้อย
10. หนังสือพิมพ์รายวันภาษาต่างประเทศ	2.07	0.85	น้อย
11. กฤตภาค	1.50	0.69	น้อย
12. วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	2.28	1.16	น้อย
13. รายงานการวิจัยของอาจารย์ ข้าราชการสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	2.95	1.15	ปานกลาง
14. สิ่งพิมพ์รัฐบาล	2.33	0.87	น้อย
15. จุลสาร	1.65	0.84	น้อย
<u>สื่อโสตทัศน</u>			
1. วัสดุทัศนทางวิชาการ	1.96	1.03	น้อย
2. วัสดุทัศนบันเทิง (ภาพยนตร์, รายการตลก)	1.69	0.92	น้อย
3. แถบบันทึกเสียงเพื่อการฝึกภาษาต่างประเทศ	1.71	0.96	น้อย
4. ซีดีรอมที่แนบมากับหนังสือหรือวารสาร	1.81	1.05	น้อย
5. ซีดีรอมที่เป็นการสอนการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	2.02	1.08	น้อย

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ทรัพยากรสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
<u>สื่ออิเล็กทรอนิกส์</u>			
ฐานข้อมูลที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา			
1. Science Direct	2.45	1.48	น้อย
2. IEEE/EE Electronic Library (IEL)	2.34	1.50	น้อย
3. ProQuest (Dissertation Abstracts Online)	2.06	1.22	น้อย
4. ACM Digital Library	1.77	1.02	น้อย
5. LexisNexis	1.48	0.78	น้อยที่สุด
6. H.W. Wilson	1.42	0.73	น้อยที่สุด
ฐานข้อมูลซีดีรอมที่สำนักหอสมุดกลางจัดหามาให้บริการ			
1. APPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY	2.02	1.28	น้อย
2. Ei COMPENDEX PLUS	1.83	1.12	น้อย
3. COMPUTER SELECT	2.03	1.26	น้อย
4. DAO (Dissertation Abstracts Ondisc)	1.90	1.27	น้อย
5. ESPACE-THAILAND	1.35	0.61	น้อยที่สุด
6. NATIONAL GEOGRAPHIC	1.38	0.73	น้อยที่สุด
7. PERIODICAL ABSTRACTS	1.32	0.61	น้อยที่สุด
8. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยของ TIAC	2.01	1.40	น้อย
<u>ทรัพยากรสารสนเทศนอกห้องสมุด</u>			
1. หนังสือตำราส่วนตัว	3.73	1.11	มาก
2. วิทยานิพนธ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง	2.15	1.13	น้อย
3. วิทยานิพนธ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง	2.22	1.24	น้อย
4. วิทยานิพนธ์ของสถาบันการศึกษาอื่นๆ เช่น จุฬาฯ ม.เกษตรศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์	2.42	1.24	น้อย

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ทรัพยากรสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
5. รายงานการวิจัยที่มีให้บริการในหอสมุดสถาบันอื่น เช่น กรมวิชาการเกษตร	1.84	1.26	น้อย
รวม	2.25	0.59	น้อย

จากตารางที่ 4.6 แสดงว่าอาจารย์ใช้ทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.25)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอาจารย์ใช้ทรัพยากรสารสนเทศในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ หนังสือตำราในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน (ค่าเฉลี่ย 4.15) หนังสือตำราส่วนตัว (ค่าเฉลี่ย 3.73) และหนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 3.50)

ทรัพยากรสารสนเทศที่มีการใช้ระดับปานกลาง จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ รายงานการวิจัยของอาจารย์ข้าราชการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (ค่าเฉลี่ย 2.95) รองลงมาได้แก่ วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน (ค่าเฉลี่ย 2.79) วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน (2.78) วารสารวิเคราะห์ วิจัยข่าว เช่น มติชนสุดสัปดาห์ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เนชั่นสุดสัปดาห์ (ค่าเฉลี่ย 2.74)

ส่วนทรัพยากรสารสนเทศที่มีการใช้น้อยซึ่งสำนักหอสมุดกลางมีการจัดสรรมาให้บริการ โดยใช้งบประมาณสูง ได้แก่ ฐานข้อมูลOnline ที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ประกอบด้วย ฐานข้อมูลScience Direct (ค่าเฉลี่ย 2.45) ฐานข้อมูลProQuest (Dissertation Abstracts Online) (ค่าเฉลี่ย 2.06) ฐานข้อมูลซีดีรอมที่สำนักหอสมุดกลางจัดหามาให้บริการ ประกอบด้วยฐานข้อมูล COMPUTER SELECT (ค่าเฉลี่ย 2.03) ฐานข้อมูลAPPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY (ค่าเฉลี่ย 2.02) ฐานข้อมูลDAO (Dissertation Abstracts Ondisc) (ค่าเฉลี่ย 1.90)

3. เปรียบเทียบปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามกลุ่มคณะ

ผลการเปรียบเทียบปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามกลุ่มคณะ
ปรากฏผลในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกตามกลุ่มคณะ

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
สื่อสิ่งพิมพ์					
1 หนังสือตำราในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.32	0.77	0.72
	ภายในกลุ่ม	133	141.45	1.06	
	รวม	136	143.78		
2 หนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	3	2.42	0.80	1.22
	ภายในกลุ่ม	133	87.82	0.66	
	รวม	136	90.24		
3 พจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่อาจารย์สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.95	0.31	0.37
	ภายในกลุ่ม	133	113.20	0.85	
	รวม	136	114.16		
4 สารานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่อาจารย์สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.03	0.34	0.33
	ภายในกลุ่ม	133	137.70	1.03	
	รวม	136	138.73		
5 วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชา ที่อาจารย์สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	5.25	1.75	1.90
	ภายในกลุ่ม	133	122.17	0.91	
	รวม	136	127.43		
6 วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ ในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.79	0.59	0.46
	ภายในกลุ่ม	133	172.74	1.29	
	รวม	136	174.54		

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
7 วารสารความรู้ทั่วไปเช่น สารคดี, National Geographic	ระหว่างกลุ่ม	3	0.87	0.29	0.22
	ภายในกลุ่ม	133	172.17	1.12	
	รวม	136	173.05		
8 วารสารวิเคราะห์ วิจารณ์ข่าว เช่น มติชนสุดสัปดาห์ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์	ระหว่างกลุ่ม	3	1.52	0.50	0.46
	ภายในกลุ่ม	133	146.46	1.10	
	รวม	136	147.98		
9 หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย	ระหว่างกลุ่ม	3	0.27	0.09	0.76
	ภายในกลุ่ม	133	158.27	1.19	
	รวม	136	158.54		
10 หนังสือพิมพ์รายวันภาษาต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.74	0.58	0.80
	ภายในกลุ่ม	133	96.66	0.72	
	รวม	136	98.40		
11 กฤตภาค	ระหว่างกลุ่ม	3	3.82	1.27	2.71 *
	ภายในกลุ่ม	133	62.42	0.46	
	รวม	136	66.24		
12 วิทยานิพนธ์ของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	ระหว่างกลุ่ม	3	4.56	1.52	1.11
	ภายในกลุ่ม	133	180.89	1.36	
	รวม	136	185.46		
13 รายงานการวิจัยของอาจารย์ ข้าราชการสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	ระหว่างกลุ่ม	3	7.68	2.56	1.96
	ภายในกลุ่ม	133	172.95	1.30	
	รวม	136	180.64		

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
14 สิ่งพิมพ์รัฐบาล	ระหว่างกลุ่ม	3	3.79	1.26	1.67
	ภายในกลุ่ม	133	100.42	0.75	
	รวม	136	104.21		
15 จุลสาร	ระหว่างกลุ่ม	3	1.10	0.36	0.51
	ภายในกลุ่ม	133	96.07	0.72	
	รวม	136	97.18		
<u>สื่อโสตทัศน</u>					
1 วิดีทัศน์ทางวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.28	1.42	1.33
	ภายในกลุ่ม	133	142.53	1.07	
	รวม	136	146.81		
2 วิดีทัศน์บันเทิง (ภาพยนตร์, รายการตลก)	ระหว่างกลุ่ม	3	2.53	0.84	0.97
	ภายในกลุ่ม	133	144.59	0.86	
	รวม	136	117.12		
3 แถบบันทึกเสียงเพื่อการฝึกภาษาต่างประเทศระหว่างกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	3	5.94	1.98	2.19
	ภายในกลุ่ม	133	120.37	0.90	
	รวม	136	126.32		
4 ซีดีรอมที่แนบมากับหนังสือหรือวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	3	6.70	2.23	2.05
	ภายในกลุ่ม	133	144.36	1.08	
	รวม	136	151.06		
5 ซีดีรอมที่เป็นการสอนการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	3	2.74	0.91	0.76
	ภายในกลุ่ม	133	158.19	1.18	
	รวม	136	160.93		

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
<u>สื่ออิเล็กทรอนิกส์</u>					
ฐานข้อมูลที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา					
1 Science Direct	ระหว่างกลุ่ม	3	6.81	2.27	1.03
	ภายในกลุ่ม	133	293.02	2.20	
	รวม	136	299.83		
2 IEEE/EE Electronic Library (IEL)	ระหว่างกลุ่ม	3	28.136	9.37	4.44 *
	ภายในกลุ่ม	133	280.41	2.10	
	รวม	136	308.55		
3 ProQuest (Dissertation Abstracts Online)	ระหว่างกลุ่ม	3	17.41	5.80	4.14 *
	ภายในกลุ่ม	133	186.11	1.39	
	รวม	136	203.53		
4 ACM Digital Library	ระหว่างกลุ่ม	3	3.05	1.01	0.97
	ภายในกลุ่ม	133	138.93	1.04	
	รวม	136	141.98		
5 LexixNexis	ระหว่างกลุ่ม	3	3.54	1.18	1.94
	ภายในกลุ่ม	133	80.66	0.60	
	รวม	136	84.20		
6 H.W. Wilson	ระหว่างกลุ่ม	3	2.57	0.85	1.60
	ภายในกลุ่ม	133	70.87	0.53	
	รวม	136	73.44		

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ฐานข้อมูลซีดีรอมที่สำนักหอสมุดกลางจัดหาให้บริการ					
1 APPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY	ระหว่างกลุ่ม	3	4.17	1.39	0.84
	ภายในกลุ่ม	133	218.76	1.64	
	รวม	136	222.93		
2 Ei COMPENDEX PLUS	ระหว่างกลุ่ม	3	4.31	1.43	1.14
	ภายในกลุ่ม	133	166.82	1.25	
	รวม	136	171.13		
3 COMPUTER SELECT	ระหว่างกลุ่ม	3	5.29	1.76	1.11
	ภายในกลุ่ม	133	210.58	1.58	
	รวม	136	215.88		
4 DAO (Dissertation Abstracts Ondisc)	ระหว่างกลุ่ม	3	8.45	2.81	1.76
	ภายในกลุ่ม	133	212.11	1.59	
	รวม	136	220.56		
5 ESPACE-THAILAND	ระหว่างกลุ่ม	3	1.49	0.49	1.33
	ภายในกลุ่ม	133	49.68	0.37	
	รวม	136	51.18		
6 NATIONAL GEOGRAPHIC	ระหว่างกลุ่ม	3	2.08	0.69	1.28
	ภายในกลุ่ม	133	72.17	0.54	
	รวม	136	74.26		

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
7 PERIODICAL ABSTRACTS	ระหว่างกลุ่ม	3	0.80	0.26	0.70
	ภายในกลุ่ม	133	51.06	0.84	
	รวม	136	51.86		
8 ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยของ TIAC	ระหว่างกลุ่ม	3	8.12	2.70	1.38
	ภายในกลุ่ม	133	260.86	1.96	
	รวม	136	268.99		
<u>ทรัพยากรสารสนเทศนอกห้องสมุด</u>					
1 หนังสือตำราส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	3	0.32	0.10	0.08
	ภายในกลุ่ม	133	168.68	1.26	
	รวม	136	169		
2 วิทยานิพนธ์ของสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง	ระหว่างกลุ่ม	3	10.82	3.60	2.92*
	ภายในกลุ่ม	133	164.26	1.23	
	รวม	136	175.08		
3 วิทยานิพนธ์ของสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรีที่มีให้บริการ ในสำนักหอสมุดกลาง	ระหว่างกลุ่ม	3	6.29	2.09	1.37
	ภายในกลุ่ม	133	203.13	1.52	
	รวม	136	209.43		
4 วิทยานิพนธ์สถาบันการศึกษาอื่นๆ เช่น จุฬาฯ ม.เกษตรศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	7.01	2.34	1.53
	ภายในกลุ่ม	133	202.42	1.52	
	รวม	136	209.445		

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5 รายงานการวิจัยที่มีให้บริการในหอสมุดสถาบันอื่นเช่น กรมวิชาการเกษตร	ระหว่างกลุ่ม	3	6.71	2.23	1.41
	ภายในกลุ่ม	133	209.75	1.57	
	รวม	136	216.46		
รวมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.66	0.55	1.60
	ภายในกลุ่ม	133	45.83	0.34	
	รวม	136	47.49		

$$F (.05 ; df 3 , 133) = 2.67$$

จากตารางที่ 4.7 แสดงว่าอาจารย์ที่สังกัดกลุ่มคณะที่สังกัดต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องกฤตภาค ฐานข้อมูล IEEE/EE Electronic Library (IEL) ฐานข้อมูล ProQuest (Dissertation Abstracts Online) และวิทยานิพนธ์

เพื่อให้ทราบว่าอาจารย์ที่สังกัดกลุ่มคณะคู่ใดที่มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่างกัน จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ ปรากฏผลในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์ที่สังกัดกลุ่มคณะวิชา เป็นรายคู่ที่พบความแตกต่าง

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		กลุ่มคณะที่สังกัด				
		กลุ่มคณะที่ 1	กลุ่มคณะที่ 3	กลุ่มคณะที่ 4	กลุ่มคณะที่ 2	
1. กฤตภาค	\bar{x}	1.26	1.48	1.51	1.75	
	กลุ่มคณะที่ 1	1.26	-	0.22	0.25	0.49*
	กลุ่มคณะที่ 3	1.48	-	0.03	0.27	
	กลุ่มคณะที่ 4	1.51	-	-	0.24	
	กลุ่มคณะที่ 2	1.75	-	-	-	
2. ฐานข้อมูล IEEE/IEE	\bar{x}	1.97	2.00	2.48	3.10	
	กลุ่มคณะที่ 2	1.97	-	0.03	0.51	1.13*
	กลุ่มคณะที่ 4	2.00	-	0.48	1.10*	
	กลุ่มคณะที่ 3	2.48	-	-	0.62	
	กลุ่มคณะที่ 1	3.10	-	-	-	
3. ฐานข้อมูล ProQuest	\bar{x}	1.62	2.03	2.37	2.48	
	กลุ่มคณะที่ 4	1.62	-	0.41	0.75	0.87*
	กลุ่มคณะที่ 2	2.03	-	0.34	0.45	
	กลุ่มคณะที่ 3	2.37	-	-	0.11	
	กลุ่มคณะที่ 1	2.48	-	-	-	

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่าอาจารย์กลุ่มคณะที่ 2 มีการใช้กฤตภาคมากกว่ากลุ่มคณะที่ 1 (คณะวิศวกรรม คณะอุตสาหกรรมเกษตร) อาจารย์กลุ่มคณะที่ 1 (คณะวิศวกรรม คณะอุตสาหกรรมเกษตร) มีการใช้ฐานข้อมูลIEEE/IEE Electronic Library (IEL) มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์) และกลุ่มคณะที่ 4 (วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะ

เทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม) อาจารย์กลุ่มคณะที่ 1 (คณะวิศวกรรม คณะอุตสาหกรรม
เกษตร) มีการใช้ฐานข้อมูลProQuest (Dissertation Abstracts Online) มากกว่ากลุ่มคณะที่ 4 (วิทยาลัย
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม)

4. เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน

ผลการเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน
ปรากฏผลในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
สื่อสิ่งพิมพ์					
1 หนังสือตำราในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.52	0.50	0.47
	ภายในกลุ่ม	133	142.26	1.07	
	รวม	136	143.78		
2 หนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	3	2.38	0.79	1.20
	ภายในกลุ่ม	133	87.85	0.66	
	รวม	136	90.24		
3 พจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่อาจารย์สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.76	0.02	0.03
	ภายในกลุ่ม	133	114.08	0.85	
	รวม	136	114.16		
4 สารานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่อาจารย์สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.15	0.38	0.37
	ภายในกลุ่ม	133	137.57	1.03	
	รวม	136	138.73		

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5 วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชา ที่อาจารย์สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	7.80	2.60	2.89 *
	ภายในกลุ่ม	133	119.62	0.89	
	รวม	136	127.43		
6 วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ ในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.16	0.53	0.41
	ภายในกลุ่ม	133	172.92	1.30	
	รวม	136	174.54		
7 วารสารความรู้ทั่วไปเช่น สารคดี, National Geographic	ระหว่างกลุ่ม	3	2.03	0.68	0.52
	ภายในกลุ่ม	133	171.01	1.28	
	รวม	136	173.05		
8 วารสารวิเคราะห์ วิจัยข่าว เช่น มติชนสุดสัปดาห์ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์	ระหว่างกลุ่ม	3	2.08	0.69	0.63
	ภายในกลุ่ม	133	145.90	1.09	
	รวม	136	147.98		
9 หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย	ระหว่างกลุ่ม	3	0.63	0.21	1.77
	ภายในกลุ่ม	133	157.90	1.18	
	รวม	136	158.54		
10 หนังสือพิมพ์รายวันภาษาต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.77	0.25	0.35
	ภายในกลุ่ม	133	97.63	0.73	
	รวม	136	98.40		
11 กฤตภาค	ระหว่างกลุ่ม	3	2.51	0.83	1.74
	ภายในกลุ่ม	133	63.73	0.47	
	รวม	136	66.24		

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
12 วิทยานิพนธ์ของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	ระหว่างกลุ่ม	3	2.82	0.94	0.68
	ภายในกลุ่ม	133	182.63	1.37	
	รวม	136	185.46		
13 รายงานการวิจัยของอาจารย์ ข้าราชการสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.26	0.42	0.31
	ภายในกลุ่ม	133	179.38	1.34	
	รวม	136	180.64		
14 สิ่งพิมพ์รัฐบาล	ระหว่างกลุ่ม	3	0.47	0.15	0.20
	ภายในกลุ่ม	133	103.74	0.78	
	รวม	136	104.21		

15 จุลสาร	ระหว่างกลุ่ม	3	1.01	0.33	0.46
	ภายในกลุ่ม	133	96.17	0.72	
	รวม	136	97.18		

สื่อโสตทัศน

1 วิดีทัศน์ทางวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.21	0.07	0.06
	ภายในกลุ่ม	133	146.60	1.10	
	รวม	136	146.81		
2 วิดีทัศน์บันเทิง (ภาพยนตร์, รายการตลก)	ระหว่างกลุ่ม	3	1.19	0.39	0.45
	ภายในกลุ่ม	133	115.93	0.87	
	รวม	136	117.12		
3 แถบบันทึกเสียงเพื่อการฝึกภาษา ต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.12	1.04	1.12
	ภายในกลุ่ม	133	123.19	0.92	
	รวม	136	126.32		

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4 ซีดีรอมที่แนบมากับหนังสือหรือวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	3	1.99	0.66	0.59
	ภายในกลุ่ม	133	149.07	1.12	
	รวม	136	151.06		

5 ซีดีรอมที่เป็นการสอนการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	3	0.98	0.33	0.27
	ภายในกลุ่ม	133	159.94	1.20	
	รวม	136	160.93		

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ฐานข้อมูลที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

1 Science Direct	ระหว่างกลุ่ม	3	15.95	5.31	2.49
	ภายในกลุ่ม	133	283.88	2.13	
	รวม	136	299.83		
2 IEEE/EE Electronic Library (IEL)	ระหว่างกลุ่ม	3	12.87	4.29	1.93
	ภายในกลุ่ม	133	295.67	2.22	
	รวม	136	308.55		
3 ProQuest (Dissertation Abstracts Online)	ระหว่างกลุ่ม	3	4.50	1.50	1.04
	ภายในกลุ่ม	133	199.02	1.49	
	รวม	136	203.53		
4 ACM Digital Library	ระหว่างกลุ่ม	3	4.02	1.34	1.29
	ภายในกลุ่ม	133	137.96	1.03	
	รวม	136	141.98		

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5 LexixNexis	ระหว่างกลุ่ม	3	1.38	0.46	0.74
	ภายในกลุ่ม	133	82.82	0.62	
	รวม	136	84.20		
6 H.W. Wilson	ระหว่างกลุ่ม	3	0.60	0.20	0.36
	ภายในกลุ่ม	133	72.84	0.54	
	รวม	136	73.44		
ฐานข้อมูลซีดีรอมที่สำนักหอสมุดกลางจัดหามาให้บริการ					
1 APPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY	ระหว่างกลุ่ม	3	16.12	5.37	3.45*
	ภายในกลุ่ม	133	206.81	1.55	
	รวม	136	222.93		
2 Ei COMPENDEX PLUS	ระหว่างกลุ่ม	3	11.18	3.72	3.10*
	ภายในกลุ่ม	133	159.95	1.20	
	รวม	136	171.13		
3 COMPUTER SELECT	ระหว่างกลุ่ม	3	15.65	5.21	3.46*
	ภายในกลุ่ม	133	200.22	1.50	
	รวม	136	215.88		
4 DAO (Dissertation Abstracts Ondisc)	ระหว่างกลุ่ม	3	14.38	4.79	3.09*
	ภายในกลุ่ม	133	206.18	1.55	
	รวม	136	220.56		
5 ESPACE-THAILAND	ระหว่างกลุ่ม	3	1.87	0.62	1.68
	ภายในกลุ่ม	133	49.30	0.37	
	รวม	136	51.18		

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6 NATIONAL GEOGRAPHIC	ระหว่างกลุ่ม	3	2.01	0.67	1.23
	ภายในกลุ่ม	133	72.24	0.54	
	รวม	136	74.26		
7 PERIODICAL ABSTRACTS	ระหว่างกลุ่ม	3	0.88	0.29	0.76
	ภายในกลุ่ม	133	50.98	0.38	
	รวม	136	51.86		
8 ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยของ TIAC	ระหว่างกลุ่ม	3	8.59	2.86	1.46
	ภายในกลุ่ม	133	260.40	1.95	
	รวม	136	268.99		
<u>ทรัพยากรสารสนเทศนอกห้องสมุด</u>					
1 หนังสือตำราส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	3	0.94	0.31	2.50
	ภายในกลุ่ม	133	168.05	1.26	
	รวม	136	169.07		
2 วิทยานิพนธ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง	ระหว่างกลุ่ม	3	1.80	0.60	0.46
	ภายในกลุ่ม	133	173.27	1.30	
	รวม	136	175.08		
3 วิทยานิพนธ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง	ระหว่างกลุ่ม	3	1.01	0.33	0.21
	ภายในกลุ่ม	133	208.42	1.56	
	รวม	136	209.43		

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4 วิทยานิพนธ์สถาบันการศึกษาอื่นๆ เช่น จุฬาฯ ม.เกษตรศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	4.30	1.43	0.93
	ภายในกลุ่ม	133	205.13	1.54	
	รวม	136	209.44		
5 รายงานการวิจัยที่มีให้บริการในหอสมุด สถาบันอื่นเช่น กรมวิชาการเกษตร	ระหว่างกลุ่ม	3	2.08	0.69	0.43
	ภายในกลุ่ม	133	214.38	1.61	
	รวม	136	216.46		
รวมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.37	0.45	1.32
	ภายในกลุ่ม	133	46.12	0.34	
	รวม	136	47.49		

$$F (.05 ; df 3 , 133) = 2.67$$

จากตารางที่ 4.9 แสดงว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องวารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน ฐานข้อมูลAPPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY ฐานข้อมูลEi COMPENDEX PLUS ฐานข้อมูลCOMPUTER SELECT ฐานข้อมูลDAO

เพื่อให้ทราบว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานคู่ใดต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกันจึงนำไปทดสอบรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ แต่พบว่าไม่มีคู่ใดแตกต่างกัน

5. ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์ ปรากฏผลในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางของอาจารย์

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
<u>ด้านทรัพยากรสารสนเทศ</u>			
1. หนังสือในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีจำนวนน้อย	3.40	0.94	ปานกลาง
2. หนังสือในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีสภาพเก่า ชำรุด	3.33	1.04	ปานกลาง
3. สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีจำนวนน้อย	3.26	0.86	ปานกลาง
4. สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีเข้ามาล่าช้า	3.14	1.05	ปานกลาง
5. สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือตำราหลักเข้ามาให้บริการต่อชื่อเรื่องน้อยฉบับ (COPY) ทำให้ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้	3.45	0.98	ปานกลาง
6. หนังสือบนชั้นไม่เรียงตามลำดับเลขเรียกหนังสืออย่างถูกต้อง ทำให้ยากแก่การค้นหา	3.43	1.05	ปานกลาง
7. วารสารวิชาการที่อาจารย์สอนมีจำนวนน้อยชื่อเรื่อง	3.41	0.90	ปานกลาง
8. วารสารที่ต้องการใ้ช้อยู่ในสภาพชำรุดหรือสูญหาย	2.75	0.95	ปานกลาง
9. ไม่ทราบว่สำนักหอสมุดกลางมีฐานข้อมูลอะไรให้บริการบ้าง	2.74	1.17	ปานกลาง
10. ไม่ทราบวิธีการสืบค้นข้อมูลในฐานข้อมูลแต่ละฐาน	2.62	1.24	ปานกลาง
<u>ด้านระบบการสืบค้นสารสนเทศ</u>			
1. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลโอแพกมีจำนวนน้อย	3.01	1.00	ปานกลาง
2. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย	3.04	0.98	ปานกลาง
3. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นฐานข้อมูลซีดีรอมมีจำนวนน้อย	2.61	1.03	ปานกลาง
4. ระบบการสืบค้นข้อมูลขัดข้องบ่อย	2.18	1.07	น้อย
5. เครือข่ายของสถาบันมีความเร็วต่ำทำให้สืบค้นข้อมูลได้ช้า	3.15	1.06	ปานกลาง

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
<u>ด้านบุคลากรและการให้บริการ</u>			
1. เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ที่ให้บริการมีจำนวนน้อยทำให้การให้บริการล่าช้า	2.47	0.90	น้อย
2. เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน ทำให้ไม่สามารถให้บริการตอบคำถามแก่อาจารย์ได้ลึกซึ้ง	2.20	0.87	น้อย
3. เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ขาดความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ให้บริการค้นหาข้อมูลได้ไม่เต็มที่	1.96	0.78	น้อย
4. เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ยังขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการให้บริการ	1.97	0.89	น้อย
5. เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์เข้มงวดในกฎระเบียบของสำนักหอสมุด กลางมากเกินไป	2.03	0.93	น้อย
6. จำนวนเงินของทรัพยากรสารสนเทศที่ให้อาจารย์ยืมได้	2.59	1.12	ปานกลาง
7. ระยะเวลาในการให้บริการน้อยเกินไป	2.88	1.38	ปานกลาง
8. ระบบยืม-คืนหนังสือขัดข้องบ่อยทำให้ไม่สามารถยืมหนังสือได้	2.72	1.24	ปานกลาง
<u>ด้านสถานที่</u>			
1. บริเวณให้บริการอาจารย์ในสำนักหอสมุดกลางคับแคบเกินไปเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ใช้ปัจจุบัน	2.77	0.95	ปานกลาง
2. ที่นั่งอ่านหนังสือในสำนักหอสมุดกลางไม่เพียงพอ	2.85	1.05	ปานกลาง
3. ระบบเครื่องปรับอากาศในสำนักหอสมุดกลางไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิให้เหมาะสมได้	2.34	1.04	น้อย
4. ป้ายบอกทิศทางชี้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศไม่ชัดเจนและมีจำนวนน้อย	2.47	1.03	น้อย
5. ผู้ใช้ส่งเสียงดังทำให้ไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ	2.85	1.12	ปานกลาง
รวม	2.79	0.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่าอาจารย์ประสบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.79)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ที่ประสบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไปมี 10 ข้อ ลำดับตามค่าเฉลี่ยมีดังนี้ สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือตำราหลักเข้ามาให้บริการต่อซื้อเรื่องน้อยฉบับ (COPY) ทำให้ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้ (ค่าเฉลี่ย 3.45) หนังสือบนชั้นไม่เรียงตามลำดับเลขเรียกหนังสืออย่างถูกต้องทำให้ยากแก่การค้นหา (ค่าเฉลี่ย 3.43) วารสารวิชาการที่อาจารย์สอนมีจำนวนน้อยชื่อเรื่อง (ค่าเฉลี่ย 3.41) หนังสือในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีจำนวนน้อย (ค่าเฉลี่ย 3.40) หนังสือในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีสภาพเก่าชำรุด (ค่าเฉลี่ย 3.33) สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีจำนวนน้อย (ค่าเฉลี่ย 3.26) เครื่องข่ายของสถาบันมีความเร็วต่ำทำให้สืบค้นข้อมูลได้ช้า (ค่าเฉลี่ย 3.15) สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีเข้ามาล่าช้า (ค่าเฉลี่ย 3.14) เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น ข้อมูลอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย (ค่าเฉลี่ย 3.04) และเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูล โอแพกมีจำนวนน้อย (ค่าเฉลี่ย 3.01)

6. เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกตามกลุ่มคณะ

ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกตามกลุ่มคณะ
ปรากฏผลในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกกลุ่มคณะ

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
<u>ด้านทรัพยากรสารสนเทศ</u>					
1 หนังสือในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมี จำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	3	0.22	0.07	0.07
	ภายในกลุ่ม	133	128.69	0.96	
	รวม	136	128.92		
2 หนังสือในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน มีสภาพเก่า ชำรุด	ระหว่างกลุ่ม	3	0.58	0.19	0.17
	ภายในกลุ่ม	133	147.63	1.11	
	รวม	136	148.21		
3 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ ในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	3	0.72	0.24	0.31
	ภายในกลุ่ม	133	101.33	0.76	
	รวม	136	102.05		
4 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ ในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีเข้ามาล่าช้า	ระหว่างกลุ่ม	3	3.06	1.02	0.91
	ภายในกลุ่ม	133	149.30	1.12	
	รวม	136	152.36		
5 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือ ตำราหลักเข้ามาให้บริการต่อซื้อเรื่อง น้อยฉบับ (COPY) ทำให้ไม่เพียง พอกับจำนวนผู้ใช้	ระหว่างกลุ่ม	3	1.24	0.41	0.42
	ภายในกลุ่ม	133	130.70	0.98	
	รวม	136	131.94		

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6 หนังสือบนชั้นไม่เรียงตามลำดับ เลขเรียกหนังสืออย่างถูกต้องทำให้ ยากแก่การค้นหา	ระหว่างกลุ่ม	3	3.27	1.09	0.97
	ภายในกลุ่ม	133	148.71	1.11	
	รวม	136	151.95		
7 วารสารวิชาการที่อาจารย์สอน มีจำนวนน้อยชื่อเรื่อง	ระหว่างกลุ่ม	3	0.08	0.02	0.03
	ภายในกลุ่ม	133	111.59	0.83	
	รวม	136	111.67		
8 วารสารที่ต้องการใ้ช้อยู่ใน สภาพชำรุดหรือสูญหาย	ระหว่างกลุ่ม	3	0.89	0.29	0.32
	ภายในกลุ่ม	133	122.668	0.92	
	รวม	136	123.56		
9 ไม่ทราบว่ามีสำนักหอสมุดกลาง มีฐานข้อมูลอะไรให้บริการบ้าง	ระหว่างกลุ่ม	3	1.58	0.52	0.38
	ภายในกลุ่ม	133	184.95	1.39	
	รวม	136	186.54		
10 ไม่ทราบวิธีการสืบค้นข้อมูล ในฐานข้อมูลแต่ละฐาน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.98	0.99	0.63
	ภายในกลุ่ม	133	209.28	1.57	
	รวม	136	212.26		
<u>ด้านระบบการสืบค้นสารสนเทศ</u>					
1 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น ข้อมูลโอแพกมีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	3	1.02	0.33	0.32
	ภายในกลุ่ม	133	135.99	1.02	
	รวม	136	136.99		

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
2 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น ข้อมูลอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	3	1.34	0.44	0.45
	ภายในกลุ่ม	133	130.39	0.98	
	รวม	136	131.73		
3 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น ฐานข้อมูลซีดีรอมมีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	3	4.28	1.42	1.33
	ภายในกลุ่ม	133	142.43	1.07	
	รวม	136	146.71		
4 ระบบการสืบค้นข้อมูลขัดข้องบ่อย	ระหว่างกลุ่ม	3	0.20	0.06	0.05
	ภายในกลุ่ม	133	156.23	1.17	
	รวม	136	156.43		
5 เครือข่ายของสถาบันมีความเร็วต่ำ ทำให้สืบค้นข้อมูลได้ช้า	ระหว่างกลุ่ม	3	1.72	0.57	0.50
	ภายในกลุ่ม	133	152.47	1.14	
	รวม	136	154.20		

ด้านบุคลากรและการให้บริการ

1	เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ที่ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.22	0.07	0.08
	มีจำนวนน้อยทำให้การให้บริการล่าช้า	ภายในกลุ่ม	133	109.88	0.82	
		รวม	136	110.10		
2	เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ในสาขา	ระหว่างกลุ่ม	3	2.88	0.96	1.26
	วิชาที่อาจารย์สอนทำให้ไม่สามารถให้บริการ	ภายในกลุ่ม	133	110.79	0.75	
	ตอบคำถามแก่อาจารย์ได้ลึกซึ้ง	รวม	136	103.67		
3	เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ขาดความรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	1.39	0.46	0.75
	ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ภายในกลุ่ม	133	81.42	0.61	
	ทำให้ให้บริการค้นหาข้อมูลได้ไม่เต็มที่	รวม	136	82.81		

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	
4	เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ยังขาด	ระหว่างกลุ่ม	3	1.51	0.50	0.61
	มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีในการให้บริการ	ภายในกลุ่ม	133	108.36	0.81	
		รวม	136	109.88		
5	เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์เข้มงวดใน	ระหว่างกลุ่ม	3	6.17	2.05	2.40
	กฎระเบียบของสำนักหอสมุดกลาง	ภายในกลุ่ม	133	113.71	0.85	
	มากเกินไป	รวม	136	119.88		

6 จำนวนชิ้นของทรัพยากรสารสนเทศ ที่ให้อาจารย์ยืมได้	ระหว่างกลุ่ม	3	0.74	0.24	0.19
	ภายในกลุ่ม	133	172.36	1.29	
	รวม	136	173.10		
7 ระยะเวลาในการให้บริการน้อยเกินไป	ระหว่างกลุ่ม	3	4.86	1.62	0.84
	ภายในกลุ่ม	133	256.02	1.92	
	รวม	136	260.89		
8 ระบบยืม-คืนหนังสือขัดข้องบ่อย ทำให้ไม่สามารถยืมหนังสือได้	ระหว่างกลุ่ม	3	0.82	0.27	0.17
	ภายในกลุ่ม	133	209.07	1.57	
	รวม	136	209.89		
<u>ด้านสถานที่</u>					
1 บริเวณให้บริการอาจารย์ในสำนัก หอสมุดกลางคับแคบเกินไปเมื่อ เทียบกับจำนวนผู้ใช้ปัจจุบัน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.73	0.24	0.26
	ภายในกลุ่ม	133	123.24	0.92	
	รวม	136	123.98		
2 ที่นั่งอ่านหนังสือในสำนักหอสมุดกลาง ไม่เพียงพอ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.08	0.02	0.02
	ภายในกลุ่ม	133	151	1.13	
	รวม	136	151.08		

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
3 ระบบเครื่องปรับอากาศใน สำนักหอสมุดกลางไม่สามารถ ควบคุมอุณหภูมิให้เหมาะสมได้	ระหว่างกลุ่ม	3	6.66	2.22	2.07
	ภายในกลุ่ม	133	142.21	1.06	
	รวม	136	148.87		
4 ป้ายบอกทิศทางชี้แหล่งทรัพยากร สารสนเทศไม่ชัดเจนและมีน้อย	ระหว่างกลุ่ม	3	3.72	1.24	1.15
	ภายในกลุ่ม	133	142.38	1.07	
	รวม	136	146.10		
5 ผู้ใช้สงสัยงตั้งทำให้ไม่มีสมาธิใน การอ่านหนังสือ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.31	0.10	0.08
	ภายในกลุ่ม	133	170.76	1.28	
	รวม	136	171.08		
รวมปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.07	0.02	0.08
	ภายในกลุ่ม	133	38.03	0.28	
	รวม	136	38.11		

จากตารางที่ 4.11 แสดงว่าอาจารย์ที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกันมีปัญหาการใช้บริการ
สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ไม่มีข้อใดมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน

7. เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ปรากฏผลในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกประสบการณ์การทำงาน

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านทรัพยากรสารสนเทศ					
1 หนังสือในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	3	3.40	1.13	1.20
	ภายในกลุ่ม	133	125.51	0.94	
	รวม	136	128.92		
2 หนังสือในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีสภาพเก่า ชำรุด	ระหว่างกลุ่ม	3	4.71	1.57	1.45
	ภายในกลุ่ม	133	143.50	1.07	
	รวม	136	148.21		
3 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	3	1.79	0.60	0.79
	ภายในกลุ่ม	133	100.25	0.75	
	รวม	136	102.05		

4 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ ในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีเข้ามาล่าช้า	ระหว่างกลุ่ม	3	3.81	1.27	1.13
	ภายในกลุ่ม	133	148.54	1.11	
	รวม	136	152.36		
5 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือ ตำราหลักเข้ามาให้บริการต่อซื้อเรื่อง น้อยฉบับ (COPY) ทำให้ไม่เพียง พอกับจำนวนผู้ใช้	ระหว่างกลุ่ม	3	6.69	2.23	2.36
	ภายในกลุ่ม	133	125.25	0.94	
	รวม	136	131.94		

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6 หนังสือบนชั้นไม่เรียงตามลำดับ เลขเรียกหนังสืออย่างถูกต้องทำให้ ยากแก่การค้นหา	ระหว่างกลุ่ม	3	4.50	1.50	1.35
	ภายในกลุ่ม	133	147.48	1.10	
	รวม	136	151.95		
7 วารสารวิชาการที่อาจารย์สอน มีจำนวนน้อยซื้อเรื่อง	ระหว่างกลุ่ม	3	1.83	0.61	0.74
	ภายในกลุ่ม	133	109.84	0.82	
	รวม	136	111.67		
8 วารสารที่ต้องการใ้ช้อยู่ใน สภาพชำรุดหรือสูญหาย	ระหว่างกลุ่ม	3	1.54	0.51	0.56
	ภายในกลุ่ม	133	122.01	0.91	
	รวม	136	123.56		

9 ไม่ทราบว่ามีสำนักหอสมุดกลาง มีฐานข้อมูลอะไรให้บริการบ้าง	ระหว่างกลุ่ม	3	1.11	0.37	0.26
	ภายในกลุ่ม	133	185.43	1.39	
	รวม	136	186.54		
10 ไม่ทราบวิธีการสืบค้นข้อมูล ในฐานข้อมูลแต่ละฐาน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.72	0.91	0.57
	ภายในกลุ่ม	133	209.53	1.57	
	รวม	136	212.26		
<u>ด้านระบบการสืบค้นสารสนเทศ</u>					
1 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น ข้อมูลโอแพกมีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	3	1.75	0.58	0.57
	ภายในกลุ่ม	133	135.23	1.01	
	รวม	136	136.99		
2 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น ข้อมูลอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	3	1.69	0.56	0.57
	ภายในกลุ่ม	133	130.04	0.97	
	รวม	136	131.73		

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
3 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น ฐานข้อมูลซีดีรอมมีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	3	2.27	0.76	0.69
	ภายในกลุ่ม	133	144.43	1.08	
	รวม	136	146.71		
4 ระบบการสืบค้นข้อมูลขัดข้องบ่อย	ระหว่างกลุ่ม	3	3.05	1.01	0.88
	ภายในกลุ่ม	133	153.38	1.15	
	รวม	136	156.43		

5 เครื่องข่ายของสถาบันมีความเร็วต่ำ ทำให้สืบค้นข้อมูลได้ช้า	ระหว่างกลุ่ม	3	1.11	0.37	0.32
	ภายในกลุ่ม	133	153.08	1.15	
	รวม	136	154.204		

ด้านบุคลากรและการให้บริการ

1 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ที่ให้บริการ มีจำนวนน้อยทำให้การให้บริการล่าช้า	ระหว่างกลุ่ม	3	2.21	0.73	0.91
	ภายในกลุ่ม	133	107.88	0.81	
	รวม	136	110.10		

2 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ ในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนทำให้ไม่ สามารถให้บริการตอบคำถามแก่ อาจารย์ได้ลึกซึ้ง	ระหว่างกลุ่ม	3	3.05	1.01	1.34
	ภายในกลุ่ม	133	100.62	0.75	
	รวม	136	103.67		

3 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ขาดความรู้ ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ให้บริการค้นหาข้อมูลได้ไม่เต็มที่	ระหว่างกลุ่ม	3	1.74	0.58	0.95
	ภายในกลุ่ม	133	81.07	0.61	
	รวม	136	82.81		

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ยังขาด มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีในการให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.53	1.51	1.90
	ภายในกลุ่ม	133	105.34	0.79	
	รวม	136	109.88		
5 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์เข้มงวดใน กฎระเบียบของสำนักหอสมุดกลาง มากเกินไป	ระหว่างกลุ่ม	3	2.13	0.71	0.80
	ภายในกลุ่ม	133	117.75	0.88	
	รวม	136	119.88		

6 จำนวนชิ้นของทรัพยากรสารสนเทศ ที่ให้อาจารย์ยืมได้	ระหว่างกลุ่ม	3	2.97	0.99	0.77
	ภายในกลุ่ม	133	170.13	1.27	
	รวม	136	173.10		
7 ระยะเวลาในการให้บริการน้อยเกินไป	ระหว่างกลุ่ม	3	5.11	1.70	0.88
	ภายในกลุ่ม	133	255.77	1.92	
	รวม	136	260.89		
8 ระบบยืม-คืนหนังสือขัดข้องบ่อย ทำให้ไม่สามารถยืมหนังสือได้	ระหว่างกลุ่ม	3	1.43	0.48	0.30
	ภายในกลุ่ม	133	208.45	1.56	
	รวม	136	209.89		
<u>ด้านสถานที่</u>					
1 บริเวณให้บริการอาจารย์ในสำนัก หอสมุดกลางคับแคบเกินไปเมื่อ เทียบกับจำนวนผู้ใช้ปัจจุบัน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.57	0.85	0.94
	ภายในกลุ่ม	133	121.40	0.91	
	รวม	136	123.95		
2 ที่นั่งอ่านหนังสือในสำนักหอสมุดกลาง ไม่เพียงพอ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.02	1.07	0.90
	ภายในกลุ่ม	133	148.05	1.11	
	รวม	136	151.08		

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
3 ระบบเครื่องปรับอากาศใน สำนักหอสมุดกลางไม่สามารถ ควบคุมอุณหภูมิให้เหมาะสมได้	ระหว่างกลุ่ม	3	1.79	0.59	0.54
	ภายในกลุ่ม	133	147.08	1.10	
	รวม	136	148.87		
4 ป้ายบอกทิศทางชี้แหล่งทรัพยากร สารสนเทศไม่ชัดเจนและมีน้อย	ระหว่างกลุ่ม	3	1.35	0.45	0.41
	ภายในกลุ่ม	133	144.74	1.08	
	รวม	136	146.10		
5 ผู้ใช้สงสัยงตั้งทำให้ไม่มีสมาธิใน การอ่านหนังสือ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.27	0.75	0.59
	ภายในกลุ่ม	133	168.80	1.26	
	รวม	136	171.08		
รวมปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.75	0.25	0.89
	ภายในกลุ่ม	133	37.35	0.28	
	รวม	136	38.11		

จากตารางที่ 4.12 แสดงว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ไม่มีข้อใดมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน

8. ความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์

ผลการวิเคราะห์ความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์ ปรากฏผลในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ความต้องการบริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางของอาจารย์

ความต้องการบริการสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. บริการแจ้งรายชื่อนหนังสือใหม่เฉพาะสาขาวิชาที่สำนักหอสมุดกลางจัดเข้ามาให้หัวหน้าภาควิชาเพื่อเวียนให้อาจารย์ทราบ	3.64	0.86	มาก
2. บริการจัดส่งรายชื่อนหนังสือของสำนักพิมพ์และศูนย์หนังสือให้ทางE-mail เพื่ออาจารย์ให้คัดเลือก	3.56	1.00	มาก
3. บริการสำเนาหน้าสารบัญวารสารในสาขาของท่านส่งให้ทาง E-mail เพื่อเผยแพร่ให้อาจารย์ได้ทราบ	3.51	1.09	มาก
4. บริการตอบคำถามและแจ้งผลการสืบค้นข้อมูลให้ทาง E-mail	3.26	1.17	ปานกลาง
5. บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชา	3.20	1.09	ปานกลาง
6. บริการให้คำปรึกษาในการเขียนบรรณานุกรม	3.06	1.14	ปานกลาง
รวม	3.37	0.83	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 แสดงว่าความต้องการบริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางของอาจารย์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.37

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อาจารย์มีความต้องการบริการสารสนเทศในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ บริการแจ้งรายชื่อนหนังสือใหม่เฉพาะสาขาวิชาที่สำนักหอสมุดจัดเข้ามาให้หัวหน้าภาควิชาเพื่อเวียนให้อาจารย์ทราบ (ค่าเฉลี่ย 3.64) บริการจัดส่งรายชื่อนหนังสือของสำนักพิมพ์และศูนย์หนังสือให้ทาง E-mail เพื่อให้อาจารย์คัดเลือก (ค่าเฉลี่ย 3.56) และบริการสำเนาหน้าสารบัญวารสารในสาขาของอาจารย์ส่งให้ทาง E-mail เพื่อเผยแพร่ให้อาจารย์ได้ทราบ (ค่าเฉลี่ย 3.51)

9. เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามกลุ่มคณะ

ผลการเปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามกลุ่มคณะ
ปรากฏผลในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกกลุ่มคณะ

ความต้องการบริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1 บริการแจ้งรายชื่อหนังสือใหม่เฉพาะสาขา วิชาที่สำนักหอสมุดกลางจัดเข้ามาให้ หัวหน้าภาควิชาเพื่อเวียนให้อาจารย์ทราบ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.96	1.65	2.27
	ภายในกลุ่ม	133	96.78	0.72	
	รวม	136	101.75		
2 บริการจัดส่งรายชื่อหนังสือของ สำนักพิมพ์และศูนย์หนังสือให้ทาง E-mail เพื่อให้อาจารย์คัดเลือก	ระหว่างกลุ่ม	3	2.24	0.74	0.73
	ภายในกลุ่ม	133	135.47	1.01	
	รวม	136	137.72		
3 บริการสำเนาหน้าสารบัญวารสาร ในสาขาของท่านส่งให้ทาง E-mail เพื่อเผยแพร่ให้อาจารย์ได้ทราบ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.35	0.45	0.37
	ภายในกลุ่ม	133	160.88	1.21	
	รวม	136	162.23		
4 บริการตอบคำถามและแจ้งผล การสืบค้นให้ทาง E-mail	ระหว่างกลุ่ม	3	0.80	0.26	0.19
	ภายในกลุ่ม	133	185.73	1.39	
	รวม	136	186.54		
5 บริการรวบรวมบรรณานุกรม เฉพาะสาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	3	5.04	1.66	1.41
	ภายในกลุ่ม	133	156.67	1.17	
	รวม	136	161.67		

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ความต้องการบริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6 บริการให้คำปรึกษาในการเขียน บรรณานุกรม	ระหว่างกลุ่ม	3	7.19	2.39	1.87
	ภายในกลุ่ม	133	170.33	1.28	
	รวม	136	177.53		
รวมความต้องการบริการสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2.30	0.76	1.09	0.35
	ภายในกลุ่ม	93.64	0.70		
	รวม	95.94			

จากตารางที่ 4.14 แสดงว่าอาจารย์ที่มีกลุ่มคณะต่างกันมีความต้องการบริการสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ไม่มีข้อใดที่มีความต้องการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

10. เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ผลการเปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ปรากฏผลในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกประสบการณ์การทำงาน

ความต้องการบริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1 บริการแจ้งรายชื่อหนังสือใหม่ เฉพาะสาขาวิชาที่สำนักหอสมุดกลางจัดเข้ามาให้หัวหน้าภาควิชาเพื่อเวียนให้อาจารย์ทราบ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.08	1.36	1.85
	ภายในกลุ่ม	133	97.66	0.73	
	รวม	136	101.75		
2 บริการจัดส่งรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์และศูนย์หนังสือให้ทาง E-mail เพื่อให้อาจารย์คัดเลือก	ระหว่างกลุ่ม	3	0.28	0.09	0.09
	ภายในกลุ่ม	133	137.43	1.03	
	รวม	136	137.72		
3 บริการสำเนาหน้าสารบัญวารสารในสาขาของท่านส่งให้ทาง E-mail เพื่อเผยแพร่ให้อาจารย์ได้ทราบ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.82	0.27	0.22
	ภายในกลุ่ม	133	161.40	1.21	
	รวม	136	162.23		
4 บริการตอบคำถามและแจ้งผลการสืบค้นให้ทาง E-mail	ระหว่างกลุ่ม	3	7.99	2.66	1.98
	ภายในกลุ่ม	133	178.54	1.34	
	รวม	136	186.54		
5 บริการรวบรวมบรรณานุกรม เฉพาะสาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	3	4.13	1.37	1.16
	ภายในกลุ่ม	133	157.54	1.18	
	รวม	136	161.67		

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ความต้องการบริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6 บริการให้คำปรึกษาในการเขียน บรรณานุกรม	ระหว่างกลุ่ม	3	4.60	1.53	1.18
	ภายในกลุ่ม	133	172.92	1.30	
	รวม	136	177.53		
รวมความต้องการบริการสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.11	0.70	0.99
	ภายในกลุ่ม	133	93.83	0.70	
	รวม	136	95.94		

จากตารางที่ 4.15 แสดงว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความต้องการบริการสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ไม่มีข้อใดที่มีความต้องการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

ตอนที่ 2 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตาม เพศ กลุ่มคณะ ชั้นปี

ชั้นปี	เพศ	กลุ่มคณะที่ 1		กลุ่มคณะที่ 2		กลุ่มคณะที่ 3		รวม	
		คณะวิศวกรรม		คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม		คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์			
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปี 1	ชาย	11	6.13	12	6.62	16	8.83	39	21.55
	หญิง	1	0.55	9	4.97	7	3.86	17	9.39
	รวม	12	6.69	21	11.60	23	12.70	56	30.94
ปี 2	ชาย	25	13.81	13	7.18	16	8.83	54	29.83
	หญิง	2	1.10	4	2.20	10	5.58	16	8.84
	รวม	27	14.91	17	9.39	26	14.36	70	38.67
ปี 3	ชาย	11	6.13	1	0.55	7	3.86	19	10.50
	หญิง			2	1.10	3	1.65	5	2.76
	รวม	11	6.13	3	1.65	10	5.52	24	13.25
ปี 4	ชาย	9	4.97	3	1.65	5	2.46	17	9.39
	หญิง	1	0.55			4	2.20	5	2.77
	รวม	10	5.52	3	1.65	9	4.97	22	12.16
ปี 5	ชาย	5	2.79	1	0.55	1	0.55	7	3.87
	หญิง			1	0.55	1	0.55	2	1.10
	รวม	5	2.79	2	1.10	2	1.10	9	4.98
รวม	ชาย	61	33.73	30	16.55	45	24.83	136	75.14
	หญิง	4	2.2	16	8.82	25	13.78	45	24.86
	รวมทั้งหมด	65	36.02	46	25.37	70	38.61	181	100

จากตารางที่ 4.16 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 75.14) ชั้นปี 2 (ร้อยละ 38.67) กลุ่มคณะที่ 3 (ร้อยละ 38.61)

2. การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ผลการวิเคราะห์การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปรากฏผลในตารางที่ 4.17-4.20

ตารางที่ 4.17 ความถี่ในการใช้บริการในสำนักหอสมุดกลางของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ความถี่ในการเข้าใช้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
1. น้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	54	29.8
2. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	37	20.4
3. สัปดาห์ละ 2 ครั้ง	35	19.3
4. สัปดาห์ละ 3 ครั้ง	15	8.3
5. มากกว่าสัปดาห์ละ 3 ครั้ง	40	22.1
รวม	181	100.0

จากตารางที่ 4.17 แสดงว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่มีความถี่ในการเข้าใช้บริการสำนักหอสมุดกลางน้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 29.8) รองลงมามากกว่าสัปดาห์ละ 3 ครั้ง (ร้อยละ 22.1)

ตารางที่ 4.18 วิธีการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

วิธีการ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ค้นจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ (โอแพก)	4.04	1.05	มากที่สุด
2. ดูจากรายชื่อหนังสือใหม่ที่สำนักหอสมุดกลางตีพิมพ์	2.35	0.90	ปานกลาง
3. ให้บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ช่วยค้น	1.80	0.74	น้อย
4. เดินสำรวจดูจากชั้นหนังสือ	3.59	1.03	มาก
5. ถามจากเพื่อน	2.68	1.05	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 แสดงว่าวิธีการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ค้นจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ (โอแพก) อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.04) รองลงมาได้แก่ เดินสำรวจดูจากชั้นหนังสือ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.59)

ตารางที่ 4.19 วัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

วัตถุประสงค์	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. เพื่อค้นคว้าประกอบการเรียนรายวิชาตามหลักสูตร	4.23	0.81	มาก
2. เพื่อทำวิทยานิพนธ์	4.08	1.10	มาก
3. เพื่อทำโครงการ	3.39	1.16	ปานกลาง
4. เพื่อทำรายงาน	3.75	1.04	มาก
5. เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ	3.19	0.91	ปานกลาง
6. เพื่อติดตามข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้	3.39	0.82	ปานกลาง
7. เพื่อความบันเทิงและพักผ่อน	2.69	0.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.19 แสดงว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อใช้ในการค้นคว้า ประกอบการเรียนรายวิชาตามหลักสูตร ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.23) รองลงมาเพื่อทำวิทยานิพนธ์ (ค่าเฉลี่ย 4.08) และเพื่อทำรายงาน (ค่าเฉลี่ย 3.75) นอกนั้นมีวัตถุประสงค์ในการใช้อาศัยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.20 การเข้าใช้บริการสารสนเทศจากห้องสมุดในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร

เหนือของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ห้องสมุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. สำนักหอสมุดกลาง สจพ. กรุงเทพฯ	3.99	1.07	มาก
2. ห้องสมุดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	2.85	1.31	ปานกลาง
3. ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์	1.72	1.08	น้อย
4. ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์	2.83	1.58	ปานกลาง
5. ห้องสมุดวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	2.07	1.17	น้อย
6. สำนักหอสมุดกลาง สจพ. ปราจีนบุรี	1.39	1.10	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 4.20 แสดงว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเข้าใช้บริการสารสนเทศจากสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพฯ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.99) รองลงมาห้องสมุดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 2.85) และห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 2.83)

ตารางที่ 4.21 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางของนักศึกษาระดับบัณฑิต

ทรัพยากรสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
<u>สื่อสิ่งพิมพ์</u>			
1. หนังสือตำราในสาขาวิชาที่ศึกษา	4.10	1.09	มาก
2. หนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป	3.33	0.86	ปานกลาง
3. พจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่ศึกษา	2.37	0.98	น้อย
4. สารานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่ศึกษา	2.42	1.04	น้อย
5. วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่ศึกษา	2.81	1.01	ปานกลาง
6. วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่ศึกษา	2.66	1.19	ปานกลาง
7. วารสารความรู้ทั่วไป เช่น สารคดี, National Geographic	2.39	1.10	น้อย
8. วารสารวิเคราะห์ วิจารณ์ข่าว เช่น มติชนสุดสัปดาห์ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เนชั่นสุดสัปดาห์	2.35	1.07	น้อย
9. หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย	2.86	1.21	ปานกลาง
10. หนังสือพิมพ์รายวันภาษาต่างประเทศ	1.93	0.89	น้อย
11. กฤตภาค	1.77	1.03	น้อย
12. วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	3.57	1.18	มาก
13. รายงานการวิจัยของอาจารย์ ข้าราชการสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	3.03	1.19	ปานกลาง
14. สิ่งพิมพ์รัฐบาล	2.24	0.99	น้อย
15. จุลสาร	2.00	0.91	น้อย
<u>สื่อโสตทัศน</u>			
1. วิดีทัศน์ทางวิชาการ	1.82	1.02	น้อย
2. วิดีทัศน์บันเทิง (ภาพยนตร์, รายการตลก)	1.78	1.07	น้อย
3. แถบบันทึกเสียงเพื่อการฝึกภาษาต่างประเทศ	1.78	1.11	น้อย
4. แถบบันทึกคำบรรยายเฉพาะสาขาวิชา	1.73	1.06	น้อย
5. ซีดีรอมที่แนบมากับหนังสือหรือวารสาร	2.06	1.25	น้อย
6. ซีดีรอมที่เป็นการสอนการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	2.28	1.40	น้อย

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ทรัพยากรสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
<u>สื่ออิเล็กทรอนิกส์</u>			
ฐานข้อมูลที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา			
1. Science Direct	2.39	1.48	น้อย
2. IEEE/EE Electronic Library (IEL)	2.47	1.40	น้อย
3. ProQuest (Dissertation Abstracts Online)	1.96	1.11	น้อย
4. ACM Digital Library	1.71	0.92	น้อย
5. LexisNexis	1.58	0.86	น้อย
6. H.W. Wilson	1.66	0.90	น้อย
ฐานข้อมูลซีดีรอมที่สำนักหอสมุดกลางจัดหาให้บริการ			
1. APPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY	2.02	1.24	น้อย
2. Ei COMPENDEX PLUS	1.78	1.06	น้อย
3. COMPUTER SELECT	1.94	1.19	น้อย
4. DAO (Dissertation Abstracts Ondisc)	1.68	1.13	น้อย
5. ESPACE-THAILAND	1.42	0.75	น้อยที่สุด
6. NATIONAL GEOGRAPHIC	1.49	0.89	น้อยที่สุด
7. PERIODICAL ABSTRACTS	1.57	0.97	น้อย
8. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยของ TIAC	2.41	1.51	น้อย
<u>ทรัพยากรสารสนเทศนอกห้องสมุด</u>			
1. หนังสือตำราส่วนตัว	3.74	1.21	มาก
2. วิทยานิพนธ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง	3.04	1.16	ปานกลาง
3. วิทยานิพนธ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง	3.09	1.18	ปานกลาง
4. วิทยานิพนธ์ของสถาบันการศึกษาอื่นๆ เช่น จุฬาฯ ม.เกษตรศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์	2.28	1.27	น้อย

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ทรัพยากรสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
5. รายงานการวิจัยที่มีให้บริการในหอสมุดสถาบันอื่น เช่น กรมวิชาการเกษตร	2.02	1.28	น้อย
รวม	2.24	0.60	น้อย

จากตารางที่ 4.21 แสดงว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.24)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ หนังสือตำราในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.10) หนังสือตำราส่วนตัว (ค่าเฉลี่ย 3.74) และวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (ค่าเฉลี่ย 3.57)

ทรัพยากรสารสนเทศที่มีการใช้ระดับปานกลาง จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ หนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 3.33) วิทยานิพนธ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.09) วิทยานิพนธ์กลางของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่มีให้บริการในสำนักหอสมุด (ค่าเฉลี่ย 3.04) รายงานการวิจัยของอาจารย์ ข้าราชการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (ค่าเฉลี่ย 3.03) หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย (ค่าเฉลี่ย 2.86) วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษา (ค่าเฉลี่ย 2.81) และวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษา (ค่าเฉลี่ย 2.66)

ส่วนทรัพยากรสารสนเทศที่มีการใช้น้อยแต่สำนักหอสมุดกลางมีการจัดสรรมาให้บริการเป็นงบประมาณสูง ได้แก่ ฐานข้อมูลซีดีรอมที่สำนักหอสมุดกลางจัดหามาให้บริการ คือ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยของ TIAC (ค่าเฉลี่ย 2.41)

3. เปรียบเทียบปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
จำแนกตามกลุ่มคณะ

ผลการเปรียบเทียบปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
จำแนกตามกลุ่มคณะ ปรากฏผลในตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
จำแนกตามกลุ่มคณะ

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
สื่อสิ่งพิมพ์					
1 หนังสือตำราในสาขาวิชาที่ศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	4.49	2.24	1.90
	ภายในกลุ่ม	178	209.71	1.17	
	รวม	180	214.21		
2 หนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	0.24	0.12	0.16
	ภายในกลุ่ม	178	133.52	0.75	
	รวม	180	133.76		
3 พจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่ศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	10.66	5.33	5.80 *
	ภายในกลุ่ม	178	163.53	0.91	
	รวม	180	174.19		
4 สารานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่ศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	15.42	7.71	7.51*
	ภายในกลุ่ม	178	18266	1.02	
	รวม	180	198.08		
5 วารสารวิชาการภาษาไทย ในสาขาวิชาที่ศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.90	0.45	0.44
	ภายในกลุ่ม	178	182.70	1.02	
	รวม	180	183.61		

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6 วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ ในสาขาวิชาที่ศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	14.14	7.07	5.19*
	ภายในกลุ่ม	178	242.61	1.36	
	รวม	180	256.76		
7 วารสารความรู้ทั่วไป เช่น สารคดี, National Geographic	ระหว่างกลุ่ม	2	0.45	0.22	0.18
	ภายในกลุ่ม	178	220.47	1.23	
	รวม	180	220.92		
8 วารสารวิเคราะห์ วิจัยข่าวเช่น มติชนสุดสัปดาห์ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.53	1.26	1.10
	ภายในกลุ่ม	178	204.22	1.14	
	รวม	180	206.75		
9 หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	0.93	0.46	0.31
	ภายในกลุ่ม	178	262.61	1.47	
	รวม	180	263.54		
10 หนังสือพิมพ์รายวันภาษาต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.20	0.60	0.75
	ภายในกลุ่ม	178	141.99	0.79	
	รวม	180	143.20		
11 กฤตภาค	ระหว่างกลุ่ม	2	23.65	11.82	12.52*
	ภายในกลุ่ม	178	168.05	0.94	
	รวม	180	191.71		
12 วิทยานิพนธ์ของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	ระหว่างกลุ่ม	2	0.25	0.12	0.08
	ภายในกลุ่ม	178	252.13	1.41	
	รวม	180	252.38		

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
13 รายงานการวิจัยของอาจารย์ ข้าราชการสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.34	3.67	2.63
	ภายในกลุ่ม	178	248.10	1.39	
	รวม	180	255.44		
14 สิ่งพิมพ์รัฐบาล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.36	0.68	0.68
	ภายในกลุ่ม	178	177.94	1.00	
	รวม	180			
15 จุลสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	8.31	4.15	5.22*
	ภายในกลุ่ม	178	141.68	0.79	
	รวม	180	150		
<u>สื่อโสตทัศน</u>					
1 วิดีทัศน์ทางวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.18	2.09	2.02
	ภายในกลุ่ม	178	184.15	1.03	
	รวม	180	188.34		
2 วิดีทัศน์บันเทิง (ภาพยนตร์,รายการตลก)	ระหว่างกลุ่ม	2	8.60	4.30	3.86*
	ภายในกลุ่ม	178	197.99	1.11	
	รวม	180	206.59		
3 แถบบันทึกเสียงเพื่อการฝึกภาษา ต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.17	2.59	2.12
	ภายในกลุ่ม	178	217.41	1.22	
	รวม	180	222.59		

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4 แถบบันทึกคำบรรยาย เฉพาะสาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	2	9.42	4.71	4.28*
	ภายในกลุ่ม	178	195.84	1.10	
	รวม	180	205.27		
5 ซีดีรอมที่แนบมากับหนังสือหรือ วารสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	9.99	4.99	3.26*
	ภายในกลุ่ม	178	272.34	1.53	
	รวม	180	282.33		
6 ซีดีรอมที่เป็นการสอนการใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	2	20.55	10.27	5.45*
	ภายในกลุ่ม	178	335.63	1.88	
	รวม	180	356.18		
<u>สื่ออิเล็กทรอนิกส์</u>					
ฐานข้อมูลที่สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา					
1 Science Direct	ระหว่างกลุ่ม	2	41.78	20.89	10.77*
	ภายในกลุ่ม	178	345.29	1.94	
	รวม	180	387.08		
2 IEEE/EE Electronic Library (IEL)	ระหว่างกลุ่ม	2	2.33	1.16	0.52
	ภายในกลุ่ม	178	394.59	2.21	
	รวม	180	396.92		
3 ProQuest (Dissertation Abstracts Online)	ระหว่างกลุ่ม	2	12.91	6.45	5.42*
	ภายในกลุ่ม	178	211.81	1.19	
	รวม	180	244.72		

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4 ACM Digital Library	ระหว่างกลุ่ม	2	9.78	4.89	5.97*
	ภายในกลุ่ม	178	145.69	0.81	
	รวม	180	155.48		
5 LexisNexis	ระหว่างกลุ่ม	2	2.52	1.26	1.70
	ภายในกลุ่ม	178	131.56	0.73	
	รวม	180	134.08		
6 H.W. Wilson	ระหว่างกลุ่ม	2	12.30	6.15	8.02*
	ภายในกลุ่ม	178	136.46	0.76	
	รวม	180	148.76		
ฐานข้อมูลซีดีรอมที่สำนักหอสมุดกลาง จัดมาให้บริการ					
1 APPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY	ระหว่างกลุ่ม	2	16.16	8.08	5.51*
	ภายในกลุ่ม	178	260.78	1.46	
	รวม	180	276.95		
2 Ei COMPENDEX PLUS	ระหว่างกลุ่ม	2	18.91	9.45	9.13*
	ภายในกลุ่ม	178	184.24	1.03	
	รวม	180	203.16		
3 COMPUTER SELECT	ระหว่างกลุ่ม	2	18.60	9.30	6.96*
	ภายในกลุ่ม	178	237.72	1.33	
	รวม	180	256.33		

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4 DAO (Dissertation Abstracts Ondisc)	ระหว่างกลุ่ม	2	9.72	4.86	3.86*
	ภายในกลุ่ม	178	233.68	1.25	
	รวม	180	233.41		
5 ESPACE-THAILAND	ระหว่างกลุ่ม	2	0.47	0.23	0.41
	ภายในกลุ่ม	178	101.61	0.57	
	รวม	180	102.08		
6 NATIONAL GEOGRAPHIC	ระหว่างกลุ่ม	2	1.89	0.94	1.17
	ภายในกลุ่ม	178	143.34	0.80	
	รวม	180	145.23		
7 PERIODICAL ABSTRACTS	ระหว่างกลุ่ม	2	4.68	2.34	2.51
	ภายในกลุ่ม	178	165.56	0.93	
	รวม	180	170.24		
8 ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยของ TIAC	ระหว่างกลุ่ม	2	74.78	37.39	19.75*
	ภายในกลุ่ม	178	336.96	1.89	
	รวม	180	411.74		
<u>ทรัพยากรสารสนเทศ</u>					
1. หนังสือตำราส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	4.31	2.15	1.46
	ภายในกลุ่ม	178	262.47	1.47	
	รวม	180	266.79		

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
2 วิทยานิพนธ์ของสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง	ระหว่างกลุ่ม	2	5.90	2.95	2.19
	ภายในกลุ่ม	178	239.74	1.34	
	รวม	180	245.64		
3 วิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าอนบุรี ที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง	ระหว่างกลุ่ม	2	11.68	5.84	4.30*
	ภายในกลุ่ม	178	241.31	1.35	
	รวม	180	252.99		
4 วิทยานิพนธ์ของสถาบันการศึกษาอื่นๆ เช่น จุฬาฯ ม.เกษตรศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	16.62	8.31	5.32*
	ภายในกลุ่ม	178	278.01	1.56	
	รวม	180	294.63		
5 รายงานการวิจัยที่มีให้บริการในหอสมุด สถาบันอื่น เช่น กรมวิชาการเกษตร	ระหว่างกลุ่ม	2	19.75	9.87	6.39*
	ภายในกลุ่ม	178	275.19	1.54	
	รวม	180	294.95		
รวมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.42	1.71	4.95*
	ภายในกลุ่ม	178	61.56	0.34	
	รวม	180	64.99		

$$F (.05 ; df 2 , 178) = 3.04$$

จากตารางที่ 4.22 แสดงว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 7

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องรวมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ พจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษา สารานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษาวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษา กฤตภาค จุลสาร วิกิพีเดียฉบับเต็ม (ภาพยนตร์ รายการตลก) แดงบันทึกคำบรรยายเฉพาะสาขาวิชา ซีดีรอมที่แนบมากับหนังสือหรือวารสาร ซีดีรอมที่เป็นการสอนการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูลScience Direct ฐานข้อมูลProQuest ฐานข้อมูลACM Digital Library ฐานข้อมูลH.W. Wilson ฐานข้อมูลซีดีรอมApplied Science and Technology ฐานข้อมูลซีดีรอมEi Compendex Plus ฐานข้อมูลซีดีรอมComputer Select ฐานข้อมูลซีดีรอมDAO (Dissertation Abstracts Ondisc) ฐานข้อมูลซีดีรอมฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยของ TIAC วิทยานิพนธ์ที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลางของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยานิพนธ์ของสถาบันการศึกษาอื่นๆ เช่น จุฬาฯ ม.เกษตรศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์ รายงานการวิจัยที่มีให้บริการในหอสมุดสถาบันอื่นๆ เช่น กรมวิชาการเกษตร

เพื่อให้ทราบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะใดที่มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่างกัน จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ ดังปรากฏในตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดกลุ่ม
คณะ เป็นรายคู่ที่พบความแตกต่าง

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		กลุ่มคณะที่สังกัด		
		กลุ่มคณะที่ 2	กลุ่มคณะที่ 1	กลุ่มคณะที่ 3
1. รวมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	\bar{X}	2.11	2.14	2.41
	กลุ่มคณะที่ 2	2.11	-	0.30*
	กลุ่มคณะที่ 1	2.14	-	0.27*
	กลุ่มคณะที่ 3	2.41		-
2. พจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่ศึกษา	\bar{X}	2.05	2.54	2.57
	กลุ่มคณะที่ 2	2.05	-	0.50*
	กลุ่มคณะที่ 3	2.54	-	0.03
	กลุ่มคณะที่ 1	2.57		-
3. สารานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่ศึกษา	\bar{X}	2.03	2.61	2.66
	กลุ่มคณะที่ 1	2.03	-	0.58*
	กลุ่มคณะที่ 2	2.61	-	0.05
	กลุ่มคณะที่ 3	2.66		-
4. วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ	\bar{X}	2.43	2.46	3.03
	กลุ่มคณะที่ 2	2.43	-	0.60*
	กลุ่มคณะที่ 3	2.46	-	0.57*
	กลุ่มคณะที่ 1	3.03		-
5. กฤตภาค	\bar{X}	1.48	1.50	2.23
	กลุ่มคณะที่ 1	1.48	-	0.75*
	กลุ่มคณะที่ 2	1.50	-	0.73*

กลุ่มคณะที่ 3	2.23	-
---------------	------	---

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		กลุ่มคณะที่สังกัด		
		กลุ่มคณะที่ 1	กลุ่มคณะที่ 3	กลุ่มคณะที่ 2
6. จุลสาร	\bar{x}	1.72	2.10	2.24
	กลุ่มคณะที่ 1	1.72	-	0.38
	กลุ่มคณะที่ 3	2.10	-	0.14*
	กลุ่มคณะที่ 2	2.24	-	-

			กลุ่มคณะที่ 2	กลุ่มคณะที่ 1	กลุ่มคณะที่ 3
7. ซีดีรอมที่แนบมากับหนังสือหรือวารสาร	\bar{X}	1.48	1.62	2.01	
	กลุ่มคณะที่ 2	1.48	-	0.14	0.54*
	กลุ่มคณะที่ 1	1.62		-	0.39
	กลุ่มคณะที่ 3	2.01			-
			กลุ่มคณะที่ 1	กลุ่มคณะที่ 2	กลุ่มคณะที่ 3
8. ซีดีรอมที่เป็นการสอนการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	\bar{X}	1.96	2.15	2.69	
	กลุ่มคณะที่ 1	1.92	-	0.23	0.76*
	กลุ่มคณะที่ 2	2.15		-	0.54
	กลุ่มคณะที่ 3	2.69			-
			กลุ่มคณะที่ 2	กลุ่มคณะที่ 3	กลุ่มคณะที่ 1
9. ฐานข้อมูล Science Direct	\bar{X}	1.74	2.47	2.98	
	กลุ่มคณะที่ 2	1.74	-	0.73*	1.25*
	กลุ่มคณะที่ 3	2.47		-	0.51
	กลุ่มคณะที่ 1	2.98			-
			กลุ่มคณะที่ 2	กลุ่มคณะที่ 1	กลุ่มคณะที่ 3
10. ฐานข้อมูล ProQuest	\bar{X}	1.61	1.88	2.27	
	กลุ่มคณะที่ 2	1.61	-	0.27	0.66*
	กลุ่มคณะที่ 3	1.88		-	0.39
	กลุ่มคณะที่ 1	2.27			-

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		กลุ่มคณะที่สังกัด		
		กลุ่มคณะที่ 2	กลุ่มคณะที่ 1	กลุ่มคณะที่ 3
11. ฐานข้อมูล ACM Digital Library	\bar{X}	1.52	1.52	2.00
	กลุ่มคณะที่ 2	1.52	-	0.48*
	กลุ่มคณะที่ 1	1.52	-	0.48*
	กลุ่มคณะที่ 3	2.00		-
12. ฐานข้อมูล H.W. Wilson	\bar{X}	1.45	1.46	1.99
	กลุ่มคณะที่ 2	1.45	-	0.54*
	กลุ่มคณะที่ 3	1.46	-	0.53*
	กลุ่มคณะที่ 1	1.99		-
13. ฐานข้อมูลซีดีรอม Applied Science and Technology	\bar{X}	1.61	1.94	2.36
	กลุ่มคณะที่ 2	1.61	-	0.75*
	กลุ่มคณะที่ 1	1.94	-	0.42*
	กลุ่มคณะที่ 3	2.36		-
14. ฐานข้อมูลซีดีรอม Ei Compendex Plus	\bar{X}	1.51	1.54	2.19
	กลุ่มคณะที่ 1	1.51	-	0.68*
	กลุ่มคณะที่ 2	1.54	-	0.64*
	กลุ่มคณะที่ 3	2.19		-
15. ฐานข้อมูลซีดีรอม Computer Select	\bar{X}	1.67	1.69	2.34
	กลุ่มคณะที่ 2	1.67	-	0.67*
	กลุ่มคณะที่ 1	1.69	-	0.65*
	กลุ่มคณะที่ 3	2.34		-

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		กลุ่มคณะที่สังกัด		
		กลุ่มคณะที่ 2	กลุ่มคณะที่ 1	กลุ่มคณะที่ 3
16. ฐานข้อมูลซีดีรอมฐาน	\bar{x}	1.80	1.97	3.21
ข้อมูลวิทยานิพนธ์	กลุ่มคณะที่ 2	1.80	-	0.17
ไทยของ TIAC	กลุ่มคณะที่ 1	1.97	-	1.25*
	กลุ่มคณะที่ 3	3.21		-
17. วิทยานิพนธ์ของสถาบันการศึกษาอื่นๆ	\bar{x}	1.88	2.50	2.51
	กลุ่มคณะที่ 1	1.88	-	0.62*
	กลุ่มคณะที่ 2	2.50	-	0.01
	กลุ่มคณะที่ 3	2.51		-
18. รายงานการวิจัยที่มีให้บริการในหอสมุด	\bar{x}	1.66	1.91	2.41
สถาบันอื่นๆ	กลุ่มคณะที่ 1	1.66	-	0.25*
	กลุ่มคณะที่ 2	1.91	-	0.50
	กลุ่มคณะที่ 3	2.41		-

จากตารางที่ 4.23 แสดงว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 (คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์) มีผลรวมการใช้สารสนเทศมากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) และกลุ่มคณะที่ 1 (คณะวิศวกรรม)

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 1 และกลุ่มคณะที่ 3 มีการใช้พจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษา มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 และกลุ่มคณะที่ 2 มีการใช้สารานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษา มากกว่ากลุ่มคณะที่ 1

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 1 มีการใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษา มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 และกลุ่มคณะที่ 3

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีการใช้กฤตภาค มากกว่ากลุ่มคณะที่ 1 และกลุ่มคณะที่ 2

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 2 มีการใช้จุดสารมากกว่ากลุ่มคณะที่ 1 และกลุ่มคณะที่ 3

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีการใช้ซีดีรอมที่แนบมากับหนังสือหรือวารสารมากกว่ากลุ่มคณะที่ 2

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีการใช้ซีดีรอมที่เป็นการสอนการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มากกว่ากลุ่มคณะที่ 1

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 1 และกลุ่มคณะที่ 3 มีการใช้ฐานข้อมูล Science Direct มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีการใช้ฐานข้อมูล ProQuest มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีการใช้ฐานข้อมูล ACM Digital Library มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 และกลุ่มคณะที่ 1

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 1 มีการใช้ฐานข้อมูล H.W. Wilson มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 และกลุ่มคณะที่ 3

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีการใช้ฐานข้อมูลซีดีรอม Applied Science and Technology มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 และกลุ่มคณะที่ 1

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีการใช้ฐานข้อมูลซีดีรอม Ei Compendex Plus มากกว่ากลุ่มคณะที่ 1 และกลุ่มคณะที่ 2

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีการใช้ฐานข้อมูลซีดีรอม Computer Select มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 และกลุ่มคณะที่ 1

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีการใช้ฐานข้อมูลซีดีรอมฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยของ TIAC มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 และกลุ่มคณะที่ 1

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 และกลุ่มคณะที่ 2 มีการใช้วิทยานิพนธ์ของสถาบันการศึกษาอื่นๆมากกว่ากลุ่มคณะที่ 1

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 และกลุ่มคณะที่ 2 มีการใช้รายงานการวิจัยที่มีให้บริการในหอสมุดสถาบันอื่นๆ มากกว่ากลุ่มคณะที่ 1

สำหรับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ วิดีทัศน์บนเทป (ภาพยนตร์, รายการตลก) แถบบันทึกคำบรรยายเฉพาะสาขาวิชา ฐานข้อมูลDAO วิทยานิพนธ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่

มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง และผลรวมการใช้สารสนเทศ เมื่อนำมาเปรียบเทียบรายคู่ไม่พบ
ความแตกต่าง

4. ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ปรากฏผลในตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
<u>ด้านทรัพยากรสารสนเทศ</u>			
1. หนังสือในสาขาวิชาที่ศึกษามีจำนวนน้อย	3.50	1.10	มาก
2. หนังสือในสาขาวิชาที่ศึกษามีสภาพเก่า ชำรุด	3.45	0.97	ปานกลาง
3. สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่ศึกษามีจำนวนน้อย	3.50	0.97	มาก
4. สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่ศึกษามีเข้ามาล่าช้า	3.56	0.96	มาก
5. สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือตำราหลักเข้ามาให้บริการต่อชื่อเรื่องน้อยฉบับ (COPY) ทำให้ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้	3.49	0.99	ปานกลาง
6. หนังสือบนชั้นไม่เรียงตามลำดับเลขเรียกหนังสืออย่างถูกต้อง ทำให้ยากแก่การค้นหา	2.99	1.01	ปานกลาง
7. วารสารวิชาการที่ศึกษามีจำนวนน้อยชื่อเรื่อง	3.15	0.92	ปานกลาง
8. วารสารที่ต้องการใ้ช้อยู่ในสภาพชำรุดหรือสูญหาย	2.97	1.09	ปานกลาง
9. ไม่ทราบว่สำนักหอสมุดกลางมีฐานข้อมูลอะไรให้บริการบ้าง	2.93	1.09	ปานกลาง
10. ไม่ทราบวิธีการสืบค้นข้อมูลในฐานข้อมูลแต่ละฐาน	2.61	1.06	ปานกลาง

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ด้านระบบการสืบค้นสารสนเทศ			
1. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลโอแพกมีจำนวนน้อย	3.07	1.03	ปานกลาง
2. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย	3.08	1.05	ปานกลาง
3. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นฐานข้อมูลซีดีรอมมีจำนวนน้อย	2.90	1.10	ปานกลาง
4. ระบบการสืบค้นข้อมูลซับซ้อนบ่อย	2.07	1.15	น้อย
5. เครื่องข่ายของสถาบันมีความเร็วต่ำทำให้สืบค้นข้อมูลได้ช้า	3.04	1.13	ปานกลาง
ด้านบุคลากรและการให้บริการ			
1. เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ที่ให้บริการมีจำนวนน้อยทำให้การให้บริการล่าช้า	2.39	0.94	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษาทำให้ไม่สามารถให้บริการตอบคำถามแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ลึกซึ้ง	2.20	0.89	น้อย
3. เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ขาดความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ให้บริการค้นหาข้อมูลได้ไม่เต็มที่	2.17	0.81	น้อย
4. เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ยังขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการให้บริการ	2.30	0.97	น้อย
5. เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์เข้มงวดในกฎระเบียบของสำนักหอสมุดกลางมากเกินไป	2.52	1.17	ปานกลาง
6. จำนวนเงินของทรัพยากรสารสนเทศที่ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้ไม่ได้	2.84	1.21	ปานกลาง
7. ระยะเวลาในการให้บริการน้อยเกินไป	3.10	1.26	ปานกลาง
8. ระบบยืมคืนหนังสือซับซ้อนบ่อยทำให้ไม่สามารถยืมหนังสือได้	2.74	1.24	ปานกลาง

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
<u>ด้านสถานที่</u>			
1. บริเวณให้บริการผู้ใช้บริการในสำนักหอสมุดกลางคับแคบเกินไปเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ใช้ปัจจุบัน	2.75	1.12	ปานกลาง
2. ที่นั่งอ่านหนังสือในสำนักหอสมุดกลางไม่เพียงพอ	2.80	1.14	ปานกลาง
3. ระบบเครื่องปรับอากาศในสำนักหอสมุดกลางไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิให้เหมาะสมได้	2.56	1.03	ปานกลาง
4. ป้ายบอกทิศทางชี้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศไม่ชัดเจนและมีจำนวนน้อย	2.87	1.08	ปานกลาง
5. ผู้ใช้สงสัยดังทำให้ไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ	2.70	1.11	ปานกลาง
รวม	2.90	0.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.24 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประสบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.90)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประสบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศในระดับมากมี 3 ข้อ ลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษามีเข้ามาล่าช้า (ค่าเฉลี่ย 3.56) หนังสือในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษามีจำนวนน้อย และสำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษามีจำนวนน้อย (ค่าเฉลี่ย 3.50)

ส่วนปัญหาการใช้บริการสารสนเทศในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไปมี 7 ข้อ ลำดับตามค่าเฉลี่ยมีดังนี้ สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือตำราหลักเข้ามาให้บริการต่อชื่อเรื่องน้อยฉบับ (COPY) ทำให้ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้ (ค่าเฉลี่ย 3.49) หนังสือในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษามีสภาพเก่า ชำรุด (ค่าเฉลี่ย 3.45) วารสารวิชาการที่นักศึกษาศึกษามีจำนวนน้อยชื่อเรื่อง (ค่าเฉลี่ย 3.15) ระยะเวลาในการให้บริการน้อยเกินไป (ค่าเฉลี่ย 3.10) เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย (ค่าเฉลี่ย 3.08) เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลโอแพกมีจำนวนน้อย (ค่าเฉลี่ย 3.07) และเครือข่ายของสถาบันมีความเร็วต่ำทำให้สืบค้นข้อมูลได้ช้า (ค่าเฉลี่ย 3.04)

5. เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำแนกตามกลุ่มคณะ

ผลการเปรียบเทียบการปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำแนกตามกลุ่มคณะ ปรากฏผลในตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำแนกกลุ่มคณะ

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
<u>ด้านทรัพยากรสารสนเทศ</u>					
1 หนังสือในสาขาวิชาที่ศึกษามีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	2	1.58	0.79	0.64
	ภายในกลุ่ม	178	219.66	1.23	
	รวม	180	221.24		
2 หนังสือในสาขาวิชาที่ศึกษามีสภาพเก่าชำรุด	ระหว่างกลุ่ม	2	5.02	2.51	2.69
	ภายในกลุ่ม	178	165.72	0.93	
	รวม	180	170.75		
3 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่ศึกษามีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	2	0.82	0.41	0.43
	ภายในกลุ่ม	178	168.42	0.94	
	รวม	180	169.24		
4 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่ศึกษามีเข้ามาล่าช้า	ระหว่างกลุ่ม	2	0.08	0.04	0.47
	ภายในกลุ่ม	178	168.55	0.94	
	รวม	180	168.64		

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือตำรา หลักเข้ามาให้บริการต่อซื้อเรื่องน้อย ฉบับ (COPY)) ทำให้ไม่เพียงพอ กับจำนวนผู้ใช้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.09	0.04	0.04
	ภายในกลุ่ม	178	179.11	1.06	
	รวม	180	179.21		
6 หนังสือบนชั้นไม่เรียงตามลำดับ เลขเรียกหนังสืออย่างถูกต้อง ทำให้ยากแก่การค้นหา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.19	1.09	1.07
	ภายในกลุ่ม	178	182.79	1.02	
	รวม	180	184.99		
7 วารสารวิชาการที่ท่านสอน มีจำนวนน้อยซื้อเรื่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.35	0.17	0.20
	ภายในกลุ่ม	178	152.56	0.85	
	รวม	180	152.91		
8 วารสารที่ต้องการใช้อยู่ในสภาพ ชำรุดหรือสูญหาย	ระหว่างกลุ่ม	2	1.12	0.56	0.47
	ภายในกลุ่ม	178	212.67	1.19	
	รวม	180	213.80		
9 ไม่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมี ฐานข้อมูลอะไรให้บริการบ้าง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.85	0.42	0.34
	ภายในกลุ่ม	178	221.21	1.24	
	รวม	180	222.06		
10 ไม่ทราบวิธีการสืบค้นข้อมูล ในฐานข้อมูลแต่ละฐาน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.04	1.52	1.35
	ภายในกลุ่ม	178	200.10	1.12	
	รวม	180	203.14		

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านระบบการสืบค้นสารสนเทศ					
1 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น ข้อมูลโอแพกมีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	2	0.67	0.33	0.31
	ภายในกลุ่ม	178	190.52	1.07	
	รวม	180	191.20		
2 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น ข้อมูลอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	2	1.89	0.94	0.85
	ภายในกลุ่ม	178	196.44	1.10	
	รวม	180	198.34		
3 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น ฐานข้อมูลซีดีรอมมีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	2	0.07	0.03	0.03
	ภายในกลุ่ม	178	220.13	1.23	
	รวม	180	220.21		
4 ระบบการสืบค้นข้อมูลขัดข้องบ่อย	ระหว่างกลุ่ม	2	7.3	3.66	2.80
	ภายในกลุ่ม	178	232.64	1.30	
	รวม	180	239.97		
5 เครือข่ายของสถาบันมีความเร็วต่ำ ทำให้สืบค้นข้อมูลได้ช้า	ระหว่างกลุ่ม	2	1.13	0.56	0.43
	ภายในกลุ่ม	178	229.59	1.29	
	รวม	180	230.72		
ด้านบุคลากรและการให้บริการ					
1 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ที่ให้บริการ มีจำนวนน้อยทำให้การให้บริการล่าช้า	ระหว่างกลุ่ม	2	2.65	1.32	1.50
	ภายในกลุ่ม	178	156.49	0.87	
	รวม	180	159.14		

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
2 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษาทำให้ไม่สามารถให้บริการตอบคำถามแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ลึกซึ้ง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.38	0.19	0.24
	ภายในกลุ่ม	178	142.45	0.80	
	รวม	180	142.84		
3 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ขาดความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ให้บริการค้นหาข้อมูลได้ไม่เต็มที่	ระหว่างกลุ่ม	2	0.83	0.41	0.62
	ภายในกลุ่ม	178	118.19	0.66	
	รวม	180	119.02		
4 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ยังขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.16	0.08	0.08
	ภายในกลุ่ม	178	169.72	0.95	
	รวม	180	169.89		
5 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์เข้มงวดในกฎระเบียบของสำนักหอสมุดกลางมากเกินไป	ระหว่างกลุ่ม	2	4.21	2.10	1.54
	ภายในกลุ่ม	178	242.92	1.36	
	รวม	180	247.13		
6 จำนวนเงินของทรัพยากรสารสนเทศที่ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาขืมได้	ระหว่างกลุ่ม	2	38	19	14.94*
	ภายในกลุ่ม	178	226.35	1.27	
	รวม	180	264.35		
7 ระยะเวลาในการให้บริการน้อยเกินไป	ระหว่างกลุ่ม	2	15.35	7.67	5.03*
	ภายในกลุ่ม	178	271.65	1.52	
	รวม	180	287.06		

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
8 ระบบยืม-คืนหนังสือขัดข้องบ่อย ทำให้ไม่สามารถยืมหนังสือได้	ระหว่างกลุ่ม	2	11.12	5.56	3.70*
	ภายในกลุ่ม	178	267.66	1.50	
	รวม	180	278.79		
<u>ด้านสถานที่</u>					
1 บริเวณให้บริการผู้ให้บริการใน สำนักหอสมุดกลางคับแคบเกิน เมื่อเทียบกับจำนวนผู้ใช้ปัจจุบัน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.80	0.90	0.71
	ภายในกลุ่ม	178	226.06	1.27	
	รวม	180	227.81		
2 ที่นั่งอ่านหนังสือในสำนักหอสมุดกลาง ไม่เพียงพอ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.24	1.62	1.24
	ภายในกลุ่ม	178	232.19	1.30	
	รวม	180	235.43		
3 ระบบเครื่องปรับอากาศในสำนัก หอสมุดกลางไม่สามารถควบคุม อุณหภูมิให้เหมาะสมได้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.69	1.34	1.26
	ภายในกลุ่ม	178	189.95	1.06	
	รวม	180	192.64		
4 ป้ายบอกทิศทางชี้แหล่งทรัพยากร สารสนเทศไม่ชัดเจนและมีจำนวนน้อย	ระหว่างกลุ่ม	2	0.40	0.20	0.17
	ภายในกลุ่ม	178	209.67	1.17	
	รวม	180	210.07		
5 ผู้ใช้สงสัยดังทำให้ไม่มีสมาธิ ในการอ่านหนังสือ	ระหว่างกลุ่ม	2	3	1.50	1.22
	ภายในกลุ่ม	178	218.88	1.23	
	รวม	180	221.89		

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.92	0.46	1.40
	ภายในกลุ่ม	178	58.53	0.32	
	รวม	180	59.46		

$$F (.05 ; df 2 , 178) = 3.04$$

จากตารางที่ 4.25 แสดงว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดกลุ่มคณะต่างปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 8

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดกลุ่มคณะต่างก็มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องปัญหาจำนวนชั้นของทรัพยากรสารสนเทศที่ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาืมได้ และระยะเวลาในการให้บริการน้อยเกินไป ระบบยืม-คืนหนังสืออัตโนมัติทำให้ไม่สามารถยืมหนังสือได้ เพื่อให้ทราบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดกลุ่มคณะใดที่มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศต่างกัน จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ ดังปรากฏในตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดกลุ่มคณะ เป็นรายคู่ที่พบความแตกต่าง

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ		กลุ่มคณะที่สังกัด		
		กลุ่มคณะที่ 2	กลุ่มคณะที่ 1	กลุ่มคณะที่ 3
1. จำนวนชั้นของทรัพยากรสารสนเทศ	\bar{x}	2.41	2.52	3.41
	กลุ่มคณะที่ 2	2.41	-	0.11
	กลุ่มคณะที่ 1	2.52	-	0.89*
	กลุ่มคณะที่ 3	3.41	-	-

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ		กลุ่มคณะที่สังกัด		
		กลุ่มคณะที่ 1	กลุ่มคณะที่ 2	กลุ่มคณะที่ 3
2. ระยะเวลาในการให้บริการน้อยเกินไป	\bar{x}	2.86	2.89	3.47
	กลุ่มคณะที่ 1	2.86	-	0.03
	กลุ่มคณะที่ 2	2.89	-	0.58*
	กลุ่มคณะที่ 3	3.47	-	-
3. ระบบยืม-คืนหนังสือขัดข้องบ่อย	\bar{x}	2.46	2.62	3.04
	กลุ่มคณะที่ 2	2.46	-	0.16
	กลุ่มคณะที่ 1	2.62	-	0.42
	กลุ่มคณะที่ 3	3.47	-	-

จากตารางที่ 4.26 แสดงว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีปัญหาจำนวนชิ้นของทรัพยากรสารสนเทศมากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 และกลุ่มคณะที่ 1

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีปัญหาระยะเวลาในการให้บริการน้อยเกินไปมากกว่ากลุ่มคณะที่ 1 และกลุ่มคณะที่ 2

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีปัญหาระบบยืม-คืนหนังสือขัดข้องบ่อยมากกว่ากลุ่มคณะที่ 2

6. ความต้องการบริการทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ปรากฏผลในตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 ความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ความต้องการบริการสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. บริการแจ้งรายชื่อหนังสือใหม่เฉพาะสาขาวิชาที่สำนักหอสมุดกลางจัดเข้ามาให้หัวหน้ากลุ่มเพื่อเวียนให้นักศึกษาทราบ	3.29	0.99	ปานกลาง
2. บริการจัดส่งรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์และศูนย์หนังสือให้ทาง E-mail เพื่อนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้คัดเลือก	3.16	1.05	ปานกลาง
3. บริการสำเนาข่าวสารบรรณารักษารในสาขาที่ศึกษาส่งให้ทาง E-mail เพื่อเผยแพร่ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ทราบ	3.48	1.09	ปานกลาง
4. บริการตอบคำถามและแจ้งผลการสืบค้นข้อมูลให้ทาง E-mail	3.46	1.14	ปานกลาง
5. บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชา	3.49	1.19	ปานกลาง
6. บริการให้คำปรึกษาในการเขียนบรรณานุกรม	3.34	1.10	ปานกลาง
รวม	3.37	0.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.27 แสดงว่าความต้องการบริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.37)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีความต้องการบริการสารสนเทศระดับปานกลางทั้งสิ้น สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม 3.40 ขึ้นไป ได้แก่ บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชา (ค่าเฉลี่ย 3.49) บริการสำเนาข่าวสารบรรณารักษารในสาขาที่ศึกษาส่งให้ทาง E-mail เพื่อเผยแพร่ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ทราบ (ค่าเฉลี่ย 3.48) และบริการตอบคำถามและแจ้งผลการสืบค้นข้อมูลให้ทาง E-mail (ค่าเฉลี่ย 3.46)

7. เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำแนกตามกลุ่มคณะ

ผลการเปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำแนกตามกลุ่มคณะ ปรากฏผลในตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำแนกตามกลุ่มคณะ

ความต้องการบริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1 บริการแจ้งรายชื่อหนังสือใหม่เฉพาะสาขาวิชาที่สำนักหอสมุดกลาง จัดเข้ามาให้หัวหน้ากลุ่มเพื่อเวียนให้นักศึกษาทราบ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.35	1.17	1.18
	ภายในกลุ่ม	178	176.78	0.99	
	รวม	180	179.13		
2 บริการจัดส่งรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์และศูนย์หนังสือให้ทาง E-mail เพื่อนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้คัดเลือก	ระหว่างกลุ่ม	2	0.88	0.44	0.39
	ภายในกลุ่ม	178	197.57	1.11	
	รวม	180	198.45		
3 บริการสำเนาข่าวสารบัญชีวารสารในสาขาของท่านส่งให้ทาง E-mail เพื่อเผยแพร่ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ทราบ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.06	0.53	0.44
	ภายในกลุ่ม	178	213.04	1.19	
	รวม	180	214.11		
4 บริการตอบคำถามและแจ้งผลการสืบค้นข้อมูลให้ทาง E-mail	ระหว่างกลุ่ม	2	1.94	0.97	0.73
	ภายในกลุ่ม	178	234.99	1.32	
	รวม	180	236.93		

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ความต้องการบริการสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5 บริการรวบรวมบรรณานุกรม เฉพาะสาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	2	5.32	2.66	1.87
	ภายในกลุ่ม	178	252.05	1.41	
	รวม	180	257.37		
6 บริการให้คำปรึกษาในการเขียน บรรณานุกรม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.52	0.76	0.61
	ภายในกลุ่ม	178	219.74	1.23	
	รวม	180	221.27		
รวมความต้องการบริการสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.80	0.40	0.51
	ภายในกลุ่ม	178	139.04	0.78	
	รวม	180	139.85		

$$F (.05 ; df 2 , 178) = 3.04$$

จากตารางที่ 4.28 แสดงว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีกลุ่มคณะต่างกันมีความต้องการบริการสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 9

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ไม่มีข้อใดมีความต้องการบริการสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ความต้องการบริการสารสนเทศ ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน คณะที่สังกัด

1.1.3 เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

1.1.4 เพื่อเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำแนกตามคณะที่สังกัด

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ทั้งหมดในสถาบัน

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยแบ่งออกเป็น 8 คณะ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร รวมทั้งสิ้นจำนวน 617 คน กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 137 คน และนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งหมดในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยแบ่งออกเป็น 5 คณะ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ รวมทั้งสิ้นจำนวน 823 คน กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 181 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม

แบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ตอนที่ 4 ความต้องการบริการสารสนเทศ

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลด้วยตนเองและของความร่วมมือจาก

เจ้าหน้าที่ประจำคณะและห้องสมุดต่างๆ ระหว่างวันที่ 10 พฤษภาคม 2547 ถึง 17 สิงหาคม 2547 เก็บรวบรวมทั้งสิ้นจำนวน 500 ฉบับ ได้รับคืนมาทั้งสิ้นจำนวน 333 ฉบับ ไม่สมบูรณ์ 15 ฉบับ คงเหลือฉบับที่สมบูรณ์สามารถนำไปประมวลผลได้ข้อมูลอาจารย์ จำนวน 137 ฉบับ และข้อมูลนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 181 ฉบับ จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนครบสมบูรณ์ทั้งหมด จำนวน 318 ฉบับ ได้แบบสอบถามสมบูรณ์ 318 ฉบับ มากกว่าจำนวนขั้นต่ำซึ่งได้กำหนดไว้ในสูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane)

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับวิเคราะห์สถิติทาง

สังคมศาสตร์ SPSS for Windows โดยวิธีวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบโดยสมมุติฐาน โดยใช้ F-test และทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์

1) สภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์

อาจารย์ส่วนใหญ่เข้าใช้บริการในสำนักหอสมุดกลางน้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง รองลงมาเข้าใช้บริการสัปดาห์ละ 2 ครั้ง วิธีการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการค้นหาจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ (โอแพก) รองลงมาใช้วิธีการเดินสำรวจจากชั้นหนังสือ อาจารย์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการค้นคว้าในการสอน การปฏิบัติงาน รองลงมาเพื่อผลิตเอกสารประกอบคำสอนและหนังสือตำรา เพื่อเขียนบทความวิชาการ อาจารย์ส่วนใหญ่เข้าใช้บริการสารสนเทศจากสำนักหอสมุดกลาง สจพ. กรุงเทพฯ รองลงมาใช้บริการจากห้องสมุดคณะที่ตนสังกัด

2) ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ใช้ทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในระดับมาก จำนวน 3 รายการ ได้แก่ หนังสือตำราในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน หนังสือตำราส่วนตัว หนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไปตามลำดับและมีการใช้ปานกลาง จำนวน 4 รายการ ได้แก่ รายงานการวิจัยของอาจารย์ ข้าราชการสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน วารสารวิเคราะห์วิจารณ์ เช่น มติชนสุดสัปดาห์ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เนชั่นสุดสัปดาห์

ส่วนทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์มีการใช้ในระดับน้อย ได้แก่ ฐานข้อมูล Science Direct ฐานข้อมูล ProQuest (Dissertation Abstracts Online) ฐานข้อมูล ซีดีรอม APPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY ฐานข้อมูล DAO (Dissertation Abstracts Ondise)

3) เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์ จำแนกตามกลุ่มคณะ ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศในเรื่องการใช้กฤตภาค IEEE/EE Electronic Library (IEL) , ProQuest (Dissertation Abstracts Online) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีรายละเอียด คือ อาจารย์

กลุ่มคณะที่ 1 (คณะวิศวกรรม คณะอุตสาหกรรมเกษตร) มีการใช้ IEEE/IEE Electronic Library (IEL) มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์) และกลุ่มคณะที่ 4 (วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม) อาจารย์กลุ่มคณะที่ 1 มีการใช้ ProQuest (Dissertation Abstracts Online) มากกว่ากลุ่มคณะที่ 4

4) *เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์* จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบก็ไม่พบความแตกต่างเช่นกัน

5) *ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์* ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ประสบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ที่ประสบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศในระดับปานกลางที่สำคัญมี 10 ข้อ ได้แก่ สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือตำราหลักเข้ามาให้บริการต่อเรื่องน้อยฉบับ (COPY) ทำให้ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้ รองลงมาหนังสือบนชั้นไม่เรียงตามลำดับเลขเรียกหนังสืออย่างถูกต้องทำให้ยากแก่การค้นหา วารสารวิชาการที่อาจารย์สอนมีจำนวนน้อยเรื่อง หนังสือในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีจำนวนน้อย หนังสือในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีสภาพเก่าชำรุด สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีจำนวนน้อย เครือข่ายของสถาบันมีความเร็วต่ำทำให้สืบค้นข้อมูลได้ช้า สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีเข้ามาล่าช้า เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย และเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลโอแพกมีจำนวนน้อย

6) *เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์* จำแนกตามกลุ่มคณะ ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกันมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่มีข้อใดมีปัญหาการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

7) *เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์* จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่มีข้อใดมีปัญหาการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

8) *ความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์* ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีความต้องการบริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีความต้องการบริการสารสนเทศในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ ได้แก่

บริการแจ้งรายชื่อหนังสือใหม่เฉพาะสาขาวิชาที่สำนักหอสมุดกลางจัดเข้ามาให้หัวหน้าภาควิชาเพื่อเวียนให้อาจารย์ทราบ บริการจัดส่งรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์และศูนย์หนังสือให้ทาง E-mail เพื่อให้อาจารย์คัดเลือก และบริการสำเนาหน้าสารบัญวารสารในสาขาของอาจารย์ส่งให้ทาง E-mail เพื่อเผยแพร่ให้อาจารย์ได้ทราบ

9) *เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์* จำแนกตามกลุ่มคณะ ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกันมีความต้องการบริการโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่มีข้อใดมีความต้องการบริการสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

10) *เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์* จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความต้องการบริการโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่มีข้อใดมีความต้องการบริการสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

1.3.2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

1) *สภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา* ส่วนใหญ่เข้าใช้บริการในสำนักหอสมุดกลางน้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง รองลงมาเข้าใช้บริการมากกว่าสัปดาห์ละ 3 ครั้ง วิธีการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีการค้นหาจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ (โอแพก) เดินสำรวจดูจากชั้นหนังสือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการค้นคว้าประกอบการเรียนรายวิชาตามหลักสูตร รองลงมาเพื่อทำวิทยานิพนธ์ และเพื่อทำรายงาน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้บริการสารสนเทศจากสำนักหอสมุดกลาง สจพ. กรุงเทพฯ ห้องสมุดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมศาสตร์ และห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์

2) *การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา* ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ใช้ทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ใช้ทรัพยากรสารสนเทศในระดับมาก จำนวน 3 รายการ ได้แก่ หนังสือตำราในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษา หนังสือตำราส่วนตัว วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ตามลำดับและ ทรัพยากรสารสนเทศที่มีการใช้ระดับปานกลาง จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ หนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป วิทยานิพนธ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีที่มีให้บริการในสำนัก

หอสมุดกลาง วิทยานิพนธ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง รายงานการวิจัยของอาจารย์ ชำราชการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่ศึกษา วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่ศึกษา ส่วนทรัพยากรสารสนเทศที่มีการใช้น้อยแต่สำนักหอสมุดกลางมีการจัดสรรมาให้บริการเป็นงบประมาณที่สูง ฐานข้อมูลซีดีรอมที่สำนักหอสมุดกลางจัดหาให้บริการ ได้แก่ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยของ TIAC

3) *เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา* จำแนกตามกลุ่มคณะ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกัน ใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 7

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกัน ใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศต่างกันดังนี้

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 1 (คณะวิศวกรรมศาสตร์) และกลุ่มคณะที่ 3 (วิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์) มีการใช้พจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษามากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม)

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 และกลุ่มคณะที่ 2 มีการใช้สารานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษามากกว่ากลุ่มคณะที่ 1

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 1 มีการใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่ศึกษามากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 และกลุ่มคณะที่ 3

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีการใช้กฤตภาค มากกว่ากลุ่มคณะที่ 1 และกลุ่มคณะที่ 2

4) *ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา* ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประสบปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ประสบปัญหาในการใช้บริการสารสนเทศในระดับมากมี 3 ข้อ ได้แก่ สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษามีเข้ามาล่าช้า หนังสือในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษามีจำนวนน้อย และสำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษามีจำนวนน้อย และประสบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศในระดับปานกลางที่มี 7 ข้อ ได้แก่ สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือตำราหลักเข้ามาให้บริการต่อชื่อเรื่องน้อยฉบับ (COPY) ทำให้ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้หนังสือในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษามีสภาพเก่า ชำรุด วารสารวิชาการในสาขาที่ศึกษามีจำนวนน้อยชื่อเรื่อง ระยะเวลาในการให้บริการน้อยเกินไป เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูล

อินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลโอแพกมีจำนวนน้อย และเครือข่ายของสถาบันมีความเร็วต่ำทำให้สืบค้นข้อมูลได้ช้า

5) *เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา* จำแนกตามกลุ่มคณะ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกัน มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 8

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 (วิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์) มีปัญหาจำนวนมีขึ้นของทรัพยากรสารสนเทศที่ให้ยืมได้ มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) และกลุ่มคณะที่ 1 (คณะวิศวกรรมศาสตร์)

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีปัญหาระยะเวลาในการให้บริการน้อยเกินไป มากกว่ากลุ่มคณะที่ 1 และกลุ่มคณะที่ 2

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 3 มีปัญหาปัญหาาระบบยืม-คืนหนังสือขัดข้องบ่อยทำให้ไม่สามารถยืมหนังสือได้มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2

6) *ความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา* ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีความต้องการบริการสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความต้องการบริการสารสนเทศในระดับปานกลางได้แก่ บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชา บริการสำเนาหน้าสารบัญวารสารในสาขาของนักศึกษาศึกษาส่งให้ทาง E-mail เพื่อเผยแพร่ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ทราบ บริการตอบคำถามและแจ้งผลการสืบค้นข้อมูลให้ทาง E-mail

7) *เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา* จำแนกตามกลุ่มคณะ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีกลุ่มคณะต่างกันมีความต้องการบริการสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 9

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ไม่มีข้อใดมีความต้องการบริการสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน

2. อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่สำคัญควรนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 สภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์

2.1.1 ความถี่ในการเข้าใช้บริการในสำนักหอสมุดกลาง ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่เข้าใช้น้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ซึ่งตัวเลขความถี่นั้นเป็นค่าที่ค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าอาจารย์มีสิทธิในการยืมทรัพยากรสารสนเทศ 15 รายการได้นานถึง 1 ภาคการศึกษา จึงไม่จำเป็นต้องมาห้องสมุดอยู่บ่อยครั้ง อีกทั้งอาจารย์ยังสามารถใช้เครื่องพีซีที่คณะเพื่อสืบค้นข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้โดยไม่ต้องมาสืบค้นที่ห้องสมุด ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ พะมณี (2535) ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ” ผลการวิจัยที่พบ อาจารย์มาใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

2.1.2 วัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้นคว้าในการสอน การปฏิบัติงาน เป็นอันดับแรก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าอาจารย์มีภาระหน้าที่หลักที่ต้องสอนดังนั้นอาจารย์จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะค้นคว้าข้อมูลจากทรัพยากรสารสนเทศต่างๆมาประกอบการสอน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี เสียงไทย (2534) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ใช้สารนิเทศเพื่อการสอนมากที่สุด และงานวิจัยของระเบียบ สุภวีรี (2538) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร” ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ใช้สารนิเทศเพื่อการสอนมากที่สุด

วัตถุประสงค์อันดับที่สองอาจารย์ใช้เพื่อผลิตเอกสารประกอบคำสอนและหนังสือตำรา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าอาจารย์นอกจากจะมีภาระหน้าที่สอนเป็นหลักแล้วอาจารย์จะต้องมีหน้าที่ผลิตเอกสารประกอบคำสอนหรือหนังสือตำราในสาขาวิชาที่ตนเองสอน เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้และการสร้างสรรค์ผลงานให้สอดคล้องกับหลักสูตร อีกทั้งการผลิตเอกสารประกอบคำสอนและหนังสือตำรานั้นอาจารย์สามารถนำมาประกอบการขอผลงานทางวิชาการของอาจารย์ (สุนันต์ ชัย สุทธิวัฒนานนท์ 2548, 5 เมษายน) โดยทางสถาบันได้มีโรงพิมพ์เพื่อจัดการพิมพ์เอกสารและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรของสถาบัน จากสถิติการพิมพ์ผลิต

ในช่วงระยะเวลาปี 2543 – 2547 ที่ผ่านมามีการผลิตเอกสารประกอบคำสอนมาแล้วจำนวน 63 เล่ม มีลักษณะเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องในวิชาที่อาจารย์สอน ประกอบด้วยแผนการสอน หัวข้อคำบรรยาย มีเนื้อหาคำสอนที่มีความสมบูรณ์โดยเอกสารจะพิมพ์เป็น โรเนียวและจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มประกอบคำสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ พะมณี (2535) “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ” ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์และเอกสารเพื่อผลิตเอกสารประกอบการสอน

วัตถุประสงค์อันดับที่สามอาจารย์ใช้เพื่อเขียนบทความวิชาการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าอาจารย์นอกจากจะมีหน้าที่ต้องสอนแล้วยังจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถคิดค้นทดลองสิ่งใหม่เพื่อเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ให้ก้าวหน้าต่อไป งานเขียนที่เกี่ยวกับกิจกรรมวิชาการทางวิชาชีพเฉพาะของแต่ละคณะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางเอกสาร ทางการสำรวจทางการประดิษฐ์ ทางการทดลอง ทางการวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งกิจกรรมอื่นๆที่นำไปให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ (จิตติมา จันทเวช 2548, 5 เมษายน) ซึ่งสถิติในการเขียนบทความของอาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือลงวารสารวิชาการต่างๆในปี 2539 – ปี 2547 พบว่ามีการเขียนบทความวิชาการจำนวน 179 บทความ อีกทั้งสถาบันได้ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเขียนบทความวิชาการต่างๆ ซึ่งเป็นผลงานทางวิชาการที่สามารถเผยแพร่ให้คนทั่วไปได้ด้วย

2.1.3 แหล่งบริการสารสนเทศในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ทั้งที่เป็นสำนักหอสมุดกลางและห้องสมุดคณะ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เข้าใช้บริการสารสนเทศจากสำนักหอสมุดกลางในระดับมาก ส่วนห้องสมุดอื่นเป็นระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องจากสำนักหอสมุดกลางได้ก่อตั้งมาเป็นเวลานานทำให้มีจำนวนทรัพยากรสารสนเทศเป็นจำนวนมากและศูนย์รวมของสารสนเทศในสาขาวิชาต่างๆกว่าห้องสมุดคณะอื่น อีกทั้งสำนักหอสมุดกลางได้ตั้งอยู่ ณ ตำแหน่งที่เป็นศูนย์กลางของสถาบัน รวมทั้งมีบริการต่างๆที่ห้องสมุดคณะไม่มีให้บริการ เช่น บริการสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ บริการยืมระหว่างห้องสมุด

2.1.4 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ใช้ทรัพยากรสารสนเทศลำดับสูงสุด คือ หนังสือตำราในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน ซึ่งเป็นเช่นนี้ย่อมเป็นไปตามธรรมชาติของการใช้เพราะว่าอาจารย์ที่สอนสาขาวิชาใด ย่อมต้องใช้ทรัพยากรสารสนเทศสาขาวิชานั้นประกอบ ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของมาลี เสียงไทย (2534) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” ผลการวิจัยพบว่าคณาจารย์ใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาเฉพาะสาขาวิชาที่สุด

ทรัพยากรสารสนเทศลำดับถัดไปที่อาจารย์ใช้ คือ หนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากว่านอกจากอาจารย์จะใช้หนังสือตำราในสาขาวิชาที่อาจารย์สอนแล้ว อาจารย์ยังต้องการค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องทั่วไป เพื่อมาสนับสนุนการสอนในวิชาต่างๆ อีกทั้งเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในด้านต่างๆ และเป็นการคลายเครียดจากการสอนและการปฏิบัติงาน อีกทั้งหนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไปมีผู้แต่งออกมาเป็นจำนวนมากในเล่มเดียวกัน สามารถเลือกอ่านได้อย่างกว้างขวาง มีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยโดยการพิมพ์ใหม่ออกมาเป็นระยะๆ ทำให้อาจารย์สามารถได้รับสารสนเทศที่หลากหลายและทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

ทรัพยากรสารสนเทศลำดับถัดไปที่อาจารย์ใช้ คือ วารสารวิชาการ ภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าอาจารย์จะต้องเป็นผู้ติดตามความเคลื่อนไหวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่อาจารย์สอน อีกทั้งวารสารนั้นเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่ทันสมัย รวดเร็วกว่าสื่อพิมพ์ประเภทอื่น อีกทั้งสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมักจะมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลอยู่ตลอดเวลาและรวดเร็วมาก ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ นั้นมักจะเผยแพร่ในรูปแบบบทความวารสารภาษาต่างประเทศ ดังนั้นจึงเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์ต้องการใช้ ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ มาลี เสียงไทย (2534) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารสนเทศของคณาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ใช้หนังสือวิชาการรายงานวิจัยและวารสารวารสารนิเทศที่เนื้อหาเฉพาะสาขาวิชามากที่สุด

ส่วนทรัพยากรสารสนเทศที่มีการใช้น้อยแต่สำนักหอสมุดกลางได้มีการจัดสรรหาให้บริการเป็นงบประมาณสูง ฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาบอกรับให้กับมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้แก่ ฐานข้อมูล Science Direct ฐานข้อมูล ProQuest (Dissertation Abstracts Online) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดหามาให้นั้นอาจารย์สามารถสืบค้นข้อมูลได้จากคณะที่ตนเองสังกัดโดยไม่จำเป็นต้องมาสืบค้นที่สำนักหอสมุดเพียงแห่งเดียว ส่วนฐานข้อมูลซีดีรอมที่สำนักหอสมุดกลางจัดหาให้บริการ ได้แก่ ฐานข้อมูล COMPUTER SELECT ฐานข้อมูล APPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY ฐานข้อมูล DAO (Dissertation Abstracts Ondisc) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าฐานข้อมูลซีดีรอมส่วนใหญ่จะเป็นฐานข้อมูลของปีเก่าๆ ทำให้อาจารย์ไม่นิยมสืบค้นหาข้อมูลและ อีกทั้งฐานข้อมูลซีดีรอมบางฐานข้อมูลได้จัดทำในรูปแบบฐานข้อมูลออนไลน์ทำให้อาจารย์ใช้ฐานข้อมูลซีดีรอมน้อย

2.1.5 การเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามกลุ่มคณะและประสบการณ์การทำงาน พบว่าโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้แสดงว่าอาจารย์แต่ละ

กลุ่มคณะและประสบการณ์การทำงาน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศไม่แตกต่างกัน แต่พบความแตกต่างการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเป็นรายย่อยในด้านกลุ่มคณะพบว่าอาจารย์กลุ่มคณะที่ 1 (คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะอุตสาหกรรม) มีการใช้ฐานข้อมูล IEEE/IEE มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์) และกลุ่มคณะที่ 4 (คณะวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรมเกษตร) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าฐานข้อมูล IEEE/IEE เป็นฐานข้อมูลที่เน้นทางด้านวิศวกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงทำให้อาจารย์กลุ่มคณะที่ 1 ซึ่งครอบคลุมคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะอุตสาหกรรมเกษตร มีการใช้ฐานข้อมูล IEEE/IEE มากกว่ากลุ่มคณะอื่น

2.2 ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ประสบปัญหาในการใช้บริการสารสนเทศสูงสุดประการแรก คือ สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือตำราหลักเข้ามาให้บริการต่อซื้อเรื่องน้อยฉบับ (COPY) ทำให้ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าสำนักหอสมุดกลางจะต้องจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศให้กับห้องสมุดคณะต่างๆ อีกทั้งทรัพยากรสารสนเทศมีราคาเพิ่มขึ้นทุกปีทำให้ไม่สามารถจัดสรรทรัพยากรได้มากเพียงพอกับจำนวนผู้ใช้บริการ (กรองทิพย์ อังกูรสุรารักษ์ 2548, 5 เมษายน) ซึ่งสำนักหอสมุดได้มีนโยบายจัดสรรทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายซื้อเรื่อง จึงทำให้คิดว่าจำนวนหนังสือที่มีให้บริการนั้นน้อยฉบับเกินไป ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากได้มีการจัดสรรการซื้อให้กับสำนักหอสมุดกลางและห้องสมุดคณะ โดยจะต้องพิจารณาด้านเนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศและห้องสมุดที่จัดให้บริการเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี เสียงไทย (2534) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” ผลการวิจัยพบว่า จำนวนสารสนเทศไม่เพียงพอ และงานวิจัยของ ดวงจันทร์ พยัคพันธ์ (2539) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้สารนิเทศของคณาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” ผลการวิจัยพบว่าสารสนเทศมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ

ปัญหาที่อาจารย์ประสบลำดับถัดไป คือ หนังสือบนชั้นไม่เรียงตามลำดับเลขเรียกหนังสืออย่างถูกต้องทำให้ยากแก่การค้นหา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่ามีจำนวนการยืมคืนทรัพยากรสารสนเทศทุกวันเป็นจำนวนมาก ประกอบกับเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ขึ้นชั้นหนังสือมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถการจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งมีผู้ใช้จำนวนมากที่มักจะหาหนังสือเป็นจำนวนมากๆ และไม่เก็บหนังสือให้เป็นหมวดหมู่ตามเดิมให้เรียบร้อย ดังนั้นบรรณารักษ์จึงควรจะต้องจัดโต๊ะพักหนังสือเมื่อผู้ใช้ไม่ต้องการหนังสือที่ค้นหาแล้วให้นำมาวางไว้ที่โต๊ะพักหนังสือ ซึ่งได้กำหนดหมวดหมู่ของหนังสือแต่ละประเภทเพื่อให้ผู้ใช้ได้วางหนังสือเพื่อ

สะดวกแก่เจ้าหน้าที่ในการจัดเรียงหนังสือต่อไป อีกทั้งบรรณารักษ์ควรที่จะตรวจสอบความถูกต้องของการเรียงหนังสือบนชั้นอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลำพิ่ง พวงบางโพ (2537) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเอกชน” ผลการวิจัยพบว่าระบบการจัดเก็บทรัพยากรห้องสมุดไม่มีประสิทธิภาพพอทำให้ยากแก่การค้นหา

ปัญหาที่อาจารย์ประสบลำดับถัดไป คือ หนังสือสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมีสภาพเก่า ชำรุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากไม่ได้มีผู้ใช้หนังสือสาขาวิชาที่อาจารย์สอนจำนวนมาก การสถิติการยืมหนังสือในรอบปีที่ผ่านมาพบว่าหนังสือที่อยู่ในสภาพที่ชำรุดนั้นมีความถี่ในการยืม 18-22 ครั้ง ประกอบกับจำนวนทรัพยากรสารสนเทศมีจำนวนจำกัด จึงทำให้มีการใช้อย่างต่อเนื่องและไม่มีการซ่อมบำรุงรักษาสภาพเพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ จึงทำให้หนังสืออาจชำรุดเสียหายได้ ดังนั้นบรรณารักษ์จะต้องคอยตรวจสอบหนังสือที่มีสภาพชำรุดมาซ่อมอยู่ตลอดเวลาเมื่อพบเห็นเพื่อเป็นการยืดอายุสภาพหนังสือให้สามารถใช้ได้ต่อไป และถ้าหากหนังสือนั้นเก่าและชำรุดไม่สามารถซ่อมให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้แล้วบรรณารักษ์ก็ควรที่จะทำเรื่องของจำหน่ายหนังสือนั้นออกจากห้องสมุดตามระเบียบของงานสารบรรณ เพื่อจัดซื้อหนังสือสาขาวิชาที่อาจารย์สอนใหม่และทันสมัยต่อไป

2.2.1 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามกลุ่มคณะและประสบการณ์การทำงาน พบว่าโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้แสดงว่าอาจารย์แต่ละกลุ่มคณะและประสบการณ์การทำงาน มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

2.3 ความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีความต้องการบริการสารสนเทศอันดับสูงสุด คือ บริการแจ้งรายชื่อหนังสือใหม่เฉพาะสาขาวิชาที่สำนักหอสมุดกลางจัดเข้ามาให้เพื่อเวียนให้ทราบ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์ต้องการทราบและติดตามสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชาที่อาจารย์สอนและเป็นการแนะนำหนังสือใหม่เฉพาะสาขาวิชาที่อาจารย์สอนว่ามีรายการใดบ้างเพื่อใช้ในการประกอบการสอนของอาจารย์ อีกทั้งยังเป็นบริการที่อาจารย์ได้ใช้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการและทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

ความต้องการของอาจารย์อันดับถัดไป คือ บริการจัดส่งรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์และศูนย์หนังสือให้ทาง E-mail ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแต่ก่อนการจัดซื้อหนังสือของสำนักหอสมุดกลางได้สำรวจความต้องการของอาจารย์โดยการจัดตั้งอาจารย์เป็นคณะกรรมการในการพิจารณาการคัดเลือกหนังสือ แต่อาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการหัวหน้าภาควิชาคัดเลือกหนังสือนั้นเป็นเพียงบางส่วนของอาจารย์ทั้งหมด ซึ่งทำให้ไม่สามารถที่จะเป็นข้อมูลใน

การพิจารณาได้ทั้งหมด ดังนั้นจึงควรเปิดโอกาสให้อาจารย์ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งที่ได้เสนอแนะหนังสือที่ตนเองต้องการ เพื่อให้ได้ทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของอาจารย์

ความต้องการของอาจารย์อันดับถัดไป คือ บริการสำเนาข่าวสารวารสารในสาขาวิชาให้ทาง E-mail ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข่าวสารเป็นสิ่งสำคัญในการติดตามข่าวสาร แต่อาจารย์ไม่มีเวลาไปห้องสมุด อีกทั้งเป็นบริการที่เข้าถึงตัวของผู้ใช้บริการเพื่อให้อาจารย์สามารถติดตามข่าวสารที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา และตรงกับสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมากที่สุด เพื่อเป็นการเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศที่สำนักหอสมุดกลางจัดให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ อีกทั้งวิธีการส่งสำเนาข่าวสารวารสารในสาขาวิชาให้ทางอีเมล นั้นสามารถทำได้สะดวก รวดเร็ว

2.3.1 การเปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์จำแนกตามกลุ่มคณะและประสบการณ์การทำงาน พบว่าโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากว่าตัวแปรไม่ส่งผลต่อความต้องการบริการสารสนเทศ

2.4 สภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

2.4.1 ความถี่ในการเข้าใช้บริการในสำนักหอสมุดกลาง ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้บริการสำนักหอสมุดกลางน้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง รองลงมาเข้าใช้มากกว่าสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาบางกลุ่มมีการทำงานประจำจึงไม่ค่อยมีความเวลาเข้าใช้ห้องสมุด แต่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาบางกลุ่มมักจะเข้าใช้ห้องสมุดมากกว่าเนื่องจากว่านักศึกษาจะมาค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์จึงทำให้มีการเข้าใช้บ่อยครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี ทรงพัฒนา (2537) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อการศึกษาและการทำงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา” ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาเข้าใช้มากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ และงานวิจัยของ อมรรัตน์ เชาวลิต (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตต่อระบบการจัดบริการสารสนเทศของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกริก” ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาเข้าใช้ 3 ครั้งต่อสัปดาห์

2.4.2 วัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้นคว้า ประกอบการเรียนรายวิชาตามหลักสูตรเป็นอันดับแรก ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่านักศึกษามีหน้าที่ศึกษาเพื่อให้สำเร็จการศึกษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่างๆค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อประกอบการเรียนรายวิชาตามหลักสูตรที่ได้ศึกษา ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของอุไรวรรณ พะมณี (2535) ศึกษาเรื่อง “ความพึง

พอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการใช้ บริการห้องสมุดของคณะ” ผลการวิจัยพบนิสิตใช้เพื่อประกอบการเรียน

วัตถุประสงค์อันดับถัดไปที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้เพื่อการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้เนื่องจากว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจะเรียนรายวิชาต่างแล้ว นักศึกษายังต้องทำ วิทยานิพนธ์เพื่อให้สำเร็จตามหลักสูตร ดังนั้นศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องเป็นผู้แสวงหาข้อมูล อยู่เสมอเพื่อนำความรู้ทางวิชาการต่างๆมาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัย ของอรุณี ทรงพัฒนา (2537) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร เพื่อการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเข้าใช้เพื่อการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์มากที่สุด

วัตถุประสงค์อันดับถัดไปที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้เพื่อทำรายงาน ทั้งนี้ เนื่องจากว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานั้นต้องทำกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญของการเรียนคือการทำ รายงาน ซึ่งอาจารย์ผู้สอนจะให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ทั้งนี้เนื่องจากว่านักศึกษาเป็นศูนย์กลาง ความรู้นั้นจะต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากทรัพยากรสารสนเทศต่างๆที่น่าสนใจมาประยุกต์กับสิ่งที่ ได้ศึกษาเพื่อให้ได้เข้าใจในบทเรียนต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ พะมณี (2535) ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ” ผลการวิจัยพบว่านิสิตใช้เพื่อทำรายงาน ประกอบการเรียน งานวิจัยของลำพึง พ่วงบางโพ (2537) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้ สารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมหาวิทาลัยเอกชน” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศเพื่อการทำรายงาน และงานวิจัยของอมรรัตน์ เชาวลิต (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตต่อระบบการจัดบริการสารนิเทศของ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกริก” ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเข้าใช้เพื่ออ่าน หนังสือ เพื่อหาข้อมูลประกอบการเขียนรายงาน

2.4.3 แหล่งบริการสารสนเทศในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ทั้งที่เป็นสำนักหอสมุดกลางและห้องสมุดคณะ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้บริการสารสนเทศจากสำนักหอสมุดกลาง มากสุดรองลงมา คือ ห้องสมุดคณะ วิศวกรรมศาสตร์ และห้องสมุดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าสำนัก หอสมุดกลางเป็นศูนย์รวมของสารสนเทศในสาขาวิชาต่างๆ รวมทั้งมีบริการต่างๆที่ห้องสมุดคณะ ไม่มีให้บริการ เช่น บริการสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ บริการยืมระหว่างห้องสมุด โดยเฉพาะทรัพยากร สารสนเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งส่วนมากจะจัดให้บริการที่สำนักหอสมุดกลางเป็นหลักและที่ ห้องสมุดคณะบ้างตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และที่ตั้งสำนักหอสมุดกลางอยู่ใจกลางของสถาบันทำ

ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสามารถมาใช้บริการได้อย่างสะดวก พร้อมกับทรัพยากรสารสนเทศและบริการต่างๆที่ตนเองต้องการอย่างครบถ้วน และเข้าใช้ห้องสมุดคณะที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้สังกัดซึ่งส่วนมากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจะสังกัดคณะวิศวกรรมศาสตร์และครุศาสตร์อุตสาหกรรม

2.4.4 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้มากที่สุดคือหนังสือตำราในสาขาวิชาที่นักศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากว่าหนังสือตำราทางวิชาการมีทฤษฎีที่ใช้เป็นหลักในการเรียน ได้อย่างน่าเชื่อถือ อีกทั้งยังมีสารสนเทศที่ตรงกับวิชาเรียน โดยเฉพาะที่ได้เรียบเรียง ครบถ้วน สมบูรณ์ ทันสมัย ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการศึกษาของนักศึกษาจึงทำให้มีการใช้มากที่สุด อีกทั้งอาจารย์ผู้สอนได้แนะนำให้ นักศึกษาใช้หนังสือตำราที่อาจารย์ผู้สอนได้เขียนเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนวิชา ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ สุรณี ปีตะเสน (2535) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารสนเทศของ นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร” ผลการวิจัยพบว่านักศึกษายืมเอกสารประกอบคำบรรยาย และหนังสือตำรา งานวิจัยของอมรรัตน์ เชาวลิต (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของ นักศึกษาระดับมหาบัณฑิตต่อระบบการจัดบริการสารสนเทศของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกริก” ผลการวิจัยพบว่านักศึกษายืมหนังสือตำรามากที่สุด และงานวิจัยของอมรรัตน์ เชาวลิต (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตต่อระบบการจัดบริการสารสนเทศของ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกริก” ผลการวิจัยพบว่านักศึกษายืมตำราและเอกสารประกอบคำสอน

ทรัพยากรสารสนเทศลำดับถัดไปที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้ คือ หนังสือ ตำราส่วนตัว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ทำงานจึงไม่ค่อยมีเวลาเข้ามายืมหนังสือที่ห้องสมุด เพื่อความสะดวกในการใช้นักศึกษาจึงซื้อหนังสือตำราที่ตนเองสนใจมาเก็บไว้ใช้เป็นส่วนตัว ทั้งนี้ยังสามารถใช้เป็นประโยชน์ต่อการทำงานได้อีกในอนาคต อีกทั้งหนังสือตำราส่วนตัวสามารถจดหรือบันทึกต่างๆลงในหนังสือตำราส่วนตัวได้ และเพื่อความสะดวกในการใช้ของนักศึกษาไม่ต้องรอมือต่อเมื่อหนังสือเล่มนั้นมีผู้ใช้ต้องการยืมเป็นจำนวนมาก

ทรัพยากรสารสนเทศลำดับถัดไปที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้ คือ วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจะสำเร็จการศึกษาได้นั้นจะต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งวิทยานิพนธ์ของ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีความสำคัญต่อ นักศึกษาอย่างมาก เนื่องจากว่านักศึกษาจะต้องศึกษาวรรณกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อมาสนับสนุนกับวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา อีกทั้งวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระ นครเหนือ นั้นมักจะมีเรื่องที่น่าสนใจอยู่จำนวนมาก เพื่อเป็นแนวทางให้กับนักศึกษาในศึกษา

ข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ อีกทั้งยังเป็นแหล่งชี้แนะแหล่งสารสนเทศเพราะมีบรรณานุกรมในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักศึกษาสามารถตามสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างครบถ้วน

ส่วนทรัพยากรสารสนเทศที่มีการใช้น้อยแต่สำนักหอสมุดกลางได้มีการจัดสรรหาให้บริการเป็นงบประมาณสูง ฐานข้อมูลซีดีรอมวิทยานิพนธ์ไทย ทั้งนี้เนื่องจากว่าฐานข้อมูลที่ทางสำนักหอสมุดกลางจัดหาให้บริการนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นฐานข้อมูลทางด้านสังคมศาสตร์ ซึ่งเนื้อหาของฐานข้อมูลไม่ตรงตามสาขาที่นักศึกษาต้องการ ทำให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาไม่นิยมสืบค้นหาข้อมูลและอีกทั้งฐาน ข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยได้จัดทำในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งสะดวกกับการค้นหามากกว่ารูปแบบฐานข้อมูลซีดีรอม

2.4.5 การเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับ

บัณฑิตศึกษา จำแนกตามกลุ่มคณะมีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกันมีการใช้พจนานุกรมแตกต่างกัน คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 1 (คณะวิศวกรรม) และกลุ่มคณะที่ 3 (คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์) มีการใช้พจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชา มากกว่านักศึกษากลุ่มคณะที่ 2 (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) ทั้งนี้เนื่องจากว่าพจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชาส่วนใหญ่จะเป็นทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ดังนั้นนักศึกษากลุ่มคณะที่ 1 และกลุ่มคณะที่ 3 จึงใช้พจนานุกรมมาก

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกันมีการใช้วารสารภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาแตกต่างกัน คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มคณะที่ 1 (คณะวิศวกรรม) มีการใช้มากกว่ากลุ่มคณะที่ 2 (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) และกลุ่มคณะที่ 3 (คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์) ทั้งนี้เนื่องจากว่านักศึกษากลุ่มคณะที่ 1 ครอบคลุมคณะวิศวกรรม โดยสารสนเทศทางด้านวิศวกรรมมักจะเป็นข้อมูลที่ทันสมัย ซึ่งส่วนใหญ่จะมีในวารสารภาษาต่างประเทศ จึงมีความต้องการมากกว่านักศึกษากลุ่มอื่น

2.5 ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประสบสูงสุดประการแรก คือ สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษามีเข้ามาล่าช้า ทั้งนี้เนื่องจากการจัดเตรียมทรัพยากรให้บริการนั้นมีกระบวนการจัดทำหลายขั้นตอนทำให้ล่าช้า ทั้งด้านการพิจารณาการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศ ขั้นตอนการจัดซื้อ กระบวนการจัดเตรียมทรัพยากรออกให้บริการ ซึ่งทำให้หนังสือใหม่ออกมาล่าช้า และทำให้นักศึกษาไม่ได้รับสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ทันสมัยตามที่ตนเอง

ต้องการ ดังนั้นสำนักหอสมุดจึงควรจะทำการศึกษาความต้องการและควรที่จะรีบดำเนินการจัดซื้อสารสนเทศให้ทันเปิดภาคการศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาสามารถใช้สารสนเทศที่ทันสมัยและตรงกับความต้องการมากที่สุด ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ ดวงใจ ศิริประเสริฐสิน (2545) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้สารสนเทศเพื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” ผลการวิจัยพบว่า สารสนเทศมีกำหนดออกให้บริการไม่ทันความต้องการใช้

ปัญหาที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประสบลำดับถัดไป คือ หนังสือหนังสือในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษามีจำนวนน้อย ทั้งนี้เนื่องจากสำนักหอสมุดกลางได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศจำนวนจำกัด จึงทำให้ไม่สามารถจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการใช้ของผู้ใช้บริการได้ ซึ่งปัญหานี้ห้องสมุดเกือบทุกแห่งก็ประสบปัญหานี้เช่นเดียวกัน ดังนั้นสำนักหอสมุดกลางจึงควรมีร่วมมือระหว่างห้องสมุดเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างแท้จริง เพื่อให้ได้มีการใช้ทรัพยากรสารได้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด โดยมีการยืมระหว่างห้องสมุดภายในสถาบัน เพื่อให้เป็นการกระจายสารสนเทศไปยังผู้ที่ต้องการใช้ได้อย่างทั่วถึงโดยไม่จำกัดคณะที่สังกัด ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของลำพิ่ง พ่วงบางโพ (2537) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเอกชน” ผลการวิจัยพบว่าสารนิเทศในสาขาที่ต้องการมีไม่เพียงพอ

2.5.1 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับ

บัณฑิตศึกษาจำแนกตามกลุ่มคณะ พบว่าโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากว่าตัวแปรไม่ส่งผลต่อปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ

2.6 ความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ผลการวิจัย

พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องการเป็นอันดับสูงสุด คือ การบริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชา ทั้งนี้เนื่องจากว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องการแหล่งข้อมูลเพื่อช่วยในการค้นคว้าที่ต้องการ ดังนั้นบริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชาจึงเป็นแนวทางให้นักศึกษาได้ค้นคว้าสารสนเทศที่ตนเองต้องการได้เฉพาะและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ พะมณี (2535) ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ” ผลการวิจัยพบว่า นิสิตต้องการบริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง

ความต้องการของอาจารย์อันดับที่สอง คือ บริการตอบคำถามและแจ้งผลการสืบค้นข้อมูลให้ทาง E-mail ทั้งนี้เนื่องจากว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องการข้อมูลต่างๆแต่ไม่มีเวลาหรือไม่มีความสามารถในการค้นหาข้อมูลที่ตนเองต้องการได้อย่างลึกซึ้ง จึงต้องการบริการที่ช่วยอำนวยความสะดวกและได้ข้อมูลที่ต้องการอย่างครบถ้วน เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้มีการใช้

ทรัพยากรสารสนเทศที่สำนักหอสมุดกลางได้มีการจัดให้บริการได้เกิดประโยชน์สูงสุดและตรงกับความต้องการของผู้ใช้

2.6.1 การเปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามกลุ่มคณะ พบว่าโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากว่าตัวแปรไม่ส่งผลต่อความต้องการบริการสารสนเทศ

3. ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้มีดังนี้

3.1 จากผลการวิจัยพบว่า การค้นหาสารสนเทศส่วนใหญ่ใช้วิธีการเดินสำรวจจากชั้นหนังสือ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ใช้ไม่มีความรู้ความเข้าใจ ในการใช้โอแพกซึ่งเป็นเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดกลาง บรรณารักษ์ควรจัดฝึกอบรมชี้แจงการใช้เครื่องมือในการสืบค้นดังกล่าว การสอนวิชาการใช้ห้องสมุดจะทำให้นักศึกษาเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของห้องสมุด เสริมสร้างความรู้และทักษะในการใช้ห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักวิธีการค้นหาข้อมูลได้อย่างมีหลักเกณฑ์ ถูกต้อง และสะดวกรวดเร็ว ซึ่งการปฐมนิเทศและการแนะนำการใช้ห้องสมุดอย่างไม่เป็นทางการไม่สามารถช่วยให้นักศึกษาเกิดทักษะในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างเพียงพอ ดังนั้นการสอนวิชาการใช้ห้องสมุดจึงนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นทางสำนักหอสมุดกลางจึงควรเสนอแนะให้ทุกคณะเพิ่มวิชาการใช้ห้องสมุดในหลักสูตรการศึกษา

3.2 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า อาจารย์และนักศึกษาประสบปัญหาในเรื่องจำนวนทรัพยากรสารสนเทศไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้ จำนวนสารสนเทศที่ให้บริการต่อชื่อเรื่องน้อยฉบับ หนังสือในสาขาวิชามีจำนวนน้อย ซึ่งปัญหานี้ห้องสมุดเกือบทุกแห่งก็ประสบปัญหานี้เช่นเดียวกัน ดังนั้นสำนักหอสมุดกลางจึงควรจะมีความร่วมมือระหว่างห้องสมุดเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างแท้จริง และการทำสำเนาทรัพยากรสารสนเทศที่มีผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมากเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการ ในเรื่องหนังสืออยู่ในสภาพเก่า ชำรุดนั้นควรจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัยเข้ามาไว้ให้บริการ และเพิ่มจำนวนของสารสนเทศให้มีสัดส่วนเพียงพอกับจำนวนผู้ใช้ และลดจำนวนหนังสือที่ล้าสมัยหรือเก่าโดยการจำหน่ายออก เพื่อจัดซื้อหนังสือที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้เพิ่มขึ้น และกรณีที่หนังสือบนชั้นไม่เรียงตามเลขเรียกหนังสือสำนักหอสมุดกลางควรให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบอ่านชั้นหนังสือ และตรวจสอบการเรียงหนังสือบนชั้นอยู่เสมอ

3.3 จากผลการวิจัยพบว่าทรัพยากรสารสนเทศทั้งที่เป็นฐานข้อมูลออนไลน์และฐานข้อมูลซึ่งเป็นแหล่งสารสนเทศที่ขนาดใหญ่และทันสมัยที่สุดมีใช้น้อย ซึ่งสำนักหอสมุดกลางมีการจัดสรรมาให้บริการ โดยใช้งบประมาณสูงแต่มีใช้น้อยควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และจัดหาฐานข้อมูลซีดีรอมที่ให้ข้อมูลทันสมัยครอบคลุมทุกแขนงวิชาที่เปิดสอนในสถาบัน อีกทั้งขอความร่วมมืออาจารย์ผู้สอนมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากฐานข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการใช้ฐานข้อมูล ซึ่งเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าให้มากที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ มุลทวี (2538) “การใช้สารนิเทศของอาจารย์สถาบันราชภัฏ” วิทยานิพนธ์ปริญญา
อักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กรองทิพย์ อังกูรสุรารักษ์ (2548, 5 เมษายน) บรรณารักษ์ ฝ่ายวิเคราะห์และพัฒนา สัมภาษณ์โดย
ไพลิน จิตเจริญสมุทร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- กานต์รวี โกมลดิษฐ์ (2544) “ความพึงพอใจในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา คณะวิศวกรรม
ศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง” วิทยานิพนธ์
ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ขนิษฐา พละการ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการสารสนเทศและปัญหาของผู้ใช้บริการใน
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา
- จารุพร พงศ์ศรีวิวัฒน์ และประภาวดี สืบสนธิ์ (2534) "การพัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์"
วิทยบริการ 13 (พฤศจิกายน) : 11-25
- จิตติมา จันทเวช (2548, 5 เมษายน) เจ้าหน้าที่งานส่งเสริมการวิจัย สัมภาษณ์โดย
ไพลิน จิตเจริญสมุทร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- ชุตติมา ตัจจามันท์ (2530) สารนิเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นนทบุรี สาขาวิชาศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- คนัยศักดิ์ โกวิทวิบูล (2543) “ความต้องการและลักษณะการใช้สารนิเทศของนักศึกษาใน
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ดวงจันทร์ พัยคพันธ์ (2539) “การใช้สารนิเทศของคณาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- ดวงใจ ตรีประเสริฐสิน (2545) “การใช้สารสนเทศเพื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีสุรนารี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ทพวงมหาวิทยาลัย สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา (2541) *แนวทางการประกันคุณภาพ
การศึกษาระดับอุดมศึกษา* กรุงเทพมหานคร ทพวงมหาวิทยาลัย

- นางพงา จิตรกร (2533) “รูปแบบการบริการและเผยแพร่สารนิเทศ” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการบริการและเผยแพร่สารนิเทศ หน่วยที่ 2* หน้า 43-95 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นงลักษณ์ ไม่น่ายักจ (2526) “บริการสนเทศ : ความหมายและประเภท” *วารสารห้องสมุด* 27, 1(มกราคม-มีนาคม): 17-23
- นันทา วิฑูฒิสักดิ์ (2536) *สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร ดิ.ดี.บุ๊คสโตร์
- ประภาวดี สืบสนธิ์ (2532) *พฤติกรรมสารสนเทศ* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย _____ (2541) “ความต้องการใช้สารสนเทศ” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ หน่วยที่ 6* หน้า 293-333 พิมพ์ครั้งที่ 5 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เปล่งศรี อิงคนินันท์ (2533) “การพัฒนาศักยภาพในการแสวงหาสารนิเทศ” ใน *รายงานการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 8 เรื่องกลยุทธ์การแสวงหาสารนิเทศ : ศาสตร์และศิลป์* มหาวิทยาลัย จัดโดย คณะอนุกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา วันที่ 16-28 พฤศจิกายน 2533 ณ อาคาร ศศปฐศาลา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พวา พันธุ์เมฆา (2525) *สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า* กรุงเทพมหานคร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร _____ (2539) *สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า* กรุงเทพมหานคร ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ (2533) “การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการและการแสวงหาสารนิเทศ” *วารสารห้องสมุด* 34, 4 (ตุลาคม-ธันวาคม): 72-79
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ (2538) *เอกสารประกอบการเรียนวิชาสารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร
- มาลี เสียงไทย (2534) “ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*

- แม่น้ำมาส ชวลิต, คุณหญิง (2532) "สารนิเทศและสารนิเทศศาสตร์" ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
สารสนเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 1-7 หน้า 1-37 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- _____. (2541) สารนิเทศและสารนิเทศศาสตร์. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา สารนิเทศ
ศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 1 หน้า 1-38 พิมพ์ครั้งที่ 10 นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช
- ระเบียบ สุภวัฑฒิน (2538) รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์
มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพมหานคร ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษร
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ลำพอง ฟุ้งบางโพ (2537) "ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะ
บริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเอกชน" วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2546) BULLETIN 2003-04 กรุงเทพมหานคร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ งานทะเบียนและสถิตินักศึกษา กองบริการการ
ศึกษา (2546) คู่มือนักศึกษาปีการศึกษา 2546 กรุงเทพมหานคร
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน (2546) "รายงาน
ประจำปี 2545" กรุงเทพมหานคร
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สำนักหอสมุดกลาง "รายงานประจำปี 2546"
กรุงเทพมหานคร สำนักหอสมุดกลาง
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2545) แผนการศึกษาแห่งชาติ
(พ.ศ. 2545 - 2559) กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- สำนักหอสมุดกลาง. (2546) รายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report)
กรุงเทพมหานคร สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- สุนทรชัย สุทธิวัฒนานนท์ (2548, 5 เมษายน) หัวหน้างานเอกสารและการพิมพ์ สัมภาษณ์โดย
ไพโรจน์ จิตเจริญสมุทร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- สุรภี ปิตะเสน , เรือเอกหญิง (2535) "ความต้องการและการใช้สารนิเทศของนักศึกษาวิทยาลัย
ป้องกันราชอาณาจักร" วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

อมรรัตน์ เชาวลิต (2541) “ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตต่อระบบการจัดบริการ
สารนิเทศของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกริก” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหา
บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อรุณี ทรงพัฒนา (2537) “การใช้หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อการ
ศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อุไร สรรพเศรษฐ (2536) “การสอนการใช้ห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน” วิทยานิพนธ์
ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุไรวรรณ พะมณี (2535) “ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการใช้บริการห้องสมุดของคณะ” วิทยานิพนธ์ปริญญา
อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The ALA Glossary of Library and Information Science. (1983). Chicago: American Library
Association.

Atherton, Pauline. (1977). *Handbook for Information Systems and Services*. Paris:
Unesco.

Bouazza, Abdelmajid. (1989). “Information User Studies.” *In Encyclopedia of Library
and Information Science*. 44: 144-164.

Dictionary of Scientific and Technical Terms. (1978). 2 nd ed. New York: McGraw-Hill.

Fannin, Mary Joellen. (1993). “Online Catalog Instruction and Satisfaction at a Medium-Sized
Ohio Public Library” (Online) Abstract from EBSCO Host File: Eric Hem:367335.

Fidzani, B.T. (1998) “Information Needs and Information-Seeking Behaviour of Graduate
Students at the University of Botswana.” *Library Review*. 47, 7 (July): 329-340.

Ford, Geoffery. (1973). “Progress in Documentation: Research in User Behavior in
University Libraries.” *Journal of Documentation* 29 (March): 85-106.

Lin, N. and Garvey, W.D. (1972). “Information Needs and Uses.” *In Annual Rreview of
Information Science and Technology*. 7: 8-10

Louise, M. (1998). *Information and System*. New York: McGraw-Hill.

Menzel, H. (1966). “Information Needs and Uses in Science and Technology.” *In
Annual Review of Information Science and Technology*. 2: 1-34

- Moore, P. (1997). "Library in New Zealand, Australia, America." *Library Journal* 1(November): 166-173.
- Paisley, William J. (1968). "Information Needs and Uses." *In Annual Review of Information Science and Technology* vol 3, pp 1-30
- Rader, Hannelore B. (1999) "Library Instruction and Information Literacy." *Reference Services Review*. 28, 4 (April): 378-400.
- Saracevic, T., and Wood, J.B. (1981). *Consolidation of Information: A Handbook on Evaluation, Restructuring and Repackaging of Scientific and Technical Information*. Paris: UNESCO.
- Simon, Charlotte E. (1995.) "Information Retrieval Techniques : The Difference in Cognitive Strategies and Search Behaviors Among Graduate Students in an Academic Library." *Dissertation Abstracts International* 52 (November): 1567 - A.
- Snavely, Loanne and Cooper. Natasha. (1997). "The Information Literacy Debate." *Journal of Academic Librarianship* 23, 1 (January) : 9-14.
- Straw, Joseph E. (1993). "Convergence of Divergence? A Study of the Information Seeking Behavior of Historians and Political Scientists." *Journal of Documentation* 17 (June): 62-87.
- Turner, Marsha kay. (1992). "A study Regarding Information - Seeking Behavior, Evaluation of Information Including Perceptions of Information Attributes, and Associated Correlates Pertaining to Information Usage." *Dissertation Abstracts International* 53(September): 652 - A.
- Wilson, T.D. (1981). "On User Studies and Information Needs." *Journal of Documentation* 37 (March): 4.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ นางจิราพรรณ อินทศิริพงษ์

สถานที่ทำงาน สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
1518 ถนนพิบูลสงคราม บางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

วุฒิการศึกษา อักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ประสบการณ์หรือความชำนาญ ด้านงานบริการ ด้านการบรรยายการใช้ห้องสมุด

2. ชื่อ นางศรีอร เจนประภาพงศ์

สถานที่ทำงาน ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ถนนวิภาวดีรังสิต ดินแดง กรุงเทพฯ 10400

วุฒิการศึกษา อักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ประสบการณ์หรือความชำนาญ ด้านสอนการใช้ห้องสมุดและแหล่งสารนิเทศเพื่อบริการอ้างอิง

3. ชื่อ นางวิไลย สดงคุณห์

สถานที่ทำงาน สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

วุฒิการศึกษา อักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ประสบการณ์หรือความชำนาญ ด้านสถิติและวิจัยทางสารนิเทศศาสตร์

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 4 ความต้องการบริการสารสนเทศ

โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและครบทุกข้อ เพราะข้อมูลจากความคิดเห็นของท่านจะเป็นแนวทางการปรับปรุงการบริการของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ
 ต่ำกว่า 25 ปี 26 – 35 ปี
 36 – 45 ปี มากกว่า 45 ปี ขึ้นไป

3. สถานภาพตำแหน่งงาน
 อาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ

4. ตำแหน่งทางวิชาการ
 อาจารย์ รองศาสตราจารย์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์

5. ท่านสังกัดคณะใด
 คณะวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
 คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์
 คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม คณะอุตสาหกรรมเกษตร

6. อายุราชการที่ท่านปฏิบัติงานในสถาบันแห่งนี้มาเป็นระยะเวลาเท่าใด
 1 – 3 ปี 4 – 6 ปี 7 – 9 ปี 10 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 การใช้สารสนเทศ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องว่างที่ตรงกับการใช้สารสนเทศของท่าน

1. ท่านเข้าใช้บริการในสำนักหอสมุดกลางบ่อยครั้งเพียงใด

☐ น้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	☐ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
☐ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง	☐ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง
☐ มากกว่าสัปดาห์ละ 3 ครั้ง	

2. ท่านใช้วิธีการต่อไปนี้ในการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางมากน้อยเพียงใด

วิธีการ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
2.1 ค้นจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ (โอแพก).....					
2.2 ดูจากรายชื่อหนังสือใหม่ที่สำนักหอสมุดกลางติดประกาศติดประกาศ.....					
2.3 ให้บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ช่วยค้น.....					
2.4 เดินสำรวจดูจากชั้นหนังสือ.....					
2.5 ถามจากเพื่อน.....					

3. ท่านใช้ทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางเพื่อวัตถุประสงค์ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
3.1 เพื่อใช้ในการค้นคว้าในการสอน การปฏิบัติงาน.....					
3.2 เพื่อผลิตเอกสารประกอบคำสอนและหนังสือตำรา.....					
3.3 เพื่อผลิตผลงานการวิจัย.....					
3.4 เพื่อเขียนบทความวิชาการ.....					

วัตถุประสงค์	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
3.5 เพื่อติดตามข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้.....					
3.6 เพื่อความบันเทิงและพักผ่อน.....					
3.7 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
.....					
.....					

4. ตั้งแต่เข้ามาปฏิบัติงานในสถาบันแห่งนี้ ท่านได้เข้าไปใช้ประโยชน์จากห้องสมุดต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
4.1 สำนักหอสมุดกลาง สจพ. กรุงเทพฯ.....					
4.2 ห้องสมุดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม.....					
4.3 ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์.....					
4.4 ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์.....					
4.5 ห้องสมุดวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม.....					
4.6 สำนักหอสมุดกลาง สจพ. ปราจีนบุรี.....					

5. ในการสอน การวิจัย ท่านได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางแต่ละข้อต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
5.1 <u>สื่อสิ่งพิมพ์</u>					
5.1.1 หนังสือตำราในสาขาวิชาที่ท่านสอน.....					
5.1.2 หนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป.....					
5.1.3 พจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่ท่านสอน.....					
5.1.4 สารานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่ท่านสอน.....					
5.1.5 วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่ท่านสอน.....					
5.1.6 วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่ท่านสอน.....					
5.1.7 วารสารความรู้ทั่วไป เช่น สารคดี National Geographic.....					
5.1.8 วารสารวิเคราะห์ วิจารณ์ข่าว เช่น มติชนสุดสัปดาห์ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เนชั่นสุดสัปดาห์.....					
5.1.9 หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย.....					
5.1.10 หนังสือพิมพ์รายวันภาษาต่างประเทศ.....					
5.1.11 กฤตภาค.....					
5.1.12 วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.....					
5.1.13 รายงานการวิจัยของอาจารย์ข้าราชการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.....					
5.1.14 สิ่งพิมพ์รัฐบาล.....					
5.1.15 จุลสาร.....					

ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
5.2 <u>สื่อโสตทัศน</u>					
5.2.1 ทัศนศึกษาทางวิชาการ.....					
5.2.2 ทัศนศึกษาบันเทิง (ภาพยนตร์, รายการตลก).....					
5.2.3 แถบบันทึกเสียงเพื่อการฝึกภาษาต่าง ประเทศ.....					
5.2.4 ซีดีรอมที่แนบมากับหนังสือหรือวารสาร.....					
5.2.5 ซีดีรอมที่เป็นการสอนการใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์.....					
5.2.6 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
5.3 <u>สื่ออิเล็กทรอนิกส์</u>					
5.3.1 ฐานข้อมูลที่สำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ได้แก่					
1) Science Direct					
2) IEEE/IEE Electronic Library (IEL).....					
3) ProQuest (Dissertation Abstracts Online).....					
4) ACM Digital Library.....					
5) LexisNexis.....					
6) H.W.Wilson					
5.3.2 ฐานข้อมูลซีดีรอมที่สำนักหอสมุดกลางจัด หามาให้บริการ ได้แก่					
1) APPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY.....					
2) Ei COMPENDEX PLUS.....					
3) COMPUTER SELECT.....					
4) DAO (Dissertation Abstracts Ondisc).....					
5) ESPACE-THAILAND.....					

ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
6) NATIONAL GEOGRAPHIC.....					
7) PERIODICAL ABSTRACTS.....					
8) ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยของ TIAC.....					
5.3.3 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
.....					
.....					

6. ในการสอน การวิจัย ท่านได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆนอกเหนือจากทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางที่ตอบไปข้างต้นแล้วแต่ละข้อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
6.1 หนังสือตำราส่วนตัว.....					
6.2 วิทยานิพนธ์ที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.....					
6.3 วิทยานิพนธ์ที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.....					
6.4 วิทยานิพนธ์ของสถาบันการศึกษาอื่นๆ เช่น จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ม.เกษตรศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์.....					
6.5 รายงานการวิจัยที่มีให้บริการในหอสมุดสถาบัน อื่น เช่น กรมวิชาการเกษตร.....					
6.6 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
.....					
.....					

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สารสนเทศ

ในการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือท่านประสบปัญหาแต่ละข้อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับปัญหาการใช้ของท่าน

ปัญหา	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่มีปัญหา
1. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ					
1.1 หนังสือในสาขาวิชาที่ท่านสอนมีจำนวนน้อย.....					
1.2 หนังสือในสาขาวิชาที่ท่านสอนมีสภาพเก่า ชำรุด.....					
1.3 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่ท่านสอนมีจำนวนน้อย.....					
1.4 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่ท่านสอนมีเข้ามาล่าช้า.....					
1.5 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือตำราหลักเข้ามาให้บริการต่อ ชื่อเรื่องน้อยฉบับ (COPY) ทำให้ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้.....					
1.6 หนังสือบนชั้นไม่เรียงตามลำดับเลขเรียกหนังสืออย่างถูกต้องทำให้ยากแก่การค้นหา.....					
1.7วารสารวิชาการที่ท่านสอนมีจำนวนน้อยชื่อเรื่อง.....					
1.8วารสารที่ต้องการใ้ช้อยู่ในสภาพชำรุดหรือสูญหาย.....					
1.9ไม่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีฐานข้อมูลอะไรให้บริการบ้าง.....					
1.10 ไม่ทราบวิธีการสืบค้นข้อมูลในฐานข้อมูลแต่ละฐาน.....					
1.11 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
.....					

ปัญหา	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่มีปัญหา
2. <u>ด้านระบบการสืบค้นสารสนเทศ</u>					
2.1 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลโอแพก มีจำนวนน้อย.....					
2.2 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลอินเทอร์เน็ต เน็ตมีจำนวนน้อย.....					
2.3 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นฐานข้อมูลซีดี รอมมีจำนวนน้อย.....					
2.4 ระบบการสืบค้นข้อมูลขัดข้องบ่อย.....					
2.5 เครือข่ายของสถาบันมีความเร็วต่ำทำให้สืบค้น ข้อมูลได้ช้า.....					
2.6 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
3. <u>ด้านบุคลากรและการให้บริการ</u>					
3.1 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ที่ให้บริการมีจำนวนน้อย ทำให้การให้บริการล่าช้า.....					
3.2 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ในสาขาวิชา ที่อาจารย์สอนทำให้ไม่สามารถให้บริการตอบ คำถามแก่อาจารย์ได้อย่างลึกซึ้ง.....					
3.3 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ขาดความรู้ความชำนาญ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ให้บริการค้น หาข้อมูลได้ไม่เต็มที่.....					
3.4 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ยังขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ในการให้บริการ.....					
3.5 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์เข้มงวดในกฎระเบียบ ของสำนักหอสมุดกลาง มากเกินไป.....					
3.6 จำนวนชั้นของทรัพยากรสารสนเทศที่ให้ อาจารย์ยืมได้					

ปัญหา	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่มีปัญหา
3.7 ระยะเวลาในการให้บริการน้อยเกินไป					
3.7ระบบยืม – คืนหนังสือจัดซื้อบ่อยทำให้ไม่สามารถยืมหนังสือได้.....					
3.8อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
.....					
.....					
4. ด้านสถานที่					
4.1บริเวณให้บริการอาจารย์ในสำนักหอสมุดกลาง คับแคบเกินเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ใช้ปัจจุบัน					
4.2ที่นั่งอ่านหนังสือในสำนักหอสมุดกลางไม่เพียงพอ.....					
4.3ระบบเครื่องปรับอากาศในสำนักหอสมุดกลาง ไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิให้เหมาะสมได้.....					
4.4 ป้ายบอกทิศทางชี้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ ไม่ชัดเจนและมีจำนวนน้อย.....					
4.5ผู้ใช้ส่งเสียงดังทำให้ไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ.....					
4.6อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
.....					
.....					

ตอนที่ 4 ความต้องการบริการสารสนเทศ

ท่านต้องการให้สำนักหอสมุดกลางจัดบริการสารสนเทศต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องว่างที่ตรงกับความต้องการบริการสารสนเทศของท่าน

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่ต้องการ
1. บริการแจ้งรายชื่อหนังสือใหม่เฉพาะสาขาวิชาที่ สำนักหอสมุดกลางจัดเข้ามาให้หัวหน้าภาควิชาเพื่อ เวียนให้อาจารย์ทราบ.....					
2. บริการจัดส่งรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์และศูนย์ หนังสือให้ทาง E-mail เพื่ออาจารย์ให้คัดเลือก.....					
3. บริการสำเนาหน้าสารบัญวารสารในสาขาของท่าน ส่งให้ทาง E-mail เพื่อเผยแพร่ให้อาจารย์ได้ทราบ.....					
4. บริการตอบคำถามและแจ้งผลการสืบค้นข้อมูลให้ ทาง E-mail.....					
5. บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชา.....					
6. บริการให้คำปรึกษาในการเขียนบรรณานุกรม.....					
7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

*** ขอขอบคุณที่ท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ***

แบบสอบถาม

เรื่อง การใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 การใช้สารสนเทศ
- ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สารสนเทศ
- ตอนที่ 4 ความต้องการบริการสารสนเทศ

โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและครบทุกข้อ เพราะข้อมูลจากความคิดเห็นของท่านจะเป็นแนวทางปรับปรุงการบริการของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

- 1. เพศ ชาย หญิง
- 2. สถานภาพการศึกษา ภาคปกติ ภาคพิเศษ
- 3. คณะวิชาที่สังกัด
 - คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 - คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์
- 4. ท่านศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามาแล้วกี่ปี
 - ปี 1 ปี 2 ปี 3 ปี 4 ปี 5

ตอนที่ 2 การใช้สารสนเทศ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องว่างที่ตรงกับการใช้สารสนเทศของท่าน

1. ท่านเข้าใช้บริการในสำนักหอสมุดกลางบ่อยครั้งเพียงใด

☐ น้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	☐ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
☐ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง	☐ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง
☐ มากกว่าสัปดาห์ละ 3 ครั้ง	

2. ท่านใช้วิธีการต่อไปนี้ในการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางมากน้อยเพียงใด

วิธีการ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
2.1 ค้นจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ (โอแพก).....					
2.3 ดูจากรายชื่อหนังสือใหม่ที่สำนักหอสมุดกลางตีพิมพ์ ประกาศตีพิมพ์.....					
2.3 ให้บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ช่วยค้น.....					
2.4 เดินสำรวจจากชั้นหนังสือ.....					
2.5 ถามจากเพื่อน.....					

3. ท่านใช้ทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางเพื่อวัตถุประสงค์ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
3.1 เพื่อค้นคว้าประกอบการเรียนรายวิชาตามหลักสูตร.....					
3.2 เพื่อทำวิทยานิพนธ์.....					
3.3 เพื่อทำโครงการ.....					
3.4 เพื่อทำรายงาน.....					

วัตถุประสงค์	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
3.5 เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ.....					
3.6 เพื่อติดตามข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้.....					
3.7 เพื่อความบันเทิงและพักผ่อน.....					
3.8 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
.....					
.....					

4. ตั้งแต่เข้ามาศึกษาในสถาบันแห่งนี้ ท่านได้เข้าไปใช้ประโยชน์จากห้องสมุดต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ห้องสมุด	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
4.1 สำนักหอสมุดกลาง สจพ. กรุงเทพฯ.....					
4.2 ห้องสมุดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม.....					
4.3 ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์.....					
4.4 ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์.....					
4.5 ห้องสมุดวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม.....					
4.6 สำนักหอสมุดกลาง สจพ. ปราจีนบุรี.....					

5. ในการเรียนระดับบัณฑิตศึกษาท่านได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางแต่ละข้อต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
5.1 <u>สื่อสิ่งพิมพ์</u>					
5.1.1 หนังสือตำราในสาขาวิชาที่ท่านศึกษา.....					
5.1.2 หนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไป.....					
5.1.3 พจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่ท่านศึกษา.....					
5.1.4 สารานุกรมเฉพาะสาขาวิชาที่ท่านศึกษา.....					
5.1.5 วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่ท่านศึกษา.....					
5.1.6 วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่ท่านศึกษา.....					
5.1.7 วารสารความรู้ทั่วไป เช่น สารคดี National Geographic.....					
5.1.8 วารสารวิเคราะห์ วิจารณ์ข่าว เช่น มติชนสุดสัปดาห์ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เนชั่นสุดสัปดาห์.....					
5.1.9 หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย.....					
5.1.10 หนังสือพิมพ์รายวันภาษาต่างประเทศ.....					
5.1.11 กฤตภาค.....					
5.1.12 วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.....					
5.1.13 รายงานการวิจัยของอาจารย์ข้าราชการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.....					
5.1.14 สิ่งพิมพ์รัฐบาล.....					
5.1.15 จุลสาร.....					

ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
5.2 <u>สื่อโสตทัศน</u>					
5.2.1 วัสดุทัศนทางวิชาการ.....					
5.2.2 วัสดุทัศนบันเทิง (ภาพยนตร์, รายการตลก).....					
5.2.3 แถบบันทึกเสียงเพื่อการฝึกภาษาต่าง ประเทศ.....					
5.2.4 แถบบันทึกคำบรรยายเฉพาะสาขาวิชา.....					
5.2.5 ซีดีรอมที่แนบมากับหนังสือหรือวารสาร.....					
5.2.6 ซีดีรอมที่เป็นการสอนการใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์.....					
5.2.7 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
5.3 <u>สื่ออิเล็กทรอนิกส์</u>					
5.3.1 ฐานข้อมูลที่สำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ได้แก่					
1) Science Direct					
2) IEEE/IEE Electronic Library (IEL).....					
3) ProQuest (Dissertation Abstracts Online).....					
4) ACM Digital Library.....					
5) LexisNexis.....					
6) H.W.Wilson					
5.3.2 ฐานข้อมูลซีดีรอมที่สำนักหอสมุดกลางจัด หามาให้บริการ ได้แก่					
1) APPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY.....					
2) Ei COMPENDEX PLUS.....					
3) COMPUTER SELECT.....					
4) DAO (Dissertation Abstracts Ondisc).....					
5) ESPACE-THAILAND.....					

ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
6) NATIONAL GEOGRAPHIC.....					
7) PERIODICAL ABSTRACTS.....					
8) ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยของ TIAC.....					
5.3.3 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
.....					
.....					

6. ในการเรียนระดับบัณฑิตศึกษา ท่านได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆนอกเหนือจาก ทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลางที่ตอบไปข้างต้นแล้วแต่ละข้อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้
6.1 หนังสือตำราส่วนตัว.....					
6.2 วิทยานิพนธ์ที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.....					
6.3 วิทยานิพนธ์ที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.....					
6.4 วิทยานิพนธ์ของสถาบันการศึกษาอื่นๆ เช่น จุฬาลง กรณ์มหาวิทยาลัย ม.ธรรมศาสตร์.....					
6.5 รายงานการวิจัยที่มีให้บริการในหอสมุดสถาบัน อื่น เช่น กรมวิชาการเกษตร.....					
6.6 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
.....					
.....					

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สารสนเทศ

ในการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศในสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือท่านประสบปัญหาแต่ละข้อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับปัญหาการใช้ของท่าน

ปัญหา	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่มีปัญหา
1. <u>ด้านทรัพยากรสารสนเทศ</u>					
1.1 หนังสือในสาขาวิชาที่ท่านศึกษามีจำนวนน้อย.....					
1.2 หนังสือในสาขาวิชาที่ท่านศึกษามีสภาพเก่า ชำรุด.....					
1.3 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่ท่านศึกษามีจำนวนน้อย.....					
1.4 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือใหม่ในสาขาวิชาที่ท่านศึกษามีเข้ามาล่าช้า.....					
1.5 สำนักหอสมุดกลางจัดหาหนังสือตำราหลักเข้ามาให้บริการต่อ ชื่อเรื่องน้อยฉบับ (COPY) ทำให้ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา.....					
1.6 หนังสือบนชั้นไม่เรียงตามลำดับเลขเรียกหนังสืออย่างถูกต้องทำให้ยากแก่การค้นหา.....					
1.7 วารสารวิชาการที่ท่านศึกษามีจำนวนน้อยชื่อเรื่อง.....					
1.8 วารสารที่ต้องการใ้ช้อยู่ในสภาพชำรุดหรือสูญหาย.....					
1.9 ไม่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีฐานข้อมูลอะไรให้บริการบ้าง.....					
1.10 ไม่ทราบวิธีการสืบค้นข้อมูลในฐานข้อมูลแต่ละฐาน.....					
1.11 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
.....					
.....					

ปัญหา	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่มีปัญหา
2. <u>ด้านระบบการสืบค้นสารสนเทศ</u>					
2.1 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลโอแพก มีจำนวนน้อย.....					
2.2 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลอินเทอร์เน็ต เน็ตมีจำนวนน้อย.....					
2.3 เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นฐานข้อมูลซีดี รอมมีจำนวนน้อย.....					
2.4 ระบบการสืบค้นข้อมูลจัดช่องบ่อ.....					
2.5 เครื่องข่ายของสถาบันมีความเร็วต่ำทำให้สืบค้น ข้อมูลได้ช้า.....					
2.6 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
3. <u>ด้านบุคลากรและการให้บริการ</u>					
3.1 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ที่ให้บริการมีจำนวนน้อย ทำให้การให้บริการล่าช้า.....					
3.2 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ในสาขาวิชา ที่นักศึกษาเรียนทำให้ไม่สามารถให้บริการตอบ คำถามแก่นักศึกษาได้อย่างลึกซึ้ง.....					
3.3 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ขาดความรู้ความชำนาญ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ให้บริการค้น หาข้อมูลได้ไม่เต็มที่.....					
3.4 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ยังขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ในการให้บริการ.....					
3.5 เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์เข้มงวดในกฎระเบียบ ของสำนักหอสมุดกลาง มากเกินไป.....					
3.6 จำนวนชั้นของทรัพยากรสารสนเทศที่ให้นักศึกษายืมได้					

ปัญหา	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่มีปัญหา
3.7 ระยะเวลาในการให้บริการน้อยเกินไป					
3.7ระบบยืม – คืนหนังสือจัดซื้อบ่อยทำให้ไม่สามารถยืมหนังสือได้.....					
3.8อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
.....					
.....					
4. ด้านสถานที่					
4.1 บริเวณให้บริการนักศึกษาในสำนักหอสมุดกลางคับแคบเกินเมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษาปัจจุบัน.....					
4.2 ที่นั่งอ่านหนังสือในสำนักหอสมุดกลางไม่เพียงพอ.....					
4.3ระบบเครื่องปรับอากาศในสำนักหอสมุดกลางไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิให้เหมาะสมได้.....					
4.4 ป้ายบอกทิศทางชี้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศไม่ชัดเจนและมีจำนวนน้อย.....					
4.5ผู้ใช้ส่งเสียงดังทำให้ไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ.....					
4.6 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
.....					
.....					

ตอนที่ 4 ความต้องการบริการสารสนเทศ

ท่านต้องการให้สำนักหอสมุดกลางจัดบริการสารสนเทศต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องว่างที่ตรงกับความต้องการบริการสารสนเทศของท่าน

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่ต้องการ
1. บริการแจ้งรายชื่อหนังสือใหม่เฉพาะสาขาวิชาที่ สำนักหอสมุดกลางจัดเข้ามาให้หัวหน้ากลุ่มเพื่อเวียน ให้นักศึกษาทราบ.....					
2. บริการจัดส่งรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์และศูนย์ หนังสือให้ทาง E-mail เพื่อให้นักศึกษาให้คัดเลือก.....					
3. บริการสำเนาหน้าสารบัญวารสารในสาขาของท่าน ส่งให้ทาง E-mail เพื่อเผยแพร่ให้นักศึกษาได้ทราบ.....					
4. บริการตอบคำถามและแจ้งผลการสืบค้นข้อมูลให้ ทาง E-mail.....					
5. บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชา.....					
6. บริการให้คำปรึกษาในการเขียนบรรณานุกรม.....					
7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

*** ขอขอบคุณที่ท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ***

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวไพลิน จิตเจริญสมุทร
วัน เดือน ปีเกิด	20 มีนาคม 2521
ประวัติการศึกษา	ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย พ.ศ. 2543
สถานที่ทำงาน	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือปราชญ์บุรี ตำบลเนินหอม อำเภอเมือง จังหวัดปราชญ์บุรี 25000
ตำแหน่ง	บรรณารักษ์